

Sairaanhoitokorvaukset

17.12.2018

Sisällysluettelo

1	Etuusohje	1
1.1	Hyvä hallinto	1
1.2	Tavoite	1
1.3	Oikeus ja edellytykset	1
1.3.1	Mitä korvataan	2
1.3.2	Hoidon antaja ja hoitopaikka	2
1.3.3	Rajoitukset oikeuteen	4
1.3.3.1	Ennalta ehkäisevä hoito	5
1.3.3.2	Julkisen terveydenhuollon kustannusvastuu	5
1.3.3.3	Kunnalta vuokratut tilat	5
1.3.3.4	Määräys julkisesta terveydenhuollosta	6
1.3.3.5	Siirtyminen yksityiseen terveydenhuoltoon	6
1.3.3.6	Siirtyminen yksityisestä julkiseen terveydenhuoltoon	6
1.3.3.7	Julkinen laitoshoido	7
1.3.3.8	Asevelvollinen	7
1.3.3.9	Vankilassa olevan oikeus korvauksiin	7
1.3.3.10	M1 -lähete	8
1.3.3.11	Koulutapaturma	8
1.3.3.12	Kehitysvammalain mukaiset matkat	8
1.3.3.13	Muut rajoitukset	8
1.4	Suhde muihin etuuksiin	9
1.5	Hakeminen	10
1.5.1	Vireilletulo	10
1.5.1.1	Lähettäjän vastuu	11
1.5.1.2	Asiakirjan siirto	12
1.5.1.3	Sairaanhoitokorvauksen vireilletulo	12
1.5.2	Kuka voi hakea etuutta?	12
1.5.2.1	Henkilö itse	12
1.5.2.2	Edunvalvoja	13
1.5.2.3	Edunvalvontavaltuutettu	13
1.5.2.4	Asiamies eli valtuutettu	14
1.5.2.5	Lähiomainen tai muu henkilö	14
1.5.2.6	Kunta	15
1.5.2.7	Palvelujen tuottaja	15
1.5.2.8	Potilasvakuutuskeskus	15
1.5.2.9	Toimeentulotuen maksaja	16
1.5.2.10	Vakuutusyhtiö	16
1.5.2.11	Työnantaja	16
1.5.2.12	Muut yhteisöasiakkaat	17
1.5.3	Hakuaika	17
1.5.4	Liitteet	17
1.5.4.1	Asiakkaan sairaanhoitokustannukset	18
1.5.4.2	Asiakkaan matkakustannukset	18

1.5.4.3	Terveystieteiden tutkimuskeskusten palvelujen tuottaja	19
1.5.4.4	Kuljetuspalvelujen tuottaja	19
1.5.4.5	Muut hakijat	20
1.5.5	Lomakkeet	20
1.5.5.1	Hakemuslomakkeet	20
1.5.5.2	Selvityslomakkeet	21
1.5.6	Lisäselvitysten pyytäminen	23
1.5.6.1	Palvelujen tuottajan lisäselvitykset	25
1.6	Määrä	25
1.7	Lääkäripalkkioiden korvausten määräytymisperusteet	26
1.7.1	Vastaanottopalkkiot	27
1.7.1.1	TNX00 ja TNX10	28
1.7.1.2	Akupunktio	28
1.7.2	Lääkärin toimenpiteet	28
1.7.2.1	Lihavuusleikkaukset	29
1.7.2.2	Rintarauhaskirurgia	30
1.7.2.3	Taivovirhekirurgia	30
1.7.2.4	Suonikohjuleikkaukset	31
1.7.2.5	Transsukupuolisuuden hoito	31
1.7.2.6	Yläluomileikkaukset	32
1.7.2.7	Pallolaajennushoidot	33
1.7.2.8	Skleroterapia	33
1.7.2.9	Polvikuluman täyhystyskirurginen hoito	33
1.7.2.10	Olkalisäkkeen avarrusleikkaus	33
1.7.3	Anestesia, puudutukset ja sedaatio	34
1.7.4	Todistukset	34
1.7.5	Psykoterapia	35
1.7.6	Hedelmähoito	38
1.8	Hammashoidon korvausten määräytymisperusteet	38
1.8.1	Hammaslääkärin toimenpiteet	39
1.8.1.1	Suun ja hampaiden tutkimus	39
1.8.1.2	Vastaanotolla suoritettavat täydentävät tutkimukset	40
1.8.1.3	Suun terveyttä edistävät toimenpiteet	40
1.8.1.4	Ikenen ja hampaan kiinnityskudossairauksien hoito	40
1.8.1.5	Paikkaushoito	41
1.8.1.6	Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus	41
1.8.1.7	Purentafysiologinen hoito	41
1.8.1.8	Oikomishoito	41
1.8.1.8.1	Oikomishoidon lausunnon pyytäminen	42
1.8.1.9	E-toimenpidet: Huulien, hampaiden, leuan, suun, ja nielun kirurgiset toimenpiteet	42
1.8.1.10	Protetiikka rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille	43
1.8.1.11	Puudutus, anestesia ja sedaatio	43
1.8.1.12	Todistukset ja hoito-ohjeet	43
1.8.1.13	Paikka-aineen vaihto	44
1.8.2	Suuhygienistin antama hoito	44
1.8.2.1	Suun ja hampaiden terveystarkastus suuhygienistillä	45

1.8.2.2	Suun terveyden edistäminen suuhygienistillä	45
1.8.2.3	Ikenen ja hampaan kiinnityskudossairauksien hoito suuhygienistillä	45
1.8.2.4	WX-toimenpidekoodit	45
1.8.2.5	Kotikäynti	46
1.8.3	Rintamaveteraanien hammashoito	46
1.8.3.1	Veteraanien protetiikan toimenpidetaksaa	46
1.8.3.2	Erikoishammasteknikon antama hoito	47
1.8.4	Hammashoidon röntgentutkimukset	47
1.9	Tutkimuksen ja hoidon korvausten määräytymisperusteet	47
1.9.1	Laboratoriotutkimukset	48
1.9.1.1	Vitamiini- ja hivenainemääritykset	49
1.9.1.2	NIPT-tutkimus	49
1.9.2	Radiologiset tutkimukset	50
1.9.2.1	Sikiön ultraäänitutkimukset	50
1.9.2.2	Luuntiheysmittaukset	51
1.9.3	Psykologiset tutkimukset	51
1.9.4	Fysioterapia	51
1.9.4.1	Voice massage	52
1.9.4.2	OMT	52
1.9.4.3	ESWT	52
1.9.4.4	Psykofyysinen fysioterapia	53
1.9.5	Lymfaterapia	53
1.9.6	Valohoito	53
1.9.7	Sairaanhoidotoimenpiteet	53
1.9.7.1	Sairaanhoidajan antama hoito	54
1.9.7.2	Sairaanhoidajan tekemä tutkimus	54
1.9.7.3	Siedätyshoito	55
1.9.8	Säde- ja sytostaattihoido	55
1.9.9	Muut erityistilanteet	55
1.9.9.1	Rannekanavan ENG	55
1.9.9.2	Silmän OCT	55
1.9.9.3	Jalkojen hoito	56
1.10	Matkojen määräytymisperusteet	56
1.10.1	Matkan tekijä ja omavastuu	56
1.10.1.1	Omavastuutaulukko	57
1.10.1.2	Asiakas	57
1.10.1.2.1	Yhteiskuljetus	58
1.10.1.3	Saattaja	58
1.10.1.4	Perheenjäsen	58
1.10.1.5	Terveydenhuollon ammattihenkilö	59
1.10.1.6	Kuntoutuksen palveluntuottaja	60
1.10.1.7	Rintamaveteraanit	60
1.10.2	Vuotuinen omavastuuosuus	62
1.10.2.1	Muualta saadut korvaukset	63
1.10.2.2	Matkakaton vahvistaminen	64
1.10.3	Matkan kohde ja korvattavuus	64
1.10.3.1	Julkinen terveydenhuolto	64

1.10.3.1.1 Siirto- ja jatkokuljetukset	64
1.10.3.1.2 Osasto suljettu	65
1.10.3.1.3 Intervallimatkat	65
1.10.3.1.4 Päivä- ja yöhoito	65
1.10.3.2 Maksusitoumus	66
1.10.3.3 Palvelusetelimatka	66
1.10.3.4 Yksityinen terveydenhuolto	67
1.10.3.4.1 Hoidon porrastus	67
1.10.3.5 Kelan kuntoutus	68
1.10.3.5.1 Kurssit ja yksilökuntoutus	68
1.10.3.5.2 Terapiamatkat	69
1.10.3.5.3 Ammatillinen kuntoutus	70
1.10.3.5.4 Ammatillinen koulutus	70
1.10.3.5.5 Apuvälinematkat	71
1.10.3.6 Työterveyshuolto	71
1.10.3.7 Sopeutumisvalmennuskurssi	71
1.10.3.8 Apuvälinematka	72
1.10.3.9 Opaskoira	72
1.10.3.10 Päihdehuoltomatka	72
1.10.3.11 Apteekkimatka	73
1.10.3.11.1 Muu poikkeama matkalla	73
1.10.3.12 Tieteellinen tutkimus	73
1.10.3.13 Matkat KV-tilanteissa	73
1.10.3.14 Tutkimuksiin määrätyn asiakkaan matka	74
1.10.3.15 Elinluovutukseen liittyvä matka	74
1.10.4 Peruuntuneet matkat	74
1.10.4.1 Peruuntunut taksimatka	74
1.10.4.2 Peruuntunut ambulanssimatka	74
1.10.5 Selvitykset	74
1.10.5.1 Sairaus tai terveydentila	75
1.10.5.2 Liikenneolosuhteet	75
1.10.6 Matkustustapa	75
1.10.6.1 Yleisellä kulkuneuvolla tehty matka	76
1.10.6.2 Oma auto	76
1.10.6.3 Taksimatka 1.7.2018: kustannukset ja korvauserusteet	77
1.10.6.4 Taksimatka 30.6.2018 saakka: kustannukset ja korvauserusteet	78
1.10.6.5 Joukkoliikennelupa-auto 30.6.2018 saakka	81
1.10.6.6 Ambulanssi	81
1.10.6.6.1 Peruuntunut kuljetus	82
1.10.6.7 Helikopteri ja ambulanssilentokone	82
1.10.6.8 Muut ajoneuvot	83
1.10.7 Yöpymisraha	84
1.10.8 Erityistilanteita	84
1.10.8.1 Matka muualta kuin asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta	85
1.10.8.2 Äkillinen sairastuminen muulla paikkakunnalla	86
1.10.8.3 Paluumatkan korvaaminen muualle kuin kotiin	86
1.10.8.4 Ennakkolupa	86
1.10.8.5 Hoitopaikan siirtäminen	86

1.10.9 Rajoituksia	87
1.11 Ratkaiseminen	87
1.11.1 Käsittelypaikka	87
1.11.1.1 Sairaanhoidokorvaushakemusten käsittelypaikka	89
1.11.2 Esteellisyydestä	89
1.11.2.1 Käsittely- ja ratkaisukiello	89
1.11.2.2 Esteellisyyden toteaminen	90
1.11.3 Lausunnon pyytäminen	90
1.11.3.1 Pitkäaikainen psykoterapia	90
1.11.3.2 Oikomishoito	90
1.11.4 Kuuleminen	91
1.11.4.1 Milloin asiakasta on kuultava?	91
1.11.4.2 Miten kuullaan?	91
1.11.5 Päätöksen antaminen	91
1.11.5.1 Päätös yksittäiseen hakemukseen	92
1.11.5.2 Päätös suorakorvausmenettelyssä	92
1.11.5.3 Päätös muissa tilityksissä	92
1.12 Maksaminen	92
1.12.1 Maksuosoite	92
1.12.2 Maksunsaajat	93
1.12.2.1 Maksunvaatijat	93
1.12.3 Ennakonpidätys	93
1.13 Päätöksen oikaisu ja poistaminen	93
1.14 Liikamaksu	93
1.14.1 Takaisinperintä	93
1.14.1.1 Tilityksen käsittelyssä muodostuva liikamaksu	94
1.14.1.2 Suorakorvaustilityksen liikamaksu	94
1.14.1.3 Kela-tunnuksellisten liikamaksu	95
1.14.1.4 Regressi	95
1.15 Muutoksenhaku	96

1. Etuusohje

Etuusohje on toimintaohje, jota käytetään apuna etuuksien ratkaisutyössä. Ohje on ensisijaisesti tarkoitettu Kelan sisäiseen käyttöön. Ohjeen pdf-tiedosto muodostuu automaattisesti Kelan intranetissä olevan etuusohjeen verkkosivuista.

Pdf-muotoisesta etuusohjeesta puuttuvat kaikille ohjeille sisällöltään samanlaiset ohjeet

- päätöksen oikaisu ja poistaminen
- takaisinperintä
- muutoksenhaku.

Näistä on tehty omat pdf-ohjeet.

1.1. Hyvä hallinto

Hallintolaissa säännellään hyvän hallinnon perusteet. Hallintolakia sovelletaan kaikkiin hallintoasioihin Kelassa. Näihin kuuluvat **etuusasiat**, sisäisen hallinnon asiat ja sidosryhmäyhteistyö.

Hallintolaki on yleislaki. **Jos erityislaissa**, esimerkiksi **etuuslaissa**, **jostain asiasta säädetään toisin, sovelletaan erityislakia**.

Hyvän hallinnon perusteista tarkemmin

- hallintolain soveltaminen ja asiointi toisen puolesta Kelassa
- etuusohjeen kohdissa hakeminen ja ratkaiseminen

1.2. Tavoite

Sairausvakuutuksen tavoite on täydentää julkista terveydenhuoltoa ja pienentää asiakkaan kustannuksia, jotka aiheutuvat yksityisten terveydenhuoltopalvelujen käyttämisestä.

Matkakorvauksen tavoitteena on turvata asiakkaalle yhtäläinen oikeus päästä hoitoon, tutkimukseen tai kuntoutukseen asuinpaikasta riippumatta ja korvata tästä matkasta aiheutuneet tarpeelliset matkakustannukset.

1.3. Oikeus ja edellytykset

Asiakkaalla on oikeus saada sairausvakuutuslain mukaisena korvauksena:

- osa yksityisesti rahoitetun terveydenhoitopalveluiden kustannuksista
- osa sairauden vuoksi tehtyjen matkojen kustannuksista
- osa lääkehoidon kustannuksista

kun kysymyksessä on tarpeellinen sairauden, raskauden tai synnytyksen hoito tai kuntoutus.

Tarpeellisena hoitona pidetään yleisesti hyväksytyyn, hyvän hoitokäytännön mukaista hoitoa.

Huomioi yleiset edellytykset harkitessasi asiakkaan oikeutta hänen hakemaansa sairaanhoidokorvaukseen. Asiakkaalla voi olla EU-lainsäädännön tai Suomea sitovien kansainvälisten sosiaaliturva- ja sairaanhoitosopimusten nojalla oikeus saada korvauksia tai

hoitoetuksia Suomesta tai ulkomailla, vaikka Suomen sairausvakuutuslain mukaiset edellytykset eivät täytyisi.

1.3.1. Mitä korvataan

Asiakkaalle aiheutuneet yksityisen sairaanhoidon kustannukset korvataan siltä osin kuin ne tarpeettomia kustannuksia välttämällä, asiakkaan terveydentilaa kuitenkaan vaarantamatta, olisivat tulleet asiakkaalle maksamaan.

Matkakorvaus myönnetään yleensä siihen lähimpään tutkimus- tai hoitopaikkaan, jossa asiakas saa sairausvakuutuslaissa tarkoitetun tarvitsemansa tutkimuksen tai hoidon. Pääsääntöisesti lähin hoitopaikka on asuin- tai oleskelupaikkakunnalla.

Yksityisen terveydenhuollon hoitopaikkaan tai yksityislääkärin, hammaslääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön luo tehty matka korvataan, kun siellä tehty tutkimus tai annettu hoito on sairausvakuutuslain mukaan korvattavaa.

1.3.2. Hoidon antaja ja hoitopaikka

Valvira myöntää hakemuksen perusteella oikeuden harjoittaa terveydenhuollon ammattia Suomessa, Suomessa ja ulkomailla koulutetuille terveydenhuollon ammattihenkilöille.

Valvira myöntää terveydenhuollon ammattihenkilölle kolmenlaisia ammatinharjoittamiseen liittyviä oikeuksia:

- oikeuden toimia laillistettuna terveydenhuollon ammattihenkilönä
- oikeuden käyttää nimikesuojattua ammattinimikettä
- rajoitetun ammatinharjoittamisluvan

Sairausvakuutuksesta voit korvata seuraavien ammattihenkilöiden antamaa hoitoa:

- lääkäri
- hammaslääkäri
- psykologi
- sairaanhoitaja
- terveydenhoitaja
- kätilö
- fysioterapeutti
- suuhygienisti
- erikoishammasteknikko

Rajoitetun toimiluvan saaneet ammattihenkilöt

Ulkomaalaisen lääkärin on suoritettava ammattitaidon selvittämiseksi kuulustelu siten, että hänen pätevyytensä vastaa Suomessa suoritettua lääkärin koulutusta. Kuulusteluun voi osallistua lääkäri, joka on suorittanut vähintään 6 kuukautta sairaalaharjoittelua Suomessa ja lisäksi suomen tai ruotsin kielen kielitutkinnon Suomessa.

EU/ETA-alueen ulkopuolella koulutetuilta lääkäreiltä vaadittavan ensimmäisen kuulustelun suorittamisen jälkeen Valvira voi myöntää rajoitetun toimiluvan työskennellä julkisessa sairaalassa. Toisen kuulustelun jälkeen rajoitettu toimilupa voidaan myöntää myös terveyskeskuksessa työskentelyä varten.

Ammattioikeuksien rajoitus

Ammattioikeuksien rajoitukset jakaantuvat kahteen ryhmään:

- ammattiasemaan perustuviin ammattitoiminnan rajoituksiin, esimerkiksi opiskelija tai määräaikaisen luvan nojalla toimiva henkilö

ja

- epäasianmukaisen ammattitoiminnan perusteella erikseen asetettuihin rajoituksiin.

Kela saa Valviralta tiedon terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattioikeuksien rajoituksista, menetyksistä ja poistoista. Nämä tiedot löytyvät terveydenhuollon ammattihenkilörekisteristä. Ratkaisutyössä on toimittava Valviralta saadun tiedon mukaisesti. Tarvittaessa voit tarkistaa tiedon sisällön merkityksen Etuuspalvelujen lakiyksiköltä. Jos joku toimii rajoituksen vastaisesti, ilmoita asiasta Etuuspalvelujen lakiyksikölle, josta ollaan yhteydessä Valviraan.

Itsenäinen ammatinharjoittaja

Itsenäinen ammatinharjoittaja on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) 2 §:ssä tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö, joka on

- laillistettu tai
- luvan saanut tai
- nimikesuojattu

ammattihenkilö, joka harjoittaa ammattiaan itsenäisesti.

Itsenäisen ammatinharjoittajan on tehtävä toiminnastaan kirjallinen ilmoitus sen alueen aluehallintovirastolle, jonka alueella hän tulee toimimaan. Ilmoitus on tehtävä ennen toiminnan aloittamista. Hyväksytty ilmoitus merkitään aluehallintoviraston ylläpitämään rekisteriin.

Opiskelijat

Lääketiede:

Suomessa tai ulkomailla opiskeleva lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti vähintään 5 ensimmäisen opintovuoden opinnot, voi toimia tilapäisesti lääkärin tehtävässä erikoissairaanhoidon tai perusterveydenhuollon toimintayksikössä.

Lääketieteen opiskelija voi, suoritettuaan hyväksytysti 4 ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat lääketieteen opinnot, toimia tilapäisesti lääkärin tehtävissä erikoissairaanhoidon toimintayksikössä tai terveyskeskuksen vuodeosastolla, mutta ei voi muuten työskennellä terveyskeskuksessa.

Hammaslääketiede:

Suomessa tai ulkomailla opiskeleva hammaslääketieteen opiskelija voi toimia tilapäisesti hammaslääkärin tehtävissä laillistetun hammaslääkärin johdon ja valvonnan alaisena terveydenhuollon toimintayksikössä sen jälkeen, kun hän on suorittanut vähintään 4 ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat hammaslääketieteen opinnot.

Hammaslääketieteen opiskelija ei voi toimia suuhygienistin tehtävissä, koska hän ei ole siihen ammattiin opiskeleva.

Valvira merkitsee lääketieteen ja hammaslääketieteen opiskelijat terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin, Terhikki.

Rekisteriin merkitsemisen yhteydessä lääketieteen ja hammaslääketieteen opiskelijat saavat yksilöintitunnuksen. Yksilöintitunnusta käytetään lääkemääräyksissä sekä muissa Kelan toimeenpanemiin etuuksiin liittyvissä asiakirjoissa. Samaa yksilöintitunnusta käytetään myös valmistumisen jälkeen.

Lääke- ja hammaslääketieteen opiskelijat voivat toimia tilapäisesti ammatissa, jos vaadittavat edellytykset täyttyvät, ja kirjoittaa lääkemääräyksiä ja lähetteitä, vaikka eivät vielä olisi saaneet

yksilöintitunnusta. Reseptiin tai läheteeseen merkitään LK ja tehtävä, jota sijaistetaan. Yksilöintitunnus merkitään heti kun siitä on saatu tieto.

Muut terveydenhuoltoalan opiskelijat:

Sairausvakuutuksesta ei korvata muiden terveydenhuoltoalan opiskelijoiden antamaa hoitoa. Korvaus voidaan maksaa, kun henkilö on saanut oikeuden harjoittajaa ammattia ja hänet on merkitty terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin, Terhikki.

Lääkärin tai hammaslääkärin määräämät tutkimukset ja hoidot

Lääkärin tai hammaslääkärin määräämän tutkimuksen ja hoidon korvaamisen edellytyksenä on, että

- toimenpiteet on suoritettu yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (Laki yksityisestä terveydenhuollosta 152/1990) tarkoitetussa toimintayksikössä

tai

- palvelut on antanut sairausvakuutuslaissa tarkoitettu muu terveydenhuollon ammattihenkilö. Näitä ovat sairaanhoitaja, terveydenhoitaja, kättilö, fysioterapeutti, laboratoriohoitaja, erikoishammasteknikko, psykologi ja suuhygienisti, joille Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) on myöntänyt oikeuden harjoittaa ammattiaan laillistettuna ammattihenkilönä (SVL 1224/2004 1 luku 4 § 1 mom. 2 kohta).

Toimintayksiköt toimialoineen ovat Kelan Terveydenhuollon palvelujen tuottajat -rekisterissä. Lääkärin, hammaslääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön oikeus harjoittaa ammattiaan on Terveydenhuollon ammattihenkilöt -rekisterissä. Etuuspalvelujen lakiyksikkö ylläpitää näitä rekistereitä.

Jos hakemuksessa mainittua hoidon antanutta henkilöä tai toimintayksikköä ei ole Kelan rekisterissä, et voi maksaa korvausta. Tässä tapauksessa pyydä ennen hylkäävän päätöksen antamista Etuuspalvelujen lakiyksikköä selvittämään, onko kysymyksessä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö tai lupaviranomaisen luvan saanut palvelujen tuottaja.

1.3.3. Rajoitukset oikeuteen

Tässä osiossa käsitellään tilanteita, jotka sinun tulee huomioida ratkaisua tehdessäsi

- ennalta ehkäisevä hoito
- julkisen terveydenhuollon kustannusvastuu
- kunnalta vuokratut tilat
- julkisen terveydenhuollon antama tutkimus- ja hoitomääräys
- asiakas siirtyy omatoimisesti yksityiseen terveydenhuoltoon
- asiakas siirtyy yksityisestä hoidosta julkiseen terveydenhuoltoon
- julkinen laitoshoido
- asevelvollisen oikeus korvauksiin
- vankilassa olevan oikeus korvauksiin
- M1-lähetä
- kouluterveydenhuoltoon ja -tapaturmaan liittyvät kustannukset
- kehitysvammalain mukaiset matkat
- muut rajoitukset

Kaikki rajoitukset ja poikkeukset ovat voimassa myös Ahvenanmaan maakunnan järjestämässä julkisessa terveydenhuollossa.

1.3.3.1. Ennalta ehkäisevä hoito

Ennalta ehkäisevää hoitoa ei korvata sairaanhoitovakuutuksen mukaan, lukuun ottamatta suun terveyttä edistäviä toimenpiteitä hammashoidossa. Lääkärin tai hammaslääkärin suorittama tutkimus epäillyn sairauden poissulkemiseksi on korvattavaa. Korvauksen maksamisen edellytys on, että tehty tutkimus ja annettu hoito perustuu lääkärin keräämiin, potilasta koskeviin esitietoihin ja varsinaiseen lääkärin tekemään tutkimukseen, esimerkiksi potilaan keuhkojen kuunteluun.

1.3.3.2. Julkisen terveydenhuollon kustannusvastuu

Sairausvakuutuslain mukaista korvausta ei myönnetä kustannuksista, jotka ovat aiheutuneet asiakkaalle silloin, kun terveydenhuollon palvelut on järjestetty sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionosuudesta annetun lain (STVOL 733/1992) 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista kunta tai kuntayhtymä voi periä maksuja siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa ja a+ -setuksessa säädetään. Sairausvakuutuksesta ei korvata kunnallisista terveysterveystoimista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain nojalla perittyjä maksuja.

Julkisella terveydenhuollolla on kustannusvastuu, kun julkisen terveydenhuollon yksikössä aloitettu hoito jatkuu ostopalvelusopimuksella yksityisen palveluntuottajan antamana ja kun asiakas on lähetetty terveyskeskuksesta tai julkisesta sairaalasta yksityisen palvelujen tuottajan suorittamaan tutkimukseen tai hoitoon.

Lääkkeet kuuluvat julkisen terveydenhuollon yksikön kustannusvastuulle, kun asiakas on hoidossa vuodeosastolla tai kun lääkkeet annetaan polikliinisen hoidon yhteydessä.

Julkisessa terveydenhuollossa toimiva lääkäri voi saada luvan yksityisvastaanoton pitämiseen julkisen terveydenhuollon tiloissa. Näistä kustannuksista ei makseta sairausvakuutuskorvausta.

Lue myös [Kunnalta vuokratut tilat](#)

Jos asiakas käy yksityislääkärin läheteellä tutkimuksissa julkisessa terveydenhuollossa ja maksaa asiakasmaksuasetuksen mukaisen maksun, et voi maksaa näistä kustannuksista sairausvakuutuskorvausta.

Maksa kuitenkin korvaus, jos

- yksityinen palveluntuottaja ostaa kuvantamistutkimukset julkisen terveydenhuollon yksiköstä ja perii siitä maksun
- yksityinen palveluntuottaja lähettää näytteen julkisen terveydenhuollon laboratorioon analysoitavaksi ja perii siitä maksun.
- yksityissektorin asiakkaan laboratorionäyte otetaan terveyskeskuksessa ja lähetetään analysoitavaksi yksityiseen laboratorioon, ja palvelujen tuottaja, jonka yksikössä määräys on annettu laskuttaa asiakasta.

1.3.3.3. Kunnalta vuokratut tilat

Jos yksityisen terveydenhuollon palvelut on järjestetty kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon tiloissa, voidaan kustannuksista maksaa korvaus sairausvakuutuksesta 1.3.2011 lukien. Korvausta voidaan maksaa sairausvakuutuslain 2 luvun 3 §:n väliaikaisen muutoksen jatkamisen perusteella Sote-lainsäädännön voimaantuloon saakka.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että tilojen vuokranantaja on ilmoittanut Kelalle vuokrasopimuksen tehneen palveluiden antajan yksilöintitiedot sekä toimipaikkaa ja vuokrasopimuksen kestoja koskevat tiedot.

Lisäksi palveluntuottajalla tulee olla aluehallintoviranomaisen (AVI) tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) antama lupa yksityisen terveydenhuollon palvelun tuottamiseen julkiselta terveydenhuollolta vuokratuissa tiloissa. Itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivan palveluntuottajan tulee tehdä ilmoitus aluehallintoviranomaiselle itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisesta kyseisessä toimintayksikössä.

Et voi maksaa korvausta kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon tiloissa järjestetyn yksityisen terveydenhuollon kustannuksista, jos vuokrasuhdetta tiloista kunnan ja palvelujen tuottajan välillä ei ole tai jos vuokrasuhdetta koskevia tietoja ei ole laissa edellytetysti ilmoitettu Kelaan.

Yllä mainittujen rajoitusten estämättä voit maksaa korvauksen, jos yksityinen palveluntuottaja toimii muissa kunnan tiloissa kuin sosiaali- ja terveydenhuollon tiloissa. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi kunnan teknisen toimen tai kunnallisen energiayhtiön omistamia tai hallinnassa olevia tiloja. Hallintasuhde tarkoittaa yleensä käyttöoikeutta tiloihin vuokrasuhteeseen perustuen. Sairausvakuutuslain 2 luvun 3 §:ssä säädetyt edellytykset koskevat vain kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon tiloja. Kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon tiloiksi katsotaan yleensä kunnan tai kuntayhtymän omistamat tai vuokraamat tilat jotka ovat sosiaali- ja terveydenhuollon käytössä. Kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon tiloja ovat myös sosiaali- ja terveystoimen omistaman osakeyhtiön omistamat tilat jotka ovat toimialan omassa käytössä.

1.3.3.4. Määräys julkisesta terveydenhuollosta

Sairausvakuutuslain mukaista korvausta ei voida maksaa, jos asiakas on saanut tutkimus- tai hoitomääräyksen terveyskeskuksesta tai sairaalasta ja tutkimus tai hoito on annettu yksityisessä hoitolaitoksessa.

Poikkeuksellisesti voit maksaa korvauksen terveyskeskuslääkärin tai sairaalalääkärin antaman hoitomääräyksen perusteella, kun hoito on annettu yksityisessä hoitolaitoksessa, ja kysymys on:

- fysioterapiasta
- lymfaterapiasta
- ihosairauksien valohoidosta
- terveyskeskushammaslääkärin tai -lääkärin määräyksen perusteella tehdystä erikoishammasteknikon suorittamasta kokoproteesihoidosta rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille.

1.3.3.5. Siirtyminen yksityiseen terveydenhuoltoon

Julkisen terveydenhuollon esim. terveyskeskuksen asiakas voi siirtyä omatoimisesti yksityisen terveydenhuollon asiakkaaksi. Voit maksaa asiakkaalle sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen yksityisessä terveydenhuollossa tehdyistä tutkimuksista, jos määräys on kirjoitettu yksityisestä terveydenhuollosta.

1.3.3.6. Siirtyminen yksityisestä julkiseen terveydenhuoltoon

Yksityinen terveydenhuolto voi lähettää asiakkaan lisätutkimuksiin tai jatkohoitoon julkiseen terveydenhuoltoon. Et voi maksaa korvausta niistä julkisessa terveydenhuollossa tehdyistä

tutkimuksista, joista asiakas on maksanut asiakasmaksulain mukaisen maksun, esimerkiksi poliklinikkamaksun.

1.3.3.7. Julkinen laitoshoido

Et voi maksaa korvausta sairaanhoitokustannuksista ajalta, jolloin asiakas on hoidossa julkisessa sairaalassa tai sitä vastaavassa hoidossa. Jos laitoshoidossa tai sitä vastaavassa hoidossa oleva henkilö hakeutuu omatoimisesti yksityiseen hoitoon julkisen laitoksen ulkopuolelle, et voi maksaa korvausta sairaanhoitokustannuksista.

Seuraavat asiakasryhmät katsotaan kuitenkin aina avohoidossa olevaksi [Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen avohoidon ja laitoshoidon määrittelyn perusteella](#), liitteen kohta 4.

Lue lisää

Avo- ja laitoshoido

Julkinen terveydenhuolto

Rintamaveteraanien kuntoutusmatkat

1.3.3.8. Asevelvollinen

Palveluksessa olevat asevelvolliset ovat puolustusvoimien maksuttoman terveydenhuollon vastuulla (laki [322/1987](#) ja asetus 371/1987 terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa).

Voit maksaa sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen asevelvolliselle, kun hän palveluksessa ollessaan tai loma-aikoina on itse maksavana käyttänyt yksityisiä sairaanhoitopalveluja tai ostanut apteekista lääkkeitä.

Vastaava oikeus korvaukseen on myös siviilipalvelusmiehellä, jos hän ei ole saanut tarvitsemaansa hoitoa siviilipalveluspaikan kustannuksella (siviilipalveluslaki 1446/2007 49 §).

1.3.3.9. Vankilassa olevan oikeus korvauksiin

Valtio kustantaa vangeille, tutkintavangeille, pidätetyille ja kiinniotetuille järjestettävän terveydenhuollon. Rikosseuraamuslaitoksen on järjestettävä tai muutoin turvattava edellä mainittujen vankien lääketieteellisten tarpeiden mukainen terveyden- ja sairaanhoito sekä lääkinnällinen kuntoutus (vankeuslaki [767/2005](#)).

Et voi maksaa korvausta sairaanhoitokustannuksista ajalta, jolloin asiakas on suorittamassa vankeusrangaistusta suljetussa vankilassa, avolaitoksessa (avovankila tai avovankilaosasto). Valtion maksuvelvollisuus edellyttää, että vankilan ulkopuolella järjestettävä tutkimus tai annettava hoito on rangaistuslaitoksen lääkärin osoittamaa tai hyväksymää.

Vangilla on kuitenkin oikeus rangaistuslaitoksen lääkärin luvalla omalla kustannuksellaan järjestää itselleen tutkimusta ja muuta terveydenhuoltoa. Maksa tällöin syntyneistä kustannuksista sairausvakuutuslain mukainen korvaus.

Tutkintavangilla on oikeus poliisin järjestämän lääkärin luvalla omalla kustannuksellaan saada lääkitystä, tutkimusta ja muuta terveydenhuoltoa (laki poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta ([841/2006](#) 5 luku 6 §)). Maksa näin syntyneistä kustannuksista korvaus sairausvakuutuksesta.

1.3.3.10. M1 -lähete

Et voi maksaa korvausta, jos kunnallisen terveyskeskuksen tai sairaalan lääkäri määrää asiakkaan tahdosta riippumattomaan hoitoon tarkkailulähetteellä M1. Matkojen kustannusvastuu siirtyy kunnalle lähetteen antamisen jälkeen. Useimmiten matka lähetteen antopaikkaan korvataan sairausvakuutuksesta.

Jos asiakas viedään hoitoon yksityislääkärin lähetteellä (M1) julkiseen tai yksityiseen sairaalaan, voit korvata matkasta aiheutuneet kustannukset sairausvakuutuslain mukaan.

1.3.3.11. Koulutapaturma

[Terveystieteiden laissa](#) 16 § mukaan kunnan on järjestettävä kouluterveydenhuollon palvelut alueellaan sijaitsevien perusopetusta antavien oppilaitosten oppilaille.

Kunta vastaa oppilaan ja tarpeellisen saattajan kouluterveydenhuoltoon liittyvästä matkasta aiheutuneista kohtuullisista kustannuksista, jos matkaa ei ole mahdollista yhdistää koulumatkaan.

[Perusopetuslain](#) 34 § mukaan koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, koulumatkalla ja majoituksessa sattuneen tapaturman hoito on oppilaalle maksuton. Maksuttomuus koskee oppilaalle tapaturman hoidosta välittömästi aiheutuvia hoito- ja matkakustannuksia. Et voi maksaa näistä sairausvakuutuslain mukaista korvausta. Voit kuitenkin maksaa sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen, jos kunta ei maksa asiakkaalle tapaturmasta aiheutuneista kustannuksista korvausta.

1.3.3.12. Kehitysvammalain mukaiset matkat

[Kehitysvammaisten erityishuollosta](#) annetun lain mukaiset matkat ovat asiakkaalle maksuttomia, joten niistä et voi maksaa korvausta. Tällaisia matkoja ovat esimerkiksi matkat kehitysvammaneuvoloihin.

1.3.3.13. Muut rajoitukset

Sairausvakuutuksesta ei korvata

- hoitotarvikkeiden, apuvälineiden ja proteesien hankkimisesta aiheutuneita kustannuksia
- yksityisistä tai julkisista terveydenhuoltopalveluista perittyjä hoitopäivä-, poliklinikka-, toimisto- ja muita vastaavia maksuja
- protetiikkaa ja hammasteknisiä kustannuksia (poikkeuksena veteraanit)
- esteettisen hoidon kustannuksia
- lääkärin, hammaslääkärin tai sairaanhoitajan vastaanotolla asiakkaalle antamia lääkkeitä
- terveystarkastuksia ja niistä aiheutuneita matkakustannuksia
- hoitoa, joka ei kuulu terveydenhuollon palveluvalikoimaan.

Terveysten- ja sairaanhoitopalveluiden myynnistä ei suoriteta arvonlisäveroa. Palvelut, joiden tarkoituksena on sairauksien tai terveydellisten poikkeavuuksien diagnosointi, hoitaminen, parantaminen tai henkilön terveyden suojeleminen, ylläpitäminen tai palauttaminen, ovat arvonlisäverottomia.

Esteettinen kirurgia on plastiikkakirurgiaa, jossa palvelun ostajan ulkonäköä pyritään muuttamaan palvelun ostajan toiveiden mukaisesti. Esteettinen kirurgia on arvonlisäverollista, eikä se ole sairausvakuutuksesta korvattavaa.

Korjaavalla kirurgialla tarkoitetaan ulkonäön palauttamista mahdollisimman lähelle alkuperäistä tilannetta esimerkiksi sairauden jälkeen tai synnynnäisten epämuodostumien korjaamista. Korjaava kirurgia ei ole arvonlisäverollista ja se voidaan korvata sairausvakuutuksesta.

Korvaamisessa luotetaan lähtökohtaisesti hoitavan lääkärin arvioon. Kela korvaa vain lääketieteellisin perustein tehdyt toimenpiteet, jotka ovat arvonlisäverottomia.

1.4. Suhde muihin etuuksiin

Muut Kelan myöntämät etuudet eivät ole este sairaanhoitokorvausten maksamiselle.

Jos työntekijä tai yrittäjä kuuluu työterveyshuollon piiriin ja työnantaja hakee sairaanhoidon kustannuksista korvausta työterveyshuoltona, et voi maksaa näistä kustannuksista korvausta sairaushoitovakuutuksesta. Jos työnantaja maksaa työntekijöille lisä- tai henkilöstöetuutena sairaanhoidon palveluita, esimerkiksi hammashoitoa, voidaan nämä kustannukset korvata sairaanhoitovakuutuksesta. Korvaus voidaan maksaa suorakorvausmenettelyllä suoraan työntekijälle, jos työntekijä maksaa ensin itse omavastuusuuden. Tämän jälkeen työntekijä hakee mahdollisen lisäetuuden työnantajalta.

Lue lisää ratkaisutyön etuusohje, kohta Työterveyshuolto.

Toimeentulotuki

Sairaanhoitokorvaus on ensisijainen etuus toimeentulotukeen nähden. Julkiseen terveydenhuoltoon tehdyistä matkoista aiheutuneista kustannuksista voi korvausta hakea, joko asiakas tai toimeentulotuen maksaja. Korvaus maksetaan asiakkaalle hakemuksen perusteella, jos asiakas on maksanut itse matkakustannukset. Korvaus maksetaan toimeentulotuen maksajalle, jos asiakkaalle on annettu maksusitoumus matkakustannuksia varten tai matkakustannukset on hyväksytty menoiksi toimeentulotuessa.

Lue lisää toimeentulotuen etuusohjeesta

- Yksityisen terveydenhuollon kustannukset
- Julkiseen terveydenhuoltoon liittyvät matkakustannukset

Liikennevahinko, työtapaturma tai ammattitauti

Ohjaa asiakas hakemaan korvaus ensisijaisesti vakuutusyhtiöstä, kun sairaanhoitokustannukset ovat aiheutuneet liikennevahingosta, työtapaturmasta tai ammattitaudista.

Jos asiakkaalle on maksettu korvausta sairaanhoitokustannuksista tapaturma- tai liikennevakuutusta koskevien lakien perusteella, hänellä on oikeus saada sairausvakuutuslain mukaista korvausta vain siltä osin kuin se ylittää muun lain mukaisen korvauksen.

Vähennä vakuutusyhtiön maksama korvaus asiakkaalle maksettavasta sairausvakuutuslain mukaisesta korvauksesta.

Potilasvahinko

Sairausvakuutuslain mukainen korvaus on potilasvakuutuslakiin nähden ensisijainen.

Potilasvahingosta aiheutuneiden sairaanhoitokustannusten osalta asiakkaalla on oikeus saada korvausta sairausvakuutuslain perusteella.

Jos asiakas on jo saanut korvausta sairaanhoidon kustannuksista potilasvahinkolain perusteella, maksa sairausvakuutuskorvaus Potilasvakuutuskeskukselle.

Voit maksaa korvauksen jäljennösten perusteella.

1.5. Hakeminen

Sairaanhoidokorvauksia voi Kelasta hakea

- asiakas lomakkeella [SV 127](#), [SV 4](#), [SV 128](#).
 - Jos asiakas hakee korvausta samalla kertaa useammasta sairaanhoidokustannuksesta, riittää yksi korvaushakemus.
 - Erillistä hakemuslomaketta ei tarvitse täyttää, jos asiakas on täyttänyt selvityslomakkeen hakemusosan.
- asiakas verkossa asiointipalvelun kautta
- asiakas suullisesti Kelan asiakaspalvelussa tai puhelinpalvelussa
- terveydenhuollon palvelujen tuottaja suorakorvaussopimuksen perusteella lomakkeella [SV 132](#).
- kuljetuspalvelujen tuottaja valtakirjasopimuksen tai suorakorvaussopimuksen perusteella [SV 130](#).
- majoituspalvelujen tuottaja valtakirjasopimuksen perusteella lomakkeella [SV 130](#).
- yhteisöasiakas, kuten työnantaja, sosiaalihuollon toimielin, vakuutusyhtiö tai Potilasvakuutuskeskus lomakkeella [SV 131](#).

Palvelujen tuottaja voi käyttää myös muita lomakkeita, jotka Kela on hyväksynyt. Hyväksymistä haetaan sähköpostitse osoitteesta lomakkeet@kela.fi.

Terveydenhuollon palveluntuottajat, jotka ovat tehneet it-suorakorvaussopimuksen Kelan kanssa, voivat hakea korvausta tilitystietojen välityspalvelun kautta.

Taksimatkojen suorakorvausmenettelyssä korvaukset haetaan sähköisen suorakorvausmenettelyn kautta.

Lue lisää Kuka voi hakea, selvitetään tarkemmin kuka voi hakea korvausta.

Liitteet ja lomakkeet, selvitetään tarkemmin sairaanhoidokorvausten hakemisessa tarvittavat liitteet ja lomakkeet.

1.5.1. Vireilletulo

Lue asian vireilletulosta.

Asian vireillepanotavat

Asia pannaan vireille **kirjallisesti** (myös sähköisesti) tai **Kelan suostumuksella suullisesti**. Hakemuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Kelan etuuskien hakemisesta on erityissäännöksiä, joiden perusteella niitä haetaan yleensä erikseen vahvistetuilla hakemuslomakkeilla.

Postitse tai henkilökohtaisesti toimitettuna

Kun etuutta haetaan hakemuksella, hakemuslomake on allekirjoitettava. Jos hakemusta ei ole laadittu hakemuslomakkeelle, asia rekisteröidään vireille ja hakijaa pyydetään täyttämään hakemuslomake. Jos hakemus saapuu allekirjoittamattomana esimerkiksi postitse, siihen ei tarvitse pyytää allekirjoitusta, ellei ole syytä epäillä hakemuksen alkuperäisyyttä tai eheyttä eikä esimerkiksi sitä, että hakemus olisi asiakkaan tahdon vastainen. Lue myös Asiakirjan täydentämisestä kohdat [Hakemuslomakkeen täydentäminen](#) ja [Allekirjoitus](#).

Asia tulee vireille myös puutteellisella hakemuksella. Puutteellista hakemusta ei palauteta asiakkaalle, vaan asiakasta pyydetään täydentämään sitä. Pyydä hakemuksen täydentämistä viestillä, puhelimitse tai kirjeellä. Lue myös Asiakirjan täydentäminen.

Asiakkaalla on oikeus pyynnöstä saada todistus asiakirjan vastaanottamisesta (Kuitti Kelan toimistoon jätetyistä asiakirjoista YHT02)

Sähköisen asiointipalvelun kautta

Osassa etuuksista asiakas voi saattaa asian vireille myös sähköisellä hakemuksella käyttämällä Kelan sähköisiä asiointipalveluja.

Hänen on tällöin tunnistauduttava joko pankin verkkotunnuksilla, mobiilivarmenteella tai sähköisen henkilökortin avulla. Sähköisen asiointipalvelun kautta jätetyistä hakemuksista lähtee automaattinen vastaanottokuittaus lähettäjälle.

Asia voi tulla vireille myös viestipalvelun kautta viestillä.

Tutustu verkkoasiointiin Kelassa .

Sähköpostitse tai faksilla

Asia voi tulla vireille myös sähköpostilla tai faksilla. Vireilletulotiedoista tulee käydä ilmi mitä asia koskee sekä lähettäjän nimi ja yhteystiedot.

Etuusasioita (etuuteen liittyvät tiedot, hakemus tai hakemuksen liitteet) **ei** kuitenkaan tule Kelaan lähettää **sähköpostilla** tietoturvasyistä, koska sähköpostin lähettäjää koskevaa tietoa voidaan muokata helposti teknisesti. Henkilön sähköinen tunnistaminen ei ole käytössä Kelan sähköpostissa. Kela ei voi ohjata tai suositella asiakasta lähettämään salassa pidettäviä tietoja suojaamattomassa sähköpostissa. Tämän vuoksi Kela ei ilmoita sähköpostiyhteystietoja, johon etuusasioita voidaan lähettää. Kela tarjoaa sähköisenä palveluna tietoturvallisen [Asiointipalvelun](#). Jos etuutta koskeva viesti lähetetään Kelaan sähköpostilla, Kelassa ei voida turvata sitä, että sähköposti saapuu Kelaan ja etuusasia tulee vireille. Sähköinen viesti toimitetaan viranomaiselle lähettäjän omalla vastuulla, joten vastuu sähköpostin perille menosta jää sähköpostia lähetettäessä lähettäjälle. [Katso poikkeukset](#).

Faksina toimitettu hakemus tulee vireille faksin saapumispäivänä. Faksatussa hakemuksessa oleva allekirjoitus on riittävä, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä ole syytä epäillä asiakirjan alkuperäisyyttä ja säilymistä muuttumattomana. Tällöin alkuperäistä hakemuslomaketta ei tarvitse toimittaa myöhemmin.

Suullisesti

Tietyissä tilanteissa asia voi tulla vireille myös asiakkaan suullisen hakemuksen tai ilmoituksen perusteella (esimerkiksi etuuden lakkautus tai päätöksen oikaisu asiakkaan eduksi). Suullisesti saadut tiedot on aina dokumentoitava Oiwan yhteydenottoon. Luo tarvittaessa toimeksiantotyö ja liitä yhteydenotto siihen.

Lue [suullisesta hakemisesta](#).

1.5.1.1. Lähettäjän vastuu

Lähettäjä vastaa asiakirjan perillemenosta oikeaan osoitteeseen oikeassa ajassa. Asiakkaalla on ensisijainen velvollisuus selvittää, minkä viranomaisen tehtäviin asiakirjan käsittely kuuluu. Asiakas

vastaa myös siitä, että asiakirja tulee perille toimivaltaiseen viranomaiseen ennen määräajan päättymistä. Esimerkiksi postinkulun viivästyminen ei poista lähettäjän vastuuta. Asiakkaan on varmistettava, että kirjeessä on tarpeeksi postimerkkejä. Lue myös [asiakirjan siirrosta](#).

1.5.1.2. Asiakirjan siirto

Jos Kelaan on erehdyksessä toimitettu hakemus tai muu asiakirja, sitä ei saa jättää käsittelemättä vaan se on viipymättä siirrettävä toimivaltaiseksi katsottavalle viranomaiselle.

Lue asiakirjan siirrosta.

1.5.1.3. Sairaanhoitokorvauksen vireilletulo

Yksittäinen korvaushakemus

Sairaanhoitokorvaushakemukset liitteineen kuvataan Oiwaan. Hakemus rekisteröity vireille vasta, kun käsittelijä rekisteröi hakemuksen.

Tilitys

Rekisteröi palvelujen tuottajien suorakorvaus- ja valtakirjasopimustilitykset saapumispäivänä. Rekisteröinti koskee vain lomakkeilla tapahtuvaa tilitystietojen toimittamismenettelyä.

Rekisteröi suorakorvaustilitys TORE-alkuvalikon kautta käyttäen palvelujen tuottajan tunnistetta, jolloin tilityslaji muodostuu ohjelmallisesti sen mukaan, minkä runkosopimuksen mukainen sopimus on solmittu. Kun rekisteröit työnantajan tai Potilasvakuutuskeskuksen tilityksen, valitse tilityslajiksi Muu tilitys. Vakuutusyhtiön ja sosiaalihuollon toimielimen tilityksiä rekisteröidessäsi valitse niiden oma tilityslaji.

1.5.2. Kuka voi hakea etuutta?

Tässä ohjeessa on kerrottu yleiset säännöt siitä, kuka voi hakea etuutta missäkin tilanteessa. Tämän lisäksi on olemassa etuuskohtaisia säännöksiä, jotka voivat joko poiketa näistä yleisistä ohjeista tai täydentää niitä. Etuuskien osalta katso myös kohta Maksaminen.

1.5.2.1. Henkilö itse

18 vuotta täyttänyt henkilö

- hakee etuutta yleensä itse
- voi valtuuttaa toisen henkilön eli asiamiehen toimimaan puolestaan (esimerkiksi hakemaan etuutta)
- voi itse hakea etuutta, vaikka hänelle olisi määrätty edunvalvoja
 - ellei holhousviranomainen ole rajoittanut hänen toimintakelpoisuuttaan
- on täysivaltainen, ellei holhousviranomainen edunvalvojan määrätessään ole julistanut häntä vajaavaltaiseksi
 - vajaavaltaiseksi julistetun puolesta etuutta hakee edunvalvoja

Lue lisää asianosaisasemasta ja puhevallan käyttämisestä, täysi-ikäiselle määrätystä edunvalvojasta, rinnakkaisesta puhevallasta, toimintakelpoisuuden rajoittamisesta ja vajaavaltaisen puhevallasta

Alle 18-vuotias

- on vajaavaltainen ja hänen puolestaan etuuksia hakee yleensä hänen edunvalvojan
– edunvalvojina ovat yleensä hänen **huoltajansa**
- 15 vuotta täyttänyt on vajaavaltainen
– mutta hänellä **on oikeus myös itse hakea** etuutta
- **katso tarkemmin etuuskohtaiset menettelyt**

Jos henkilöllä itsellään ei ole oikeutta hakea etuutta ja hän on jättänyt etuushakemuksen, ota yhteyttä tämän edunvalvojaan tai huoltajaan.

Lue lisää alaikäisen puhevallan käyttämisestä

1.5.2.2. Edunvalvoja

Jos edunvalvoja on **määrätty hoitamaan päämiehen** (edunvalvonnan alainen henkilö) **taloudellisia asioita** tai taloudellisia asioita ja varallisuutta/omaisuutta

- edunvalvojalla **on oikeus** hakea etuutta päämiehen puolesta
- eikä päämiehen **toimintakelpoisuutta ole rajoitettu taloudellisten asioiden hoitamisen osalta**, etuutta voi hakea ja hakemuksen allekirjoittaa **joko päämies itse tai edunvalvoja**
- mutta päämiehen oikeustoimikelpoisuutta **on rajoitettu** siten, ettei hän voi hoitaa taloudellisia asioitaan, etuutta voi hakea ja hakemuksen allekirjoittaa **vain** edunvalvoja.
- ja päämies on **julistettu vajaavaltaiseksi** etuutta voi hakea **vain** edunvalvoja
- etuus **maksetaan** edunvalvojalle tai hänen määräämälleen etuudensaajan tilille

Kela saa väestötietojärjestelmästä tiedon edunvalvojasta.

Tieto edunvalvonnasta näkyy Henkilötietojen kyselyllä HEKY/Henkilötiedot/Perhetiedot.

Tieto edunvalvonnasta näkyy Oiwan Asiakkaan palvelutiedot – näytöltä. **Tarkista** edunvalvojan **tehtävän sisältö** [holhousasioiden rekisterikyselyllä](#). Holhousasioiden rekisteristä näkyy

- edunvalvojan nimi ja tunniste tiedot
- tieto edunvalvonnan alkamis- tai lakkaamisajankohdasta
- tieto edunvalvojan tehtävästä ja henkilön toimintakelpoisuuden rajoittamisesta (onko rajoitettu vai ei)
- tieto siitä, mikä viranomainen on ratkaissut asian.

Kyselyä pääset käyttämään Ratkaisutyön etuuskohtaisilta sivuilta kohdasta Työvälineet (Holhousasioiden rekisteri). Tee kysely antamalla etuudensaajan henkilötunnus. Kyselyä varten tulee anoa käyttöoikeudet Tahdin Käyttövaltuuksienhallintajärjestelmästä (KVH) / Etuuskyselyt / Holhousrekisterin kyselijä.

Huomaa, että voimassa oleva edunvalvontamääräys on voitu toimittaa Kelaan myös jo muun hakemuksen yhteydessä, jolloin määräys löytyy Oiwasta asiakkaan asiakirjoista.

Lue lisää edunvalvoja täysi-ikäiselle henkilölle, edunvalvojan rinnakkainen puhevalta, toimintakelpoisuuden rajoittaminen ja edunvalvojan puhevalta, täysi-ikäisen vajaavaltaisen puhevalta ja edunvalvonnan päättymisen.

1.5.2.3. Edunvalvontavaltuutettu

Edunvalvontavaltuutettu voi hakea etuutta päämiehensä puolesta

- jos edunvalvontavaltuutus on asianmukaisesti vahvistettu ja rekisteröity ja kun edunvalvontavaltuutus kattaa taloudellisten asioiden, kuten etuusasioiden hoidon

- tuki maksetaan edunvalvontavaltuutetun ilmoittamalla tilille

Kela saa väestötietojärjestelmästä tiedon edunvalvontavaltuutuksesta.

- Edunvalvontavaltuutus merkitään holhousasioiden rekisteriin.
- Tiedon voimassa olevasta edunvalvontavaltuutuksesta saat henkilötietojen kyselyllä HEKY/ Henkilötiedot/Perhetiedot.
- Tieto edunvalvontavaltuutuksesta näkyy Oiwan Asiakkaan palvelutiedot – näytöltä.
- [Holhousasioiden rekisteristä](#) rekisterikyselyllä näkyy **edunvalvontavaltuutetun nimi** ja tunniste.
- Tarkempi tieto edunvalvontavaltuutetun tehtävästä selviää edunvalvontavaltakirjasta.
- Selvitä aina myös edunvalvontavaltuutuksen sisältö
- Jos valtuutusta ei ole liitetty hakemukseen tai sitä ei ole toimitettu aiemmin Kelaan, tarkista **valtuutuksen sisältö** edunvalvontavaltuutetulta tai maistraatista ja dokumentoi Oiwaan.

Lue lisää edunvalvontavaltuutuksesta ja miten menetellään kun edunvalvontavaltuutettu hoitaa taloudellisia asioita.

1.5.2.4. Asiamies eli valtuutettu

Asiamies eli valtuutettu voi hakea etuutta päämiehen puolesta. Asiamiehen on

- esitettävä valtakirja tai
- muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan valtuuttajaa

Jos asiamiehenä toimii julkinen oikeusavustaja, Suomen Asianajajaliittoon kuuluva asianajaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, hänen ei tarvitse esittää valtakirjaa Kelassa, **ellei ole syytä epäillä** valtuutuksen todenperäisyyttä.

Luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista pidetään julkista luetteloa (oikeudenkäyntiavustajaluettelo). Tiedon siitä, onko lakimies saanut luvan toimia oikeudenkäyntiavustajana, voi tarkistaa oikeushallinnon asiointipalvelusta (<https://asiointi.oikeus.fi/web/asiointi/oikeudenkayntiavustajaluettelo>). Asianajajan kuulumisen Asianajajaliittoon voi tarkistaa Asianajajaliiton sivuilta etsi asianajaja –haulla (https://www.asianajajaliitto.fi/etsi_asianajaja).

Valtuuttajan on kuitenkin **asioitava henkilökohtaisesti**, jos se on tarpeen asian selvittämiseksi.

Lue lisää asiamiehen valtuutukseen perustuvasta oikeudesta toimia päämiehen puolesta ja asiamiehestä ilman valtakirjaa.

1.5.2.5. Lähiomainen tai muu henkilö

Lähiomainen tai muu henkilö, joka pääasiallisesti huolehtii henkilöstä **voi hakea etuutta** toisen puolesta

- jos henkilö **ei** sairauden, vanhuuden tai muun sellaisen syyn takia **itse pysty** hakemaan etuutta (tai muutoin huolehtimaan eduistaan ja oikeuksistaan) **eikä** hänellä ole **edunvalvojaa**. Tämä edellyttää myös sitä, että Kela **hyväksyy** lähiomaisen tai muun henkilön toimimaan toisen puolesta ja että **etuuslaissa on tästä asiasta säännös**
- kansaneläkelain etuudet (KEL 568/2007 54 § 2 mom.)
- vammaisetuudet (570/2007 15 § 2 mom.)
- kuntoutusetuudet ja kuntoutusrahaetuudet (566/2005 5 luku 42 §)
- eläkkeensaajan asumistuki (EAL 571/2007 3 luku 20 § 2 mom.)
- sairausvakuutuslain mukaiset etuudet (SVL 1224/2004 15 luku 2 § 3 mom.) ja

- vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelua koskevat asiat (133/2010 13 § 2 mom.)

Tällaisen henkilön ei tarvitse esittää valtakirjaa, vaan hänen esiintymisensä perustuu Kelan hyväksyntään.

Lue lisää miten lähiomainen tai muu päämiehestä huolehtinut henkilö voi käyttää puhevaltaa ja miten hyväksyminen kirjataan.

1.5.2.6. Kunta

Jos lapsi on otettu kunnan sosiaalihuollon toimielimen huostaan, sillä on oikeus hakea lapselle kuuluvaa etuutta.

1.5.2.7. Palvelujen tuottaja

Terveystieteiden- tai kuljetuspalvelujen tuottaja voi hakea sairausvakuutuslain mukaisia korvauksia Kelan vakuutuspiirin kanssa tekemänsä suorakorvaus- tai valtakirjasopimuksen perusteella.

Ensihoitopalveluun liittyvien tehtävien korvaukset maksetaan Kelan ja palveluntuottajan välisen suorakorvaussopimuksen perusteella suoraan sairaanhoitopiirille, aluepelastuslaitokselle tai yksityiselle ensihoitoyrittäjälle.

Taksimatkojen suorakorvauksessa korvaus maksetaan suorakorvaussopimuksen perusteella Kelan kanssa sopimuksen tehneille rahaliikenteen hoitajille, jotka siirtävät korvaukset autoilijoiden tileille.

Lue lisää valtakirja- ja suorakorvaussopimuksista kohdasta Suorakorvausmenettely.

1.5.2.8. Potilasvakuutuskeskus

Potilasvakuutus korvaa potilasvahinkolain mukaisesti potilaille terveydenhoidon yhteydessä aiheutuneita henkilövahinkoja.

Potilasvakuutuskeskuksella on oikeus saada asiakkaalle kuuluva sairausvakuutuslain mukainen korvaus enintään sen suuruisena kuin Potilasvakuutuskeskus on maksanut asiakkaalle korvausta potilasvahinkona. Jos sairausvakuutuslain mukainen korvaus on suurempi kuin Potilasvakuutuskeskuksen maksama korvaus, asiakas voi saada korvausten erotuksen Kelasta.

Esimerkki

Asiakas käy yksityisen lääkärin vastaanotolla.

Potilasvakuutuskeskus maksaa asiakkaalle potilasvahinkona korvausta, kuten asiakas olisi käynyt julkisessa terveydenhuollossa. Kela maksaa Potilasvakuutuskeskukselle enintään sen asiakkaalle maksaman korvauksen määrän.

Jos sairausvakuutuslain mukainen korvaus on suurempi kuin Potilasvakuutuskeskuksen maksama korvaus asiakkaalle, asiakas voi saada Kelasta sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen ja Potilasvakuutuskeskuksen maksaman korvauksen erotuksen.

1.5.2.9. Toimeentulotuen maksaja

Toimeentulotuen maksajana Kela tai kunta voi hakea asiakkaalle kuuluvan sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen. Korvauksen määrä on samansuuruinen kuin asiakkaan itse hakiessa korvausta.

Kela

Kela voi maksaa asiakkaalle toimeentulotukea julkiseen terveydenhuoltoon tehtävien matkojen kustannuksista. Kelalla on oikeus hakea asiakkaalle kuuluva sairausvakuutuslain mukainen korvaus julkiseen terveydenhuoltoon tehtyjen matkojen kustannuksista, jotka se on myöntänyt ennakkoon toimeentulotukena. Kela hakee korvauksen Kelan sisäisen prosessin mukaisesti.

Lue lisää toimeentulotuen etuusohjeesta.

Kunta

Kunta voi maksaa asiakkaalle toimeentulotukena

- yksityislääkärin ja -hammaslääkärin palkkioita
- tutkimusta ja hoitoa
- matkakustannuksia.

Kunnalla on oikeus hakea asiakkaalle kuuluva sairausvakuutuslain mukainen korvaus sairaanhoitokustannuksista, jotka se on myöntänyt ennakkoon toimeentulotukena.

Sosiaalihuollon tulee hakea korvauksia tilityksenä eikä lähettää erillistä maksuvaatimusta Kelaan. Varmista, että kunta on hakenut korvausta sille asetetun 6 kuukauden hakuajan sisällä siitä, kun kunta on maksanut kustannukset.

Jos sosiaalihuollon toimitelmin kuitenkin toimittaa yksittäisen maksuvaatimuksen henkilön korvauksesta, kirjaa YALR-ruudulle mistä kustannuksista sosiaalihuollon toimitelmin vaatii korvausta. Korvauskäsittelyssä annetaan ilmoitus YALR-tiedosta. Maksa korvaus tilityksenä, jos kyseessä on sama kustannus, jonka sosiaalihuollon toimitelmin on maksanut toimeentulotukena. Jos kyseessä on matkakustannuksista maksettu toimeentulotuki, kirjaa tieto myös Matkojen seuranta-aika -näytölle. Jos asiakas hakee itse korvausta maksuvaatimuksessa mainituista kustannuksista, maksa korvaus sosiaalitoimelle ja lähetä päätös tiedoksi asiakkaalle.

1.5.2.10. Vakuutusyhtiö

Vakuutusyhtiö voi hakea asiakkaalle kuuluvan sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen Kelasta. Vakuutusyhtiö voi hakea korvausta vakuutetulle kotimaassa tai ulkomailla syntyneistä kustannuksista.

Lue lisää

Korvaushakemuksesta ja valtakirjasta [vakuutusyhtiöiden ohjeesta](#).

1.5.2.11. Työnantaja

Työnantajalla on oikeus saada työterveyshuollon korvausta työterveyshuoltolain perusteella työntekijöille järjestetyistä terveydenhuollon palveluista (SVL 13 luvun 1 §:n mukaan). Työterveyshuoltosopimuksen perusteella tuotetuista palveluista ei voida maksaa sairaanhoitokorvausta.

Työnantajalle ei makseta työterveyshuoltoa lukuun ottamatta sairausvakuutuslain mukaista korvausta, kun työnantaja on lain tai muun velvoittavan säännöksen perusteella velvollinen maksamaan sairaanhoidokustannuksia tai antamaan asiakkaalle maksuttoman hoidon, esimerkiksi merimieslaki.

Jos työnantaja maksaa työntekijöille lisä- tai henkilöstöetuutena sairaanhoidon palveluita, esimerkiksi hammashoitoa, voidaan nämä kustannukset korvata sairaanhoidovakuutuksesta. Korvaus voidaan maksaa suorakorvausmenettelyllä, jos työntekijä maksaa ensin itse omavastuusuuden. Tämän jälkeen työntekijä hakee mahdollisen lisäetuuden työnantajalta.

Jos työnantaja maksaa lisä- tai henkilöstöetuuksien kustannukset palvelujen tuottajalle, ei korvausta makseta suorakorvausmenettelyllä. Työnantaja voi hakea näistä kustannuksista korvausta vain työntekijän antaman yksilöidyn valtakirjan perusteella SV131-tilitysmenettelyllä. Käsittele hakemus tilityksenä, vaikka SV 131 -lomaketta ei olisi toimitettu Kelalle ja hakemus koskee vain yhtä henkilöä. Jos valtakirjasta löytyvät kaikki tarvittavat tiedot, ei SV 131 -lomaketta tarvitse pyytää. Tarkista tarvittaessa työnantajan y-tunnus www.ytj.fi.

1.5.2.12. Muut yhteisöasiakkaat

Muut yhteisöasiakkaat, esimerkiksi urheiluseurat, säätiöt, yhdistykset, voivat hakea asiakkaalle kuuluvan sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen Kelasta.

1.5.3. Hakuaika

Asiakkaan tulee hakea korvausta sairauden tai raskauden ja synnytyksen aiheuttamista kustannuksista 6 kuukauden kuluessa siitä, kun maksu on suoritettu.

Suorakorvaussopimukseen liittyneen palvelujen tuottajan on haettava korvausta tilityksellä 6 kuukauden kuluessa palvelun antamisesta.

Sosiaalihuollon toimielin, vakuutusyhtiö, työnantaja sekä muut yhteisöasiakkaat hakevat korvausta 6 kuukauden kuluessa siitä, kun maksu on suoritettu palveluntuottajalle.

Potilasvakuutuskeskuksen tulee hakea Kelasta sairausvakuutuslain mukaista korvausta sairaanhoidon kustannuksista 6 kuukauden kuluessa siitä, kun Potilasvakuutuskeskus on maksanut korvauksen asiakkaalle.

Kun määräpäivä tai määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai arkilauantai, voit hyväksyä hakemuksen saapuneeksi määräajassa, jos hakemus on saapunut ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Samoin voit menetellä itsenäisyyspäivänä, vapunpäivänä sekä joulu- tai juhannusaattona.

Jos hakemus on myöhästynyt, pyydä hakijalta selvitys myöhästymisen syistä.

Myönnä myöhästymisestä huolimatta etuus, jos etuuden epääminen myöhästymisen vuoksi olisi kohtuutonta. Voit myöntää asiakkaalle etuuden, jos myöhästymisen on johtunut hakijasta riippumattomista syistä tai muista pätevästä perusteista, esimerkiksi vaikea sairaus. Erityisenä syynä etuuden myöntämiseksi ei kuitenkaan pidetä tietämättömyyttä hakuajoista eikä edunvalvojan tai muun hakemiseen oikeutetun henkilön laiminlyöntiä etuuden valvomisessa.

1.5.4. Liitteet

Hakemukseen tarvittavat liitteet määräytyvät hakijan ja etuuslajin mukaisesti.

Asiakas käyttää sairaanhoidokorvauksissa hakemuslomaketta SV 127, SV 4 tai SV 128.

Palveluntuottaja käyttää tilityslajista riippuen hakemuslomaketta SV 130, SV 131, SV 132 tai Kelan hyväksymää muuta tilityslomaketta.

1.5.4.1. Asiakkaan sairaanhoitokustannukset

Kun asiakas hakee sairaanhoitokustannuksista korvausta, toimittaa hän Kelaan seuraavat liitteet:

- terveydenhuollon palvelujen tuottajan antamat selvityslomakkeet syntyneistä kustannuksista toimenpiteittäin
 - sarjahoidoissa, esim. fysioterapia, ensimmäiseen korvaushakemukseen liitetään alkuperäinen tutkimus- ja hoitomääräyslomake. Samaan määräykseen perustuvien jatkokäyntien korvaushakemukseen ei tarvita enää uutta tutkimus- ja hoitomääräyslomaketta
- maksukuitin tai muun luotettavan selvityksen maksuajankohdasta, jos hoidon antamisesta on kulunut enemmän kuin 6 kuukautta
- selvitysten kopiot silloin, kun asiakas on hakenut vakuutusyhtiöstä korvausta tapaturma-, liikenne- tai ammattitautilain perusteella ja saanut hylkäävän päätöksen hakemukseensa
- vakuutusyhtiön antamat kuvankäsittelyjärjestelmän tulosteet silloin, kun asiakas on hakenut ja saanut korvauksen jo vakuutusyhtiöstä.

1.5.4.2. Asiakkaan matkakustannukset

Asiakas voi hakea korvausta matkakustannuksista, jotka ovat syntyneet matkasta julkiseen terveydenhuoltoon, Kelan järjestämään kuntoutukseen, kunnan ostopalvelusopimuksella annettuun hoitoon tai yksityiseen terveydenhuoltoon.

Julkiseen terveydenhuoltoon tehty matka

Hakemukseen ei tarvita liitteitä, jos matka on tehty omalla autolla ja matkan pituus on alle 100 km tai matka on tehty julkisella kulkuneuvolla.

Jos matka on tehty omalla autolla ja matka on ollut yli 100 km tai matka on tehty muulla erityisajoneuvolla, asiakkaan täytyy toimittaa seuraavat liitteet:

- lomake SV 67 Todistus matkakorvausta varten. Lomaketta ei tarvita, jos asiakas on toimittanut pitkäaikaisen todistuksen erityisajoneuvon tarpeellisuudesta Kelaan.
- asiakkaan antama selvitys liikenneolosuhteista, jos erityisajoneuvoa on käytetty puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi.
- kuitti erityisajoneuvon käytöstä aiheutuneista kustannuksista.

Yksityiseen terveydenhuoltoon tehty matka

Kun asiakas on tehnyt matkan yksityiseen terveydenhuoltoon, hakemuksen liitteeksi tarvitaan lomake SV 67 Todistus matkakorvausta varten tai muu selvitys hoidon korvattavuudesta.

Jos Kelassa on jo pitkäaikainen todistus erityisajoneuvon tarpeellisuudesta, riittää hakemuksen liitteeksi selvitys siitä, että annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa.

Erillistä käyntitodistusta hoitolaitoksesta ei tarvita, jos kysymyksessä on ostopalvelumatka ja asiakkaalla on pitkäaikainen todistus erityisajoneuvon tarpeellisuudesta.

Lisäksi asiakkaan täytyy tarvittaessa toimittaa Kelalle:

- tieto kunnan tai kuntayhtymän maksusitoumuksesta

- Valtiokonttorin päätös (rintamaveteraanien kuntoutusmatkat)
- osallistumistodistus (matkat sopeutumisvalmennuskurssille).

Yöpymiskustannukset

Kun asiakas hakee korvausta yöpymiskustannuksista, tarvitaan liitteeksi maksukuitti. Kuitista tulee käydä ilmi, sisältyykö laskuun muita kuin yöpymiskustannuksia.

Lue lisää Yöpymisraha

1.5.4.3. Terveystenhuollon palvelujen tuottaja

Kun terveydenhuollon palvelujen tuottaja hakee korvausta asiakkaan sairaanhoidokustannuksista manuaalisella suorakorvausmenettelyllä, tarvitaan liitteeksi asiakkaiden alkuperäiset SV-lomakkeet.

Kun terveydenhuollon palvelujen tuottaja hakee korvausta asiakkaan sairaanhoidokustannuksista it-suorakorvausmenettelyllä, liitteitä ei tarvita. Poikkeuksena on lomake SV 3 FM, Tutkimus ja hoitomääräys fysioterapiaa, joka toimitetaan Kelaan ensimmäisellä hakukerralla. Palveluntuottajan tulee säilyttää tutkimus- ja hoitomääräykset vähintään 2 vuoden ajan, koska epäselvissä tilanteissa ratkaisija voi poikkeuksellisesti pyytää määräyksen toimistoon ratkaisun tekemistä varten.

1.5.4.4. Kuljetuspalvelujen tuottaja

Kun kuljetuspalvelujen tuottaja hakee korvausta asiakkaan matkakustannuksista valtakirjamenettelyllä, tarvitaan liitteeksi:

- lomake Y 79 Laskelma ja korvaushakemus kuljetuksesta
- maksupäätäjärjestelmästä tulostettu kuitti
- selvitys erityisajoneuvon tarpeellisuudesta
 - julkiseen terveydenhuoltoon ja Kelan järjestämään kuntoutukseen tehtyjen matkojen osalta SV 67 -lomake tai Y 79 -lomake. Jos asiakas on esittänyt autoilijalle Kelan lähettämän kirjeen Oikeus erityisajoneuvon käyttöön, autoilija merkitsee Y 79 -lomakkeelle tiedon pitkäaikaisen oikeuden voimassaolosta, eikä erillistä selvitystä erityisajoneuvon tarpeellisuudesta tarvita
 - yksityiseen terveydenhuoltoon tehtyjen matkojen osalta SV 67 -lomake. Jos asiakas on esittänyt autoilijalle Kelan lähettämän kirjeen Oikeus erityisajoneuvon käyttöön, autoilija merkitsee Y 79 -lomakkeelle tiedon pitkäaikaisen oikeuden voimassaolosta. Liitteeksi tarvitaan myös SV 67 -lomake tai muu selvitys hoidon korvattavuudesta
- selvitys liikenneolosuhteista, jos erityisajoneuvoa on käytetty puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi.

Jos kuljetuspalvelujen tuottaja hakee korvausta asiakkaan matkakustannuksista suorakorvausmenettelyllä, tarvitaan liitteeksi ambulanssi- ja helikopterimatkoista lomake SV 210.

Taksimatkojen sähköisessä suorakorvausmenettelyssä ei toimiteta erillisiä liitteitä Kelaan.

1.5.4.5. Muut hakijat

Majoituspalvelujen tuottajan hakiessa korvausta asiakkaan yöpymiskustannuksista valtakirjamenettelyllä, tarvitaan liitteeksi:

- selvitys yöpymisen tarpeesta lomakkeella SV 67 tai SV 4
- kuitti asiakkaan maksamasta yöpymiskustannuksesta
- valtakirja.

Kun potilasvakuutuskeskus hakee korvausta asiakkaan kustannuksista, tarvitaan liitteeksi SV-lomakkeiden jäljennökset.

Kun sosiaalihuollon toimielin hakee korvausta asiakkaan kustannuksista, tarvitaan liitteeksi alkuperäiset SV-lomakkeet.

Kun vakuutusyhtiö hakee korvausta asiakkaan kustannuksista, tarvitaan liitteeksi:

- alkuperäiset korvaushakemukset
- valtakirja
- alkuperäiset SV-lomakkeet tai vakuutusyhtiön järjestelmästä tulostetut vastaavat asiakirjat
- kuitti erityisajoneuvon (esim. taksi, invataksi, ambulanssi) käytöstä syntyneistä kustannuksista.

Kun työnantaja hakee korvausta asiakkaan kustannuksista, tarvitaan liitteeksi:

- alkuperäiset korvaushakemukset
- valtakirja
- alkuperäiset SV-lomakkeet
- kuitti erityisajoneuvon (esim. taksi, invataksi, ambulanssi) käytöstä syntyneistä kustannuksista.

Kun yhteisöasiakas hakee korvausta asiakkaan kustannuksista, tarvitaan liitteeksi:

- alkuperäiset korvaushakemukset
- valtakirja
- alkuperäiset SV-lomakkeet
- kuitti erityisajoneuvon (esim. taksi, invataksi, ambulanssi) käytöstä syntyneistä kustannuksista.

1.5.5. Lomakkeet

Kela vahvistaa sairaanhoidokorvausten hakemiseen tarvittavat lomakkeet. Palvelujen tuottaja voi käyttää myös muita, Kelan hyväksymiä lomakkeita. Lomakkeissa on tällöin merkintä hyväksymisestä. Palvelujen tuottaja voi hakea omien lomakkeiden hyväksymistä Kelasta lähettämällä lomakemallit sähköpostitse lomakkeet@kela.fi.

Palvelujen tuottajien antamat selvitykset ovat virallisia asiakirjoja, joihin tehtyjen merkintöjen tulee vastata todellisia suoritettuja toimenpiteitä.

1.5.5.1. Hakemuslomakkeet

Lomake SV 4, Matkakorvaushakemus

- lomake, jolla asiakas hakee korvausta hänelle aiheutuneista matka- tai yöpymiskustannuksista sairauden, raskauden tai kuntoutuksen vuoksi.

Lomake SV 130, Tilitys matkakustannuksista valtakirja- tai suorakorvausmenettelyssä

- tilitysyhteenvetolomake, jolla palveluntuottaja hakee korvausta Kelan kanssa solmimansa sopimuksen perusteella.

Lomake SV 127, Korvaushakemus Suomessa syntyneistä sairausvakuutuslain mukaisista sairaanhoidokustannuksista

- lomake, jolla asiakas hakee korvausta Suomessa syntyneistä sairaanhoidokustannuksista (lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkiot, tutkimus ja hoito).

Lomake SV 128, Korvaushakemus ulkomailla syntyneistä sairaanhoidokustannuksista

- lomake, jolla asiakas hakee korvausta ulkomailla syntyneistä sairaanhoidokustannuksista.

Lomake SV 131, Tilitys Suomessa syntyneistä sairausvakuutuslain mukaisista sairaanhoidokustannuksista

- tilitysyhteenvetolomake, jota käyttävät mm. työnantajat, sosiaalihuollon toimielimet, vakuutusyhtiöt, säätiöt, yhdistykset, urheiluseurat.

Lomake SV 132, Tilitys Suomessa syntyneistä sairaanhoidokustannuksista suorakorvausmenettelyssä

- tilitysyhteenvetolomake, jota käyttävät Kelan kanssa suorakorvaussopimuksen tehneet yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajat.

1.5.5.2. Selvityslomakkeet

Lääkärinpalkkiot

Lomake SV 120, Selvitys lääkärin antamasta hoidosta ja perityistä palkkioista.

- Lääkäri vastaa selvityslomakkeen merkinnöistä.
- Lääkäri merkitsee lomakkeelle suorittamansa toimenpiteet ja niistä perimänsä palkkiot eriteltynä. Aikaperusteisissa vastaanottokäynneissä ja kotikäynneissä lääkäri merkitsee lomakkeelle myös sairauden diagnoosinumeron.
- Lomakkeessa tulee olla lääkärin leima tai nimi, yksilöintitunnus ja erikoisala, lääkäriaseman nimi tai leima ja puhelinnumero.
- Selvitys on lääkärikohtainen. Jos esimerkiksi leikkaukseen on osallistunut kaksi lääkäriä, kumpikin lääkäri antaa erikseen oman selvityksensä.
- Lääkärin vastaanotolla tehdyt radiologiset ja laboratoriotutkimukset voidaan merkitä selvityslomakkeelle SV 120 tai lomakkeelle SV 3.
- Lomakkeen allekirjoittaa itsenäisenä ammatinharjoittajana toimiva lääkäri tai aluehallintoviranomaisen tai Valviran luvan saaneen palvelujen antajan edustaja. Lisäksi lomakkeella tulee olla allekirjoittajan nimen selvennys.

Lomake SV 27 ATK, Laskelma lääkeostoista

- laskelmassa ilmoitetaan apteekin lääkärille perimä palkkio puhelinreseptistä.

Hammashoito

Lomake SV 126, Selvitys hammaslääkärin / erikoishammaslääkärin antamasta hoidosta ja perityistä palkkioista

- Hammaslääkäri ilmoittaa lomakkeella suorittamansa toimenpiteet ja niistä perimänsä palkkiot eriteltynä.

- Hammaslääkärin vastaanotolla tehdyt radiologiset ja laboratoriotutkimukset voidaan merkitä selvityslomakkeelle SV 126 tai lomakkeelle SV 3.
- Rintamaveteraanien ja miinanraivaajien protetiikan kliinisen työn suorittava hammaslääkäri antaa selvityksen protetiikan kliinisen ja teknisen työn toimenpiteistä lomakkeella SV 126
- – Lomakkeen liitteenä tulee olla teknisestä työstä ja sen kustannuksesta hammaslaboratorion antama selvitys tai sen kopio.
- Lomakkeessa tulee olla hammaslääkärin leima tai nimi, yksilöintitunnus ja erikoisala tai hammaslääkäriaseman nimi tai leima ja puhelinnumero sekä hammaslääkärin nimi ja yksilöintitunnus.
- Lomakkeen allekirjoittaa itsenäisenä ammatinharjoittajana toimiva hammaslääkäri tai aluehallintoviranomaisen tai Valviran luvan saaneen palvelujen antajan edustaja. Lisäksi lomakkeella tulee olla allekirjoittajan nimen selvennys.

Lomake SV 3SHM, Tutkimus- ja hoitomääräys suuhygienistille

- Lomake on hammaslääkärin kirjoittama lähete potilaalle suuhygienistin antamaa tutkimusta ja hoitoa varten.

Lomake SV 3SHS, Selvitys suuhygienistin antamasta hoidosta ja perityistä palkkioista

- Suuhygienisti ilmoittaa lomakkeella suorittamansa toimenpiteet ja niistä perimänsä palkkiot eriteltyinä.
- Selvityslomakkeelle merkitään vain yhden suuhygienistin suorittamat toimenpiteet.
- Lomakkeessa tulee olla suuhygienistin nimi ja rekisteröintinumero, palveluntuottajan nimi tai leima ja puhelinnumero.
- Lomakkeen allekirjoittaa suuhygienisti tai aluehallintoviranomaisen tai Valviran luvan saaneen palvelujen antajan edustaja. Lisäksi lomakkeella tulee olla allekirjoittajan nimen selvennys.

Lomake SV 3, Tutkimus- tai hoitomääräys (rintamaveteraanien hammashoito)

- Hammaslääkäri antaa lomakkeella määräyksen rintamaveteraanin tai miinanraivaajan kokoproteesihoitoon erikoishammasteknikolle.
- Erikoishammasteknikko ilmoittaa samalla lomakkeella rintamaveteraanille tai miinanraivaajalle tehdyn protetiikan kliinisen työn ja teknisen työn toimenpiteet ja niistä perimänsä palkkiot.
- – Lomakkeen liitteenä tulee olla teknisestä työstä ja sen kustannuksesta hammaslaboratorion antama selvitys tai kopio selvityksestä.

Tutkimus ja hoito

Lomake SV 3, Tutkimus- tai hoitomääräys

- Lääkäri antaa lomakkeella määräyksen sairausvakuutuslain nojalla korvattavaan tutkimukseen ja hoitoon.
- Lääkäri voi kirjoittaa itselleen tutkimus- tai hoitomääräyksen.
- Lääkärin ja hammaslääkärin vastaanotolla tehdyt radiologiset ja laboratoriotutkimukset voidaan merkitä myös selvityslomakkeille SV 120 ja SV 126.

Lomake SV 3FM, Tutkimus- ja hoitomääräys fysioterapiaan

- Lääkäri antaa lomakkeella määräyksen sairausvakuutuslain nojalla korvattavaan fysioterapiaan.
- Lääkäri merkitsee lomakkeelle hoidon valintaan vaikuttavat sairaudet, päädiagnoosista ICD10-koodin, fysioterapian kohteet, hoidon tavoitteet ja vasta-aiheet, hoitokertojen määrän sekä suosituksen hoitokertojen tiheydestä.
- Lääkäri ilmoittaa, millä terveydenhuollon sektorilla hän työskentelee määräystä kirjoittaessaan.

Lomake SV 3FS, Selvitys annetusta fysioterapiasta

- Fysioterapeutti ilmoittaa lomakkeella tiedot lääkärin määräyksestä, antamansa hoidot ja niistä perimänsä palkkiot eriteltyinä.
- Selvityslomakkeelle merkitään vain yhden fysioterapeutin antamat hoidot.
- Lomakkeelle merkitään fysioterapeutin nimi ja rekisteröintinumero, palveluntuottajan nimi tai leima ja puhelinnumero.
- Lomakkeen allekirjoittaa fysioterapeutti tai aluehallintoviranomaisen tai Valviran luvan saaneen palvelujen antajan edustaja. Lisäksi lomakkeelle merkitään allekirjoittajan nimen selvennys.

Matkat

Lomake SV 67, Todistus matkakorvausta varten

- Lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö kirjoittaa lomakkeella potilaalle todistuksen erityisajoneuvon käyttöä varten.
- – Lääkärin luvalla lomakkeen voi kirjoittaa myös muu kuin terveydenhuollon ammattihenkilö.
 - Todistuksen perheenjäsenen osallistumisesta potilaan hoitoon/ kuntoutujan kuntoutukseen allekirjoittaa lääkäri
 - Jos potilas on käyttänyt terveydenhuollon valinnanvapautta valitessaan hoitopaikan, tulee siitä olla merkintä lomakkeella kohdassa 3.

Lomake Y 79, Laskelma ja korvaushakemus kuljetuksesta

- Kuljetuspalveluntuottaja täyttää lomakkeen.
- Asiakas allekirjoittaa lomakkeen.
- Terveydenhoitolaitoksen tai kuntoutuksen palveluntuottaja voi käyttää tätä lomaketta todistuksena erityisajoneuvon käytön tarpeellisuudesta valtakirjamenettelyä varten.

Lomake SV 210, Selvitys ja korvaushakemus sairaankuljetuksesta

- Sairaukset palveluntuottaja ilmoittaa lomakkeella selvityksen sairaankuljetuksesta.
- Terveydenhoitolaitoksen tai kuntoutuksen palveluntuottaja voi käyttää tätä lomaketta todistuksena ambulanssin käytön tarpeellisuudesta.

1.5.6. Lisäselvitysten pyytäminen

Lue asian selvittämisestä ja lisäselvitysten pyytämisestä.

Jos asiakkaan toimittama hakemus on puutteellinen, pyydä asiakasta täydentämään hakemuslomakkeella ilmoitettuja tietoja tai toimittamaan hakemuslomakkeen liitteenä tarvittavia asiakirjoja. Selvitä ennen lisäselvitysten pyytämistä, onko tieto jo Kelassa ja voiko sitä käyttää (esimerkiksi asiakkaan aiempien hakemusten tai toisen etuuden hakemisen yhteydessä toimitetut tiedot, asiakkaan perheenjäsenten tiedot). Jos tieto on jo Kelassa käytävissä, älä pyydä selvityksiä uudelleen. Tärkeää on, että pyydät kaikki asian ratkaisemiseksi tarvittavat lisäselvitykset mahdollisuuksien mukaan kerralla.

Huomaa, että eri etuuslaeissa on määritelty, milloin Kela saa pyytää lisäselvityksiä suoraan ulkopuoliselta taholta. Lue lisää [tietojen saamisesta muilta tahoilta](#).

Viestipalvelulla, soittamalla tai kirjallisesti

- Lisäselvitysten pyytämisen priorisointijärjestys on etuuskäsittelyssä

- Viestipalvelu tai puhelin
- Asiakaskirje (jos viestipalvelu tai puhelin eivät ole mahdollisia tai eivät sovellu asiakkaan tilanteeseen)
- Lisäselvitykset pyydetään ensisijaisesti viestipalvelulla tai puhelimella sen mukaan, kumpi näistä on tarkoituksenmukaisempi, ja saattaa asian paremmin päätökseen.
- Jos asiakasta ei tavoiteta viestillä tai soittamalla, asiakkaalle lähetetään asiakaskirje.
- Ilmoita asiakkaalle määräaika, mihin mennessä hänen tulee toimittaa pyydetty lisäselvitys. Kerro samalla, että asia voidaan määräajan kuluttua ratkaista, vaikka hän ei toimittaisi pyydettyä lisäselvitystä.
- Kirjaa suullisen lisäselvityspyynnön yhteydessä Oiwan yhteydenottoon, mitä lisäselvityksiä olet pyytänyt asiakkaalta ja mihin mennessä hänen tulee toimittaa ne.
- Jos asiakkaalla on jo vireillä työ Oiwassa, liitä yhteydenotto työhön, ja aseta sille tarvittaessa uusi odottamisaika.
- Ohjaa asiakas toimittamaan tarvittavat liitteet ensisijaisesti kela.fi/asiointi Liitteet ja viestit -palvelun kautta tai kerro asiakkaalle vastausosoite, johon liitteet voi lähettää. Osoitteet löydät esim. Kela.fi:stä kohdasta Henkilöasiakkaat - [Postiosoitteet](#). Käytössä on asiakkaan asuinpaikan mukaiset postilokero-osoitteet.

Viestipalvelua käytetään etuuskäsittelyssä silloin, kun asiakas on hyväksynyt viestipalvelun käytön verkossa. Sitä kannattaa käyttää erityisesti sellaisissa tilanteissa, joissa ei ole tarvetta asiakkaan kokonaisvaltaiseen elämäntilanteen tai palvelutarpeen kartoittamiseen.

Jos asiakkaalle soitetaan, ja hän ei vastaa puheluun, hänelle lähetetään tekstiviesti tietokoneelta 0100100-palvelusta (**Sinetin etusivu**)

- Kelassa on käytössä yhteiset tekstiviestimallit erilaisia tilanteita ja tarpeita varten. Etuuskäsittelyn omat viestimallit löytyvät Etuuskäsittelyn ohje –sivuilta Työvälineet otsikon alta.
- Muokkaa käyttämäsi mallia tarvittaessa asiakkaalle annetun puhelinnumeron osalta.
- Kopioi tekstiviesti ennen sen lähettämistä ja kirjaa se Oiwan yhteydenottoon

Lisäselvitykset on hyvä pyytää asiakaskirjeellä silloin, jos tämä on tarkoituksenmukaista asiakkaan tilanne, selvitysten määrä tai laatu huomioon ottaen. Vaativissa etuusasioissa voi olla kuitenkin järkevää tavoitella asiakasta esim. puhelimitse parikin vuorokautta ennen asiakaskirjeen lähettämistä.

Asiakas voi toimittaa lisäselvityksen joko viestipalvelun liitteenä, suullisesti tai kirjallisesti. Asiakas voi esimerkiksi puhelimitse täydentää hakemuslomakkeella ilmoittamatta jääneitä tietoja. Hakemuksen liitteenä toimitettavat ulkopuolisen tahon antamat selvitykset, kuten palkkatodistus tai vuokrasopimus, on kuitenkin toimitettava viestin liitteenä tai kirjallisesti. Etuuskohtaisesti on määritelty, mitkä tiedot asiakkaan tulee aina toimittaa kirjallisesti.

Sähköposti ei ole tietoturvasyistä Kelassa virallinen asiointikanava. Jos asiakas kuitenkin toimittaa lisäselvityksen tai liitteitä sähköpostilla, ne hyväksytään. Lue lisää lisäselvitysten toimittamisesta sähköisesti ja liitetiedostojen vastaanottamisesta muistitikulla, CD:llä tai kännykällä.

Hakemuslomakkeen täydentäminen

- Jos asiakkaan toimittama hakemuslomake on **puutteellisesti täytetty**, älä palauta alkuperäistä hakemusta asiakkaalle täydennettäväksi, vaan pyydä häntä muutoin selvittämään hakemuslomakkeesta puuttuvia tietoja, ensisijaisesti viestipalvelun avulla.
- Kirjaa asiakkaan asiaan liittyvä täydennys tai muu tieto Oiwaan (ei-skannattavissa etuuskäsittelyssä hakemuslomakkeelle tai erilliselle paperille). Jos kirjaat hakemuslomakkeelle asiakkaan ilmoittamia tietoja, erottele kirjaamasi tiedot asiakkaan omakätisistä merkinnöistä (esim. puumerkilläsi).
- Jos hakemuslomakkeesta puuttuu allekirjoitus, lue lisää allekirjoituksesta.

Lue lisää hakemuslomakkeen täydentämisestä ja asiakirjan täydentämisestä.

Määräaika lisäselvitysten toimittamiselle

Lue määräajasta lisäselvityksen toimittamiselle.

- Ilmoita lisäselvityspyynnön yhteydessä asiakkaalle määräaika, mihin mennessä pyydetty lisäselvitykset tulee toimittaa. Määräaikaa lisäselvitysten toimittamiselle on yleensä kaksi viikkoa, mutta se voi olla pidempikin, jos selvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Ulkomaille lähetettävään lisäselvityspyyntöön on syytä antaa pidempi määräaika. Määräaika voi olla toisaalta lyhyempikin kuin kaksi viikkoa, jos asiakas kertoo pystyvänsä toimittamaan selvityksen jo aiemmin.
- Älä pyydä samaa kerran jo pyydettyä lisäselvitystä uudelleen. Jos asiakas on kirjallisesti hakemuslomakkeessa tai muutoin ilmoittanut toimittavansa lisäselvityksiä tiettyyn määräpäivään mennessä, älä pyydä asiakasta toimittamaan näitä lisäselvityksiä.
- Jos asiakas ei toimita lisäselvityksiä määräajassa, asia voidaan määräajan kuluttua käsitellä käytävissä olevien tietojen perusteella.
- Erityisesti ennen hylkäävän päätöksen antamista on hyvä tarkistaa, onko yhteydenotoissa, kommentteissa tai asiakaskirjeissä mainintaa asiakkaan kanssa sovitusta tai hänelle annetusta poikkeavasta määräajasta.
- Määräaikaa voidaan asiakkaan pyynnöstä pidentää, jos asiakas ei pysty toimittamaan lisäselvityksiä alkuperäiseen määräaikaan mennessä. Jos asiakas pyytää lisää aikaa, sovi hänen kanssaan uusi määräaika, kirjaa se Oiwan yhteydenottoon, liitä tämä odottavaan työhön ja aseta työlle tarvittaessa uusi odottamisaika. Voit antaa lisää aikaa yleensä vain kerran. Tarvittaessa määräaikaa voidaan tämänkin jälkeen pidentää, jos selvityksen viipyminen johtuu asiakkaasta riippumattomista syistä.
- Vaikka selvitys olisi saapunut määräajan kuluttua umpeen, se otetaan huomioon päätöksenteossa. Jos päätös on jo tehty, se voidaan tarvittaessa oikaista.

1.5.6.1. Palvelujen tuottajan lisäselvitykset

Jos palvelujen tuottajan toimittamassa suorakorvaus- ja valtakirjasopimustilityksessä oleva yksittäinen hakemus vaatii lisäselvitystä, pyydä tieto palvelujen tuottajalta. Ratkaise muut tilitykseen sisältyvät korvaushakemukset. Pyydä lisäselvitys pääsääntöisesti suullisesti ja tarvittaessa asiakaskirjeellä.

Lue lisää

Sairaanhoidokorvausten käsittelyprosessit

SVL 1224/2004 19 luku 1 §

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992 13 § 3 momentti

1.6. Määrä

Lääkäripalkkioista, hammashoidosta sekä tutkimuksesta ja hoidosta perityistä palkkioista korvataan vahvistetun korvaustaksan määrä.

Jos peritty palkkio on pienempi kuin korvaustaksa, korvauksena maksetaan perityn palkkion määrä. Jos korvaus maksetaan erikoislääkäritaksan mukaan, taksan mukaisia euromääriä korotetaan 50 prosentilla. Jos korvaus maksetaan erikoishammaslääkäritaksan mukaan, taksan mukaisia euromääriä korotetaan 30 prosentilla.

Korvauksen määrä lasketaan vertaamalla käynneittäin ja toimenpiteittäin perityn palkkion ja korvaustaksan mukaista määrää.

Lääkäri tai hammaslääkäri voi periä palkkion vastaanotollaan suorittamasta laboratorio- tai radiologisesta tutkimuksesta. Voit maksaa korvauksen, kuten lääkäri tai hammaslääkäri olisi määrännyt tutkimuksen.

Fysioterapian ja sairaanhoidotoimenpiteiden taksaa voidaan korottaa 50 % silloin, kun hoito on annettu lääkärin määräyksen perusteella asiakkaan luona. Lisäksi korvausta voidaan maksaa fysioterapeutin matkaan käyttämästä ajasta. Matka-aika otetaan huomioon enintään sen mukaan, mitä matka olisi kestänyt lähimmästä terveystieteisestä asiakkaan luo.

Asiakkaalle korvataan tarpeelliset matkakustannukset kokonaan siltä osin kuin ne yhdensuuntaiselta matkalta ylittävät omavastuusuuden.

Vuotuisen omavastuusuuden eli matkakaton, täyttymisen jälkeen matkat korvataan tarpeellisten kustannusten osalta kokonaan.

Sairauden vuoksi tarpeellisista majoittumiskustannuksista on mahdollista saada erillistä yöpymisrahaa.

Voimassa olevat taksat, omavastuusuudet ja yöpymisrahan määrän löydät CICS > APKY > Sairaanhoidokorvauserusteet.

1.7. Lääkäripalkkioiden korvausten määräytymisperusteet

Kela on vahvistanut luettelon korvattavista toimenpiteistä sekä niiden taksat valtioneuvoston taksojen perusteista antaman asetuksen pohjalta. Taksaluettelossa olevat toimenpiteiden nimet ja koodit ovat pääosin Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ylläpitämän luokituksen mukaiset.

Taksa jakautuu lääkärin vastaanottopalkkiotaksaan ja lääkärin toimenpidetaksaan. Lääkäripalkkiotaksa on vahvistettu sekä yleis- että erikoislääkäritaksaksi. Valtioneuvoston asetuksen perusteella erikoislääkäritaksan mukaan korvataan silloin, kun tutkimuksen on suorittanut tai hoidon antanut erikoislääkäri ja hoito on kuulunut hänen erikoisalaansa.

Kelan taksaluettelossa ei ole taksaa kaikille THL:n toimenpideluokituksessa oleville toimenpiteille. Jos asiakas hakee korvausta tällaisesta toimenpiteestä, ota yhteyttä asian selvittämiseksi Etuuspalvelujen lakiyksikköön, joka voi antaa tutkimukselle taksatulinnan ja viedä sen rekisteriin. Jos tutkimuksella ei ole koodia THL:n toimenpideluokituksessa, palvelujen tuottaja voi esittää asianomaiselle työryhmälle tutkimuksen ottamista luokitukseen.

THL:n internetsivuilla on ohjeet uuden toimenpiteen ehdottamiseksi toimenpideluokitukseen. Suomen kuntaliiton internetsivuilta löytyy ohjeet, miten uutta koodia haetaan.

- [Laboratoriotutkimusnimikkeistö](#)
- [Radiologinen tutkimus- ja toimenpideluokitus](#)

Aikakorotus

Käyntiaikakorotuksesta on säädetty valtioneuvoston asetuksessa lääkärinpalkkioiden korvaamista koskevan taksan perusteista. Korvauksen perusteena olevia taksoja voidaan korottaa 100 prosentilla, kun tutkimus on suoritettu tai hoito annettu

- arkipäivisin klo 21.00–07.00 tai
- lauantaina klo 18.00:n jälkeen tai
- pyhäpäivän aattona klo 18.00:n jälkeen tai
- sunnuntaina tai muuna pyhäpäivänä.

Korotus ei koske lääkärintodistuksen antamista eikä reseptin uusimista.

Taksarekisteri

Korvausasioiden käsittelyssä käytetään Kelan tietojärjestelmissä olevaa taksarekisteriä (CICS/SZTK). Rekisterissä on voimassa olevien taksojen lisäksi edellisten vuosien taksoja. Jos toimenpidettä ei ole taksarekisterissä, korvaus määräytyy sen toimenpiteen mukaan, johon se on lähinnä verrattavissa. Asian selvittämiseksi, ota yhteys Etuuspalvelujen lakiyksikköön.

Voimassa oleva taksaluettelo on nähtävissä pdf-muotoisena Kelan internetsivuilla kohdassa www.kela.fi/taksat.

1.7.1. Vastaanottopalkkiot

Vastaanottopalkkiotaksa on aikaperusteinen. Korvauksen perusteena on lääkärin vastaanottoon käyttämää aikaa vastaava taksa, 0101A, 0101B, 0101C, 0101D ja 0101E.

Tähän aikaperusteiseen taksaan sisältyvät esimerkiksi:

- vastaanotolla tehdyt pientoimenpiteet
- ohjeiden antaminen
- reseptien kirjoittaminen.

Korvaus voidaan maksaa samana päivänä enintään tunnin kestäneestä käynnistä.

Kotikäynnin taksa on aikaperusteinen, jossa otetaan huomioon matkaan käytetty aika. Kotikäynnistä voit maksaa korvauksen enintään yhden tunnin ajalta. Lisäksi voit maksaa korvauksen matka-ajasta kultakin alkavalta neljännestunnilta taksan mukaan, kuten matka olisi tehty asiakasta lähimpänä olevaan hoitopaikkaan. Matkakulut haetaan asiakkaan matkakorvauksina.

Etävastaanoton korvaaminen

Voit korvata lääkärin videoyhteyden välityksellä antamaa hoitoa. Korvaus maksetaan lääkärin etävastaanottoon käyttämän ajan perusteella. Aikaperusteiseen taksaan sisältyy ohjeiden antaminen ja reseptin kirjoittaminen.

Jos lääkäri on perinyt palkkion samana päivänä sekä etävastaanotosta että tavanomaisesta vastaanotosta, maksa korvaus vain toisesta vastaanotosta.

Hoidon antaja arvioi, mitkä palvelut ja mitkä asiakasryhmät soveltuvat hoidettavaksi etäyhteyden kautta.

Lue lisää terveydenhuollon etäpalveluiden edellytyksistä [Valviran ohjeesta](#).

Yksityissairaalan vuodeosastolla hoidettavalta peritty lääkäripalkkio

Yksityissairaalan vuodeosastolla hoidossa olevalta potilaalta peritystä lääkäripalkkiosta voit korvata aikaperusteisen vastaanottopalkkiotaksan silloin, kun hoitava lääkäri ei ole tehnyt toimenpidetaksan mukaisia toimenpiteitä. Pääsääntöisesti voit myöntää korvauksen enintään yhdestä vastaanottokäynnistä päivässä.

Toimenpiteen taksaan sisältyy myös toimenpiteen suorittaneen lääkärin tavanomaiset käynnit yksityissairaalaan vuodeosastolla ja niitä ei korvata erikseen.

Hoito-ohjeet ja mahdollinen resepti

WZB00 (Puhelimitse annetut hoito-ohjeet ja mahdollinen resepti) korvataan ainoastaan silloin, kun hoito-ohjeita annetaan muulloin kuin hoitokäynnin yhteydessä. Saman lääkärin hoitokäynnistä ja koodista WZB00 ei makseta korvausta samalta käyntipäivältä.

Koodia käytetään tilanteissa, kun hoito-ohjeita annetaan esim. puhelimitse, postitse, sähköpostitse tai chatin välityksellä.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että potilaalla on hoitosuhde hoito-ohjeita antavaan lääkäriin.

1.7.1.1. TNX00 ja TNX10

Pientoimenpiteet TNX00, TULE pehmytkudospisto/punktio ja TNX10, Nivelpisto voidaan korvata vain kerran samalta käynniltä. Jos korvausta haetaan useammasta samalla käynnillä tehdystä pientoimenpiteestä, korvaa käynti lääkärin aikaperusteisen vastaanottokäynnin taksaan mukaan. Pyydä tarvittaessa lääkäriltä selvitys vastaanottoon käytetystä ajasta.

1.7.1.2. Akupunktio

Voit korvata vain lääkärin antamaa akupunktiota, kun kysymyksessä on sairauden hoito. Akupunktiokäyntiin voi sisältyä myös sitä edeltävä potilaan haastattelu ja kliininen tutkimus sairauden toteamiseksi.

Kun erikoislääkäri antaa akupunktiohoitoa, samaan vastaanottokäyntiin saattaa sisältyä myös hänen omaan erikoisalaansa kuuluvaa muuta hoitoa kuin akupunktio. Erikoislääkärikorotusta voidaan käyttää silloin, kun lääkäri katsoo hoidon kuuluneen hänen erikoisalaansa ja ilmoittaa antaneensa hoidon erikoislääkärinä.

Korvaa akupunktio aikaperusteisen vastaanottopalkkiotaksan mukaan.

Älä maksa korvausta akupunktioon liittyvistä materiaalmaksuista, kuten neulamaksuista.

1.7.2. Lääkärin toimenpiteet

Korvaa lääkärin tekemä toimenpide toimenpidetaksan mukaan. Lääkärin toimenpiteen lisäksi et voi korvata saman käynnin yhteydessä aikaperusteista vastaanottokäyntiä. Jos käynnillä tehdään useampi toimenpide samalle kehon (anatomiselle) alueelle, myönnä korvaus vain yhdestä, kattavimmasta toimenpiteestä.

Kukin ihotoimenpide voidaan korvata erillisenä toimenpiteenä, kun kyseessä on erillisten ihomuutosten sairauden hoito.

Jos leikkaus ei ole korvattava, voit kuitenkin maksaa korvauksen ennen leikkausta tehdystä lääkärin tutkimuksesta ja lääkärin määräämistä muista tutkimuksista. Lisäksi voit korvata leikkauksen jälkeen tehdyt jälkitarkastukset.

Toimenpiteen suorittaneen lääkärin antama puudutus, toimenpiteet WX120–WX240, tai sedaatio, toimenpide WX002, sisältyy varsinaiseen toimenpiteeseen. Älä maksa niistä erillistä korvausta.

Jos toimenpiteen suorittamiseen on osallistunut useampia lääkäreitä, voit korvata kunkin lääkärin palkkion erikseen. Voit korottaa taksaa 50 %:lla, jos korkeimman taksan, 280,00 euroa, mukaisen toimenpiteen suorittaminen sen laadun ja vaikeusasteen vuoksi kestää huomattavasti normaalia kauemmin.

Taksaluettelossa on joitakin toimenpiteitä, joista voit myöntää korvauksen vain poikkeustapauksessa erikseen määriteltyjen lääketieteellisten edellytysten täyttyessä. Tällaisia ovat esimerkiksi plastiikkakirurgiset toimenpiteet tai silmän taittovirheiden korjausleikkaukset. Korvausjärjestelmässä on huomautus rajoituksista.

1.7.2.1. Lihavuusleikkaukset

Lihavuuden kirurgisen hoidon lääkärinpalkkioista on mahdollista saada sairausvakuutuskorvausta, jos määrätyt edellytykset täyttyvät. Lihavuusleikkausten toimenpidekoodeista korvattavia ovat koodit JDF01, JDF11 ja JDF97.

Korvattavuuden lähtökohtana ovat yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet.

Voit myöntää korvauksen 1.1.2019 alkaen, jos asiakkaan

- hoito on hyvän hoitokäytännön mukaista. Tällöin
 - leikkaustarpeen on ennen leikkausta arvioinut endokrinologi tai kokenut alaan perehtynyt sisätautilääkäri,
 - leikkaushoitoa on edeltänyt lihavuuden vähintään puoli vuotta kestänyt konservatiivinen hoito, jonka tulokset on kirjattu,
 - on varmistettu, että asiakkaalla ei ole merkittävää päihdeongelmaa, vaikeaa syömishäiriötä tai muuta mielenterveysongelmaa, joka vaarantaisi leikkauksen menestyksekkään jälkiseurannan. Varmistuksessa voidaan tarvittaessa käyttää apuna psykologin tai psykiatrin konsultaatiota.

Käypä hoito –työryhmän harkitsema asianmukainen konservatiivinen hoito on esimerkiksi seuraava:

Terveystieteiden tutkimuskeskityksen toteuttama laihutusryhmähoito tai riittävän pitkä (6 kuukautta) yksilöllinen hoito, joka on johtanut elämäntapamuutoksiin ja vähintään 7 %:n laihtumiseen, mutta tulos ei ole riittävä terveyden kannalta tai paino on noussut uudestaan.

Lisäksi korvaukseen vaaditaan joku seuraavista:

- Kun asiakkaan painoindeksi on yli 30 kg/m² ja hänellä on samalla diabetes, johon on lääkehoito

tai

- Kun asiakkaan painoindeksi on yli 35 kg/m², hänellä tulee samalla olla jokin seuraavista liitännäissairauksista:
 - verenpaineauti
 - kantavien nivelten nivelrikko
 - uniapnea
 - munasarjojen monirakkulatauti.

tai

- Asiakkaan painoindeksi tulee olla yli 40 kg/m².

Ajalla 1.6.2014 – 31.12.2018 alarajana sairausvakuutuskorvattavuudelle pidetään painoindeksiä 40 – 44.9 kg/m².

Lihavuuden kirurgisista hoidoista ei voi saada suorakorvausta. Korvaushakemuksen liitteeksi tarvitaan lääkärinlausunto B, jossa esitetään edellä kuvattujen ehtojen täytyminen.

Yllämainittujen kriteerien täytyessä voit myöntää korvauksen ilman asiantuntijalääkärinlausuntoa.

1.7.2.2. Rintarauhaskirurgia

Rintarauhaskirurgiasta maksetaan korvaus silloin, kun kyse on sairauden vuoksi tehdyistä toimenpiteistä. Tällöin voit ilman lisäselvityksiä korvata erilaiset rintarauhasen osapoistot, poistot ja pienennykset sekä nännin korjaukset. Korvattavia toimenpiteitä ovat myös rintojen epäsymmetrian ja gynekomastian (miehen rintojen kasvun) tai rintoihin kohdistuneiden toimenpiteiden komplikaatioiden korjaaminen.

Voit korvata esimerkiksi toimenpiteet:

- HAD30, rintojen pienennys ja nännipihojen kielekesiirto
- HAD35, rintojen pienennys ja nännipihojen vapaa siirto
- HAD45, nännin sisäänkääntymisen korjausleikkaus
- HAE10, rinnan korjaus kielekettä tai siirrettä käyttäen
- HAE20, nännin korjaus kielekettä tai siirrettä käyttäen

Toimenpiteiden HAD30 ja HAD35 kohdalla korvusedellytyksissä huomioidaan rintojen pienennysleikkauksia koskevat julkisen terveydenhuollon yhtenäiset kiireettömään hoitoon pääsyn perusteet.

Jos rintarauhasta on sairaudesta johtuvista syistä suurennettu tai korjattu proteesin avulla, tarvitaan lisäselvitys, josta korvauksen edellytykset voidaan yksiselitteisesti todeta.

Lisäselvitystä vaativia toimenpiteitä ovat esimerkiksi:

- HAD00, Rintarauhasen suurentaminen/oma kudokset
- HAD10, Rintarauhasen suurentaminen/keinoaine
- HAE05, Rinnan korjaus kudoksen + proteesin avulla

Pelkästään kosmeettisista syistä tehtyjä rintojen toimenpiteitä ei voi korvata.

Kosmeettinen toimenpide on usein esimerkiksi:

- HAD40, Rintojen laskeuman korjausleikkaus

1.7.2.3. Taittovirhekirurgia

Taittovirheen vuoksi tehtävien leikkausten (CGD-alkuiset koodit) aiheuttamista kustannuksista voit maksaa korvauksen vain poikkeustapauksessa.

Sosiaalilääketieteellisen neuvottelukunnan suosituksen pohjalta korvaus voidaan myöntää, jos seuraavat kaksi ehtoa (a ja b) täyttyvät samanaikaisesti:

a)

- vähintään -10.0 dioptrin likitaitteisuus, tai

- vähintään + 6.0 dioptrin kaukotaitteisuus, tai
- vähintään 3.0 dioptrin eritaitteisuus, tai
- vähintään 3.0 dioptrin hajataitteisuus

b)

- asiakkaalla on jokin sellainen sairaus tai vamma, joka estää sekä sanko- että piilolasien käytön.

Esteenä piilolasien käytölle voi olla esimerkiksi silmän krooninen tai toistuva infektio tai allerginen tila. Allergian yhteydessä tulee esittää kokeiluun perustuva näyttö piilolasien soveltumattomuudesta.

Taittovirheen vuoksi suoritettulla sarveiskalvoleikkauksella aikaansaadun eritaitteisuuden korjaamisesta et voi myöntää korvausta.

Silmän sisään taittovirheen korjaamiseksi asetettavien linssien tai kirkkaan mykiön poiston aiheuttamista toimenpidekustannuksista voit myöntää korvauksen, kun kyseessä on yllä mainittujen dioptriarajojen mukainen liki- tai kaukotaitteisuus.

Sarveiskalvon sisäisen muovikaaren asettamisesta (toimenpide CGD40) voit korvata vain, jos kyseessä on sarveiskalvonsiirron jälkitila tai sarveiskalvon kartiorappeuma (keratoconus).

Taittovirhekirurgian toimenpiteistä ei makseta korvausta suorakorvausmenettelyllä. Asiakkaan täytyy toimittaa selvityslomakkeen SV120 lisäksi silmätautien erikoislääkärin laatima lyhyt lausunto, josta korvauksen edellytykset voidaan todeta.

1.7.2.4. Suonikohjuleikkaukset

Perinteisten suonikohjuleikkausten lisäksi on annettu korvaustaksa seuraaville alaraajojen laskimovajaatoiminnan hoitotoimenpiteille:

- PHM76 Laskimon suonensisäinen hoito, v.saphena magna
- PHM77 Laskimon suonensisäinen hoito, v.saphena parva
- PHM99 Laskimon suonensisäinen hoito, muu laskimo

Vena saphena magnan ja parvan alueet katsotaan eri anatomisiksi alueiksi. Näihin päärunkoihin liittyviin sivuhaaroihin ja yhdyslaskimoihin kohdistuvien toimenpiteiden korvauksissa käytetään vastaavien päärunkotoimenpiteiden koodeja. Korvaa vena saphena anterioriin kohdistuva toimenpide vena saphena magnan koodilla. Muun laskimon toimenpiteestä voit maksaa korvauksen, jos se ei kohdistu yllä mainittuihin suonialueisiin. Esim. oikeaan jalkaan on tehty PHM76, PHM77 ja PHM99. Voit maksaa korvauksen kaikista toimenpiteistä.

Lääkäri merkitsee selvityslomakkeelle tai it-tilityksen lisätietoihin kumpaan alaraajaan toimenpide kohdistuu.

1.7.2.5. Transsukupuolisuuden hoito

Transsukupuolisuuden diagnostiikkaa ja hoitoa säätelevät laki transseksuaalin sukupuolen vahvistamisesta (563/2002) ja siihen liittyvä asetus (1053/2002).

Häiriöt tutkitaan ja hoidetaan moniammatillisissa, transsukupuolisuuteen perehtyneissä työryhmissä. Työryhmät on keskitetty kahteen yliopistosairaalan yksikköön Helsingin Yliopistolliseen Keskussairaalaan (HYKS) ja Tampereen Yliopistolliseen Keskussairaalaan (TaYS).

Kun sukupuolenkorjaus toteutetaan yllä mainitun lain ja asetuksen mukaisesti julkisessa terveydenhuollossa, siihen liittyvien hoitojen ja toimenpiteiden katsotaan olevan tarpeellista

sairauden hoitoa myös sairausvakuutuksen kannalta. Jos jotakin hoitoa ei ole julkisessa terveydenhuollossa arvioitu tarpeelliseksi hoidoksi sukupuolenkorjauksen yhteydessä, ei vastaava hoito yksityisesti annettunakaan ole lähtökohtaisesti sairausvakuutuksesta korvattavaa.

Transsukupuolisuuden tutkimusten ja hoitojen keskittämisellä on pyritty yhtenäisyyteen.

Sukupuolenkorjausprosessissa olevalla henkilöllä tulisi aina olla kontakti transyksikköön, josta pitäisi olla saatavissa perustelut annettaville hoidoille.

Transsukupuolisten henkilöiden kirurgisten hoitotoimenpiteiden korvattavuudessa noudatetaan tapauskohtaista harkintaa. Tarkista ratkaisujen perusteet hoitovastuussa olevasta julkisen terveydenhuollon yksiköstä ja pyydä lisäselvitys asiakkaan kautta. Jos toimenpiteet sisältyvät kyseisessä yksikössä tehtyyn hoitosuunnitelmaan, ne ovat lähtökohtaisesti korvattavia.

1.7.2.6. Yläluomileikkaukset

Roikkuvat yläluomet voivat tarkoittaa kolmea sairautta: lippaluomi, kulmakarvan roikkuminen ja riippuluomi. Ne liittyvät usein vanhenemiseen ja voivat esiintyä yhdessä. Suurin osa muutoksista voidaan luokitella kosmeettisiksi.

Osa muutoksista aiheuttaa toiminnallista haittaa, esimerkiksi ylänäkökentän rajoittumista. Hoito on kirurginen, jolloin leikkauksen voi tehdä joko silmälääkäri tai plastiikkakirurgi. Toiminnallisen haitan arvioinnin helpottamiseksi Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirissä on sovittu lääketieteelliset leikkausaiheet, joiden mukaan vaiva luokitellaan toiminnalliseksi ja leikkaus suoritetaan julkisen terveydenhuollon piirissä. Samoja kriteereitä käyttäen hoito voidaan katsoa korvattavaksi tarpeelliseksi sairaanhoidoksi yksityisessä terveydenhuollossa tehtynä.

Voit maksaa korvauksen toimenpiteistä:

Lippaluomi

- Ylimääräinen iho painaa yläluomia siten, että yläluomet kääntyvät sisäänpäin ja ripset tai roikkuva iho hankaavat silmää.
- Iho peittää näkökenttää tulemalla alle 2 mm:n päähän mustuaisaukon keskikohdasta (=margin reflex distance, MRD). Tätä mitatessa tulee potilaan otsa aina muistaa rentouttaa, sillä nähdäkseen paremmin potilaat nostavat usein voimakkaastikin otsallaan ja tällöin mitasta tulee virheellisen suuri.
- Yläluomella esiintyy ihohaavoja tai tulehduksia hautumisen vuoksi.
- Muu vastaava lääketieteellinen haitta.

Kulmakarvan roikkuminen

- Kulmakarvan roikkuminen painaa yläluomien ihoa niin alas, että lippaluomen leikkausaiheet täyttyvät.
- Roikkuminen on vamman tai sairauden, esimerkiksi kasvohermon halvauksen tai Meretojan taudin aiheuttama.
- Muu vastaava lääketieteellinen haitta.

Riippuluomi

- Yläluomen reunan etäisyys mustuaisaukon keskipisteestä on alle 2 mm.
- Alaspäin katsoessa silmät sulkeutuvat lähes täysin.
- Ero alaluomen reunasta yläluomen reunaan eri silmien välillä on yli 3 mm.
- Muu vastaava lääketieteellinen haitta.

1.7.2.7. Pallolaajennushoidot

Nenän sivuontelotiehyiden pallolaajennushoitoa ei voida pitää riittävän vakiintuneena hoitomuotona sairausvakuutuksen kannalta. Pallolaajennushoitoa ei korvata sairausvakuutuksesta.

1.7.2.8. Skleroterapia

Älä korvaa akilles- ja muiden jänneiden skleroterapiasta, kovetushoito, aiheutuneita kustannuksista. Kustannuksista ei makseta korvausta, koska skleroterapiaa ei pidetä vakiintuneena hoitomuotona.

1.7.2.9. Polvikuluman tähystyskirurginen hoito

Terveydenhuollon palveluvalikoimaneuvosto (Palko) on antanut suosituksen polvikuluman tähystyskirurgisesta hoidosta. Suosituksen mukaan ikääntymisestä johtuvan polvikuluman eli polven lievän nivelrikon ja degeneratiivisen polvikierukan repeämän tähystyskirurginen tutkimus ja hoito eivät kuulu Suomen terveydenhuollon julkisesti rahoitettuun palveluvalikoimaan potilailla, joilla ei ole merkittävää akuuttia polvivammaa tai lääkärin toteamaa lukkopolvea.

Et voi myöntää suorakorvausta toimenpiteistä:

- NGD05 (Polven nivelkierukan poisto tähystyksessä osittain)
- NGF35 (Polven nivelruston muovaus)

Asiakas voi hakea itse korvauksen Kelasta toimenpiteistä NGD05 ja NGF35. Hakemukseen tarvitaan liitteeksi hoitokertomus tai muu vastaava selvitys, josta voidaan todeta korvauksedellytysten täyttyminen.

Et voi myöntää korvausta toimenpiteistä:

- NGA30 (Polvinivelen tähystystutkimus)
- NGD15 (Polven nivelkierukan poisto ASKO)
- NGF25 (Polvinivelen debridement ASKO)

1.7.2.10. Olkalisäkkeen avarrusleikkaus

Sosiaalilääketieteellinen neuvottelukunta on ottanut kantaa olkalisäkkeen avarrusleikkauksen korvauskäytäntöihin. Hoitosuosituksen mukaan olkalisäkkeen avarrusleikkauksesta maksetaan korvausta vain erikoislääkärin arvion perusteella, mikäli kuntoutus ei ole tuottanut riittävää hoitotulosta.

Olkalisäkkeen avarrusleikkaukset eivät 1.1.2019 alkaen kuulu suorakorvauksen piiriin.

Et voi myöntää suorakorvausta toimenpiteistä:

NBG10 Olkalisäkkeen avarrus

NBG15 Olkalisäkkeen avarrus tähystyksessä

Asiakas voi hakea itse korvauksen Kelasta toimenpiteistä NBG10 ja NBG15. Hakemukseen tarvitaan liitteeksi hoitokertomus tai muu vastaava selvitys esitetiotoineen, josta voidaan todeta korvauksedellytysten täytyminen.

Korvaus voidaan myöntää vain erikoistilanteissa, esimerkiksi olkapäämurtuman tai vaikean nivelreuman jälkihoitona. Korvattavuus ratkaistaan asiantuntijalääkärin lausunnon perusteella.

1.7.3. Anestesia, puudutukset ja sedaatio

Anestesia voidaan korvata, jos siihen liittyvä toimenpide on korvattava. Anestesian eli nukutuksen tekee anestesiaalääkäri. Anestesiaalääkäri voi tehdä hoitoon liittyvän puudutustoimenpiteen anestesian yhteydessä. Esimerkiksi anestesiaalääkäri on tehnyt toimenpiteet 0502 Lyhytkestoinen anestesia ja WX200 Interskaleeninen olkapunospuudutus. Voit maksaa korvauksen molemmista toimenpiteistä.

Toimenpiteen suorittaneen lääkärin antaman puudutuksen tai sedaation, ja siihen sisältyvän hypnoosin katsotaan sisältyvän varsinaiseen toimenpiteeseen. Et voi maksaa erillistä korvausta niistä perittävistä palkkioista. Esimerkiksi lääkäri on tehnyt toimenpiteet CJD20 Ekstrakaps kaihileikkaus ja WX140 Silmämunanvieruspuudutus. Myönnä korvaus kaihileikkauksesta ja hylkää korvaus puudutuksesta. Mikäli sedaation, kivunlievityksen tai hypnoosin antaa muu kuin varsinaisen toimenpiteen suorittaja, korvaus voidaan maksaa yleislääkärin palkkion mukaisesti. Erikoislääkärikorotus voidaan myöntää vain anestesiologian erikoislääkärille.

WX002, Sedaatio tai kivunlievitys ilman anestesiaa, voidaan korvata hypnoosin osalta erillisenä lääkärin toimenpiteenä kivun ja pelon hoidossa varsinaisen toimenpiteen yhteydessä vain, kun hypnoosihoitoa antaa muu kuin varsinaisen toimenpiteen suorittaja.

WX000, Elintoimintojen valvonta ilman anestesiaa, liittyy anestesiatoimenpiteisiin ja erikoislääkärikorotus myönnetään vain anestesiologille. Korvaaminen edellyttää leikkaustoimenpiteen yhteydestä erillistä jälkivalvontaa esimerkiksi heräämössä. Potilaan leikkauksen aikainen monitorointi (elintoimintojen valvonta) sisältyy aina toimenpiteeseen (vrt. toimenpiteen tekijän suorittama puudutus).

1.7.4. Todistukset

Asiakkaalla on oikeus saada korvaus sairausvakuutuslain mukaista etuutta varten kirjoitetun lääkärintodistuksen tai -lausunnon kustannuksista.

Lääkärintodistuksia ovat:

- SV 6, Lääkärintodistus A, joka on tarkoitettu lyhytaikaisesta sairaudesta johtuvan työkyvyttömyyden osoittamiseen
- SV 10, Lääkärin / kuntoutuksen järjestäjän todistus D lapsen vanhempien erityishoitorahaa varten.

Lääkärinlausuntoja ovat SV 7 B1 ja SV 7 B2 sairauksista, hoidoista ja kuntoutuksesta sekä työkyvystä

- Tavallinen lausunto tarkoittaa esimerkiksi erityiskorvattavia lääkkeitä, sairausvakuutuslain mukaisen työkyvyttömyyden tai kuntoutustarpeen vuoksi kirjoitettua lausuntoa.
- Laaja lääkärinlausunto tarkoittaa esimerkiksi erityiskorvattavia lääkkeitä varten kirjoitettua lausuntoa, jossa selvitetään yksityiskohtaisesti lääkkeettömän hoidon ja terveiden elämäntapojen vaiheet ja tulokset sekä perustelut säännöllisestä ja pitkäaikaisesta

lääkehoidon tarpeesta. Pitkittyneen päivärahakauden laaja lääketieteellinen selvittely kuuluu tähän lääkärin toimenpidekoodiin.

- Erittäin laaja ja perusteellinen lääkärinlausunto tarkoittaa monisairaus- ja monioirepotilaan perusteellista tutkimusta työ- ja toimintakyvyn sekä kuntoutusmahdollisuuksien arvioimiseksi. Lausunto edellyttää lisäksi aikaisempien tutkimustulosten ja muualta hankittujen tietojen perusteellista pohdintaa. Tätä toimenpidekoodia käytetään vain harvoissa erityistapauksissa.

Lääkärinlausuntoja voidaan tietyissä tapauksissa korvata muun kuin sairausvakuutuslain mukaan. Lue lisää Asiakaspalvelun ohje kohta Sairastaminen > Lääkärintodistus ja lausunto, taulukko.

1.7.5. Psykoterapia

Psykoterapia korvataan sairausvakuutuksesta vain lääkärin antamana, lääkärin toimenpidetaksan mukaan. Psykoterapian toimenpidenimikkeet ovat:

- 0541 yksilöpsykoterapia
- 0543a perhe- tai pariopsykoterapia enintään 60 minuuttia*
- 0543b perhe- tai pariopsykoterapia yli 60 minuuttia*
- 0544 ryhmäpsykoterapia.

*hoitoselvitys vain yhdelle perheenjäsenelle

Tiheitä vastaanottokäyntejä

Psykiatrian erikoislääkärit antavat myös paljon muuta hoitoa, ja tämän voit korvata selvityksen mukaan esimerkiksi vastaanottokäynnin koodilla. Jos tiheästi (enemmän kuin kerran viikossa) tapahtuneista käynneistä haetaan korvausta toistamiseen koodilla 0101E, pyydä lääkäriltä lisäselvitys, onko hoito ollut yksilöpsykoterapiaa. Käytä lisäselvitykseen kirjepohjaa LPV02 Kirje lääkärille, ohjaus psykoterapian toimenpidekoodin käyttöön.

Kaksi käyntiä samana päivänä

Tarpeellisina sairaanhoidon kustannuksina pidetään saman päivän aikana yhdestä psykoterapiakäynnistä aiheutuneita kustannuksia. Poikkeustapauksessa ilman erillisselvityksiä voit korvata kaksi samana päivänä toteutunutta terapiakertaa. Näitä ovat sairauden hoidon vuoksi esim. kriisiterapia, traumaterapia (EMDR) tai lapsen terapia, tai jos haja-asutusalueella on pitkä matka terapiaan. Tällöin on riittävää, että lääkäri kirjoittaa hoitoselvitykseen käyntipäivän, kaksi yksilöpsykoterapian koodia ja terapian alkamisajat.

Etäpsykoterapian korvaaminen

Psykoterapian korvaaminen etä- eli videoyhteyden välityksellä edellyttää vähintään kahta toteutunutta hoitokäyntiä psykoterapiaa antavan lääkärin tavanomaisella vastaanotolla.

Etäpsykoterapian toimenpidenimikkeet ovat:

- E541 etäyksilöpsykoterapia
- E543a etäperhe- tai pariopsykoterapia enintään 60 minuuttia*
- E543b etäperhe- tai pariopsykoterapia yli 60 minuuttia*
- E544 etäryhmäpsykoterapia.

*hoitoselvitys vain yhdelle perheenjäsenelle

Korvaus, kun asiakkaalla on psykoterapian kuntoutuspäätös

Sairausvakuutuskorvausta ei makseta terapiakerroista, jotka ovat tapahtuneet 1.1.2011 jälkeen, silloin kun terapiakustannukset korvataan Kelan kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain perusteella.

Lääkäri ei saa antaa asiakkaalle sairausvakuutuksen hoitoselvitystä niistä kerroista, joista korvausta haetaan kuntoutuspsykoterapiasta. Myönnä korvaus niiden hoitokertojen kustannuksista, joita ei korvata kuntoutuksena.

Pitkäaikainen ja tiivis psykoterapia

Pitkäaikainen ja tiivis psykoterapia, yli 50 hoitokertaa vuodessa, korvataan sairausvakuutuksesta 400 hoitokertaan saakka ilman erillistä lausuntoa.

Psykoterapiaseurantaan lasketaan yksilöpsykoterapian koodeilla 0541 ja E541 korvatut käynnit. Seurantavaiheessa käyntien kertymään ei lasketa kuntoutuksena korvattujen käyntien määrää.

Jos korvausta haetaan useammasta kuin 400 tiiviin psykoterapian hoitokerrasta, pyydä hoitokertojen korvaamiseen suositus pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmältä.

Tiiviillä psykoterapialla tarkoitetaan terapiaa, jossa on yli 50 hoitokertaa vuodessa. Pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmä ottaa huomioon kuntoutuksena korvatut psykoterapiakäynnit antaessaan suosituksen sairausvakuutuskorvaukseen.

Jos pitkäaikaista psykoterapiaa saava asiakas on psykoterapiahoidon aikana psykoterapeuttikoulutuksessa, hoitavan lääkärin tulee laatia lausunto hoidon korvaamisen edellytyksistä jo psykoterapian alkuvaiheessa. Lausunnon perusteella pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmä arvioi, onko terapia korvattavaa ja antaa tarvittaessa korvauskertoja koskevan suosituksensa.

Jos asiakkaalla on yli vuoden tauko pitkäaikaisen psykoterapian korvaamisessa

- ja hänellä ei ole aiempaa suositusta korvattavuudesta, aloitetaan 400 hoitokerran laskeminen alusta.
- ja hänellä on aiempi suositus, pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmä arvioi suosituksen käsittelyn yhteydessä, onko kyseessä uusi terapia. Jos kysymyksessä on uusi terapia, kokonaiskertojen määrä lasketaan uuden terapian alusta.

Jos asiakkaan terapiakäyntejä tihennetään sairauden vuoksi suosituksen antamisen jälkeen, pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmä käsittelee korvausoikeuden uuden ajankohtaisen lääkärinlausunnon perusteella.

Pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmältä ei pyydetä suositusta, jos

- asiakas hakee korvausta enintään 50 hoitokerrasta vuotta kohti, vaikka mainitut 50 hoitokertaa toistuvat saman henkilön kohdalla useina peräkkäisinä vuosina, jolloin saatetaan ajan mittaan ylittää 400 hoitokerran raja. Jos tässä tapauksessa asiakas on toimittanut lääkärinlausunnon suositusta varten, ilmoita asiakkaalle, että hoitokerrat voidaan korvata ilman erillistä suositusta (Kirjepohja LPI02).
- asiakkaan myönteinen Kelan kuntoutuspsykoterapiapäätös on voimassa.

Lääkärinlausunto

Kun asiakkaalle on korvattu 400 hoitokertaa, tai aiempi suositus on päättymässä, pyydä asiakasta toimittamaan lääkärinlausunto psykoterapiaa antavalta lääkäriltä pitkäaikaisen psykoterapian suositusta varten (kirjepohja LPL01 ja LPL02).

Lausunnossa tulee olla:

- sairauden diagnoosi
- sairauden esitiedot
- yksityiskohtainen kuvaus oireista
- hoidon laatu
- arvioitu hoidon kesto aika
- hoitokertojen tiheys
- hoitavan lääkärin arvio ennusteesta
- mahdolliset lääkitykset ja tiedot työkyvyttömyysjaksoista.

Jos suosituksen hakija on psykoterapeuttikoulutuksessa, tulee siitä olla tieto lääkärinlausunnossa.

Jos pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmä toteaa, että toimitetussa lääkärinlausunnossa on puutteelliset tiedot suosituksen ratkaisemista varten, täytyy suositusta varten saada perusteellisempi ajankohtainen lausunto. Tällöin psykiatrian asiantuntijalääkäri palauttaa arviotyön psykoterapian vastuuhenkilölle ja kirjaa Arvion kirjoittaminen -näytölle Oiwassa pyydetäänkö uusi lausunto hoitavalta terapeutilta vai lääkäriltä. Psykoterapian vastuuhenkilö pyytää asiakasta toimittamaan uuden lausunnon pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmän näkemyksen mukaan. Pyydä lausunto kirjepohjalla LPL03.

Jos asiakas ei toimita pyydettyä lääkärinlausuntoa, hänellä on oikeus korvaukseen 50 hoitokerralta vuoden aikana.

Suosituksen pyytäminen asiantuntijaryhmältä

Psykoterapiaseurannan vastuuhenkilö tekee lausuntopyynnön ja pyytää psykiatrian asiantuntijalääkärin arvion seuraavasti:

- Muuta Oiwassa oleva lääkärintodistus B:stä muodostunut selvitettävä asiakirja -työ Hakemustyöksi. Käytä tarkennetta Psykoterapiasuositus.
- Tee lausuntopyyntö sairaanhoidokorvausjärjestelmässä, tulosta se ja lisää Oiwan Hakemustyöhön.
 - Jos henkilöllä on aikaisempia suosituksia psykoterapian korvaamiseksi
 - laita työ odottamaan.
 - Etuuspalvelujen lakiyksikkö kuvaa samaan kansioon aiempia suosituksia koskevat asiakirjat. Tämän jälkeen työ vapautuu odottamasta.
- Pyydä psykiatrian asiantuntijaryhmän arvio Pyydä lausunto/arvio -toiminnolla Eteläinen asiantuntijalääkärikeskus/ Lääkäri/Sairaanhoidokorvaukset.

Suositus

Psykoterapiaseurannan vastuuhenkilö rekisteröi pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmän antaman suosituksen sairaanhoidokorvausjärjestelmään. Asiakasta koskeva suositus on nähtävillä sairaanhoidokorvausjärjestelmän psykoterapiatoiminnossa kohdassa Suositus. Seurannan vastuuhenkilö ilmoittaa asiakkaalle suosituksen hoitokertojen määrästä asiakaskirjeellä LPI01.

Asiakkaalla ei ole valitusoikeutta pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmän antamasta suosituksesta. Jos asiakas on kuitenkin valittanut suosituksesta, lähetä asiakkaalle kirje LPI03. Asiakas voi tehdä valituksen vasta saatuaan päätöksen korvauksesta.

1.7.6. Hedelmöityshoidot

Hedelmöityshoidoista maksetaan korvausta naiselle ja miehelle silloin, kun lapsettomuus on sairauden aiheuttama. Jos lapsettomuuden syynä on ikääntymiseen liittyvä munasolujen määrän väheneminen, kyse ei ole korvattavasta sairauden hoidosta. Sterilisaation jälkeistä hedelmöityshoitoa ei yleensä korvata. Sterilisaation jälkeinen hedelmöityshoito voidaan korvata, jos sterilisaatio on tehty sairauden vuoksi. Sukusolujen luovuttajan kustannuksia ei korvata, koska kyse ei silloin ole luovuttajan sairauden hoitamisesta.

Vaikka hedelmöityshoidoissa on kysymys parin hoidosta, selvitykset tutkimuksista ja hoidoista kirjataan aina sen henkilön nimellä, jonka näytteestä on kysymys tai joka saa hoidon. Esimerkiksi siemennestetutkimus voidaan korvata vain miehen tutkimuksena.

Yli 43-vuotiaan naisen hedelmöityshoidon korvauksessa ei sovelleta suorakorvausmenettelyä. Asiakas hakee korvausta itse Kelasta. Hakemuksen liitteeksi tarvitaan hoitavan lääkärin lausunto sairaudesta.

Hedelmöityshoitojen korvauskäsittely on keskitetty Kelassa Itäiseen vakuutuspiiriin.

1.8. Hammashoidon korvausten määräytymisperusteet

Kela on vahvistanut hammashoidon korvaamista koskevat taksat valtioneuvoston asetuksella säädettyjen enimmäismäärien ja perusteiden mukaisesti. Taksapäätöksessä luetellaan korvauksen perusteena käytettävät toimenpidenimikkeet. Taksapäätös jakautuu hammaslääkärinpalkkiotaksaan, rintamaveteraanien protetiikan toimenpidetaksaan ja suuhygienistinpalkkiotaksaan.

Toimenpidekohtaiset taksat eivät rajaa sitä, mitä hoitoa tai palveluita hoidon suorittaja antaa tai mitä palkkioita hän perii.

Korvauksen perusteena käytettävillä hammashoidon toimenpidenimikkeillä on soveltamisohjeet, jotka löydät [Hammashoidon taksaluettelosta](#). Soveltamisohjeet on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä palveluntuottajien ohjeiden kanssa.

Aikakorotus

Käyntiaikakorotuksesta on säädetty valtioneuvoston asetuksessa hammashoidon korvaamista koskevan taksan perusteista. Korvauksen perusteena olevia euromääriä voidaan korottaa 100 prosentilla, kun tutkimus annettu tai hoito on suoritettu

- arkipäivisin klo 21.00–07.00
- lauantaina klo 18.00:n jälkeen
- pyhäpäivän aattona klo 18.00:n jälkeen
- sunnuntaina tai muuna pyhäpäivänä.

Korotus ei koske lääkärintodistuksen tai lääkemääräyksen kirjoittamista.

Erikoishammaslääkärikorotus

Taksan mukaisia euromääriä korotetaan 30 %:lla, kun erikoishammaslääkärin oikeudet saanut hammaslääkäri suorittaa tutkimuksen tai hoidon omalla erikoisalallaan. Hammashoidon erikoisalot, joissa erikoishammaslääkärillä on omalla erikoisalallaan potilaan hoidosta kliininen hoitovastuu, oikeuttavat korotukseen. Näitä ovat suu- ja leukakirurgia, hampaiston oikomishoito ja kliinisen hammashoidon painotusalueena protetiikka ja parentafysiologia, kariologia ja

endodontologia, lasten hammashoito tai parodontologia. Korotus on mahdollinen myös kyseisellä erikoisalalla aiemmin suoritetulla tutkintonimikkeellä. Hammaslääketieteellisen diagnostiikan painotusalueista suurradiologia ja suupatologia voivat poikkeustilanteissa oikeuttaa korotukseen tutkimustoimenpiteen osalta. Lähtökohtana on, että erikoishammaslääkäri tietää, milloin tekee toimenpiteen omalla erikoisalallaan.

Erikoishammaslääkärikorotusta ei makseta ehkäisevän hoidon toimenpiteistä.

Taksarekisteri

Korvausasioiden käsittelyssä käytetään Kelan tietojärjestelmissä olevaa taksarekisteriä. (CICS/SZTK). Voimassa oleva taksaluettelo on nähtävissä PDF-muotoisena www.kela.fi/taksat. Tässä taksaluettelossa ei ole hammashoidon korvattavien toimenpiteiden soveltamisohjetta.

Yliopiston hammasklinikalla tehty toimenpide

Yliopiston hammasklinikan perimästä hammaslääkärin toimenpiteen maksusta ei makseta korvausta. Helsingin, Oulun, Turun ja Kuopion hammaslääketieteen laitosten kliininen opetus on osa julkista terveystalvuelujärjestelmää. Jos laitoksissa suoritetuista hoidoista tai tutkimuksista haetaan korvausta, hylkää hakemus käyttämällä fraasia UHB15.

Korvaa Helsingin hammaslääketieteen laitoksen radiologisessa tutkimusyksikössä tehdyt tutkimukset silloin, kun määräyksen on antanut yksityinen lääkäri tai hammaslääkäri. Tässä tapauksessa maksun on voinut periä joko Helsingin yliopiston hammaslääketieteen laitos tai yksityinen palvelujen tuottaja. Korvaa myös laboratoriotutkimukset, jos yksityinen palvelujen tuottaja lähettää näytteen Yliopiston hammasklinikan laboratorioon tutkittavaksi ja perii siitä maksun.

Lue lisää 3.3.2 Julkisen terveydenhuollon kustannusvastuu

1.8.1. Hammaslääkärin toimenpiteet

Hammashoidon kustannukset korvataan pääsääntöisesti hammashoitotoimenpiteiden mukaan. Aikaperusteisen toimenpiteen aika arvioidaan käytännössä toimenpiteen kliiniseen työhön kuluneena aikana. Yhdellä käyntikerralla korvataan samasta hoitotyypistä vain yksi aikaperusteinen toimenpide, lukuun ottamatta mahdollisesti useampaan hampaaseen samalla käynnillä suoritettuja hampaan juurikanavien avaus- ja laajennustoimenpiteitä, jotka ovat paitsi aikaperusteisia myös hammaskohtaisia.

Hoitosuunnitelman tekeminen

Kustannuksia selvityslomakkeiden täyttämistä, hoitosuunnitelman ja kustannusarvion tekemisestä ei korvata.

1.8.1.1. Suun ja hampaiden tutkimus

Suun ja hampaiden tutkimus sisältää hammaslääketieteellisen tutkimuksen, taudin määrittämisen ja siihen liittyvän hoidon suunnittelemisen. Korvattavia tutkimustoimenpiteitä ovat koodit SAA01 ja SAA02 sekä SAA03 1.1.2017 alkaen.

Rintamaveteraanien hammashoidossa voidaan korvata tutkimus useamman kerran kalenterivuoden aikana. SAA03:n lisäksi heille voidaan korvata SAA04 31.12.2016 saakka.

Hammaslääkärin tekemä suun ja hampaiden tutkimus korvataan kerran joka toinen kalenterivuosi. Suun ja hampaiden tutkimus voidaan kuitenkin korvata hammaslääkärin tekemänä kerran kalenterivuodessa, jos potilaan terveydentila sitä edellyttää. Hammaslääkärin on otettava kantaa potilaan terveydentilaan ja tutkimuksen tarpeeseen tekemänsä tutkimuksen yhteydessä ja annettava tästä tieto Kelalle.

Hammaslääkäri ottaa kantaa potilaan tutkimusväliin merkitsemällä siitä tiedon lomakkeelle SV 126 tai sähköiseen tilitystiedostoon. Tieto tutkimusvälistä tallennetaan Kelan tietokantaan. Asiakkaan suun ja hampaiden tutkimus korvataan viimeisimmän Kelassa olevan tiedon mukaan.

Jos potilaan hammashoidon tutkimusväli muuttuu tiheämmäksi kuin 2 vuotta, voit maksaa korvauksen myös tutkimuksesta, jonka yhteydessä muuttunut tarve havaittiin. Et voi korvata tutkimusta kuitenkaan useammin kuin kerran vuodessa.

Vaikka tutkimuksesta ei makseta sairausvakuutuslain mukaista korvausta, on tehdystä tutkimuksesta ja tutkimusvälistä toimitettava tiedot Kelaan. Pelkkä tieto tutkimusvälin muuttumisesta ei riitä, vaan se edellyttää aina potilaalle tehtyä tutkimusta. Jos lomakkeelle tai tilitystiedostoon on ilmoitettu vain uusi tutkimusväli ilman merkintää tutkimuksesta, oletusarvo korvausvälistä jää voimaan.

1.8.1.2. Vastaanotolla suoritettavat täydentävät tutkimukset

Hammaslääkärinpalkkiotaksaan sisältyy hammaslääkärin vastaanotollaan suorittamat mikrobiologiset tutkimukset ja sylkitestit. Kun hammaslääkäri lähettää potilaan vastaanottonsa ulkopuolelle tutkimuksia varten, korvaus maksetaan tutkimuksen ja hoidon taksan mukaan.

1.8.1.3. Suun terveyttä edistävät toimenpiteet

Suun terveyttä edistävää hoitoa korvataan saman hoitokäynnin yhteydessä vain yksi toimenpide lukuun ottamatta hampaan pinnoitusta (SCE00).

1.8.1.4. Ikenen ja hampaan kiinnityskudossairauksien hoito

Parodontologinen hoito edellyttää diagnosoitua ikenen tai kiinnityskudosten sairautta mukaan lukien parodontiumiin kohdistuvan purentatrauman. Hoito sisältää tulehduksen, kudosuutosten ja purenta hoidon, parodontologiset kiskotukset sekä sairauksien hoitoon liittyvän potilaan ohjauksen ja ylläpito hoidon.

Parodontologisen tulehduksen ja ienmuutosten hoito

SDA01–05 toimenpidekoodit ovat aikaperusteisia komplisoitumattoman parodontiitin ja/tai ienmuutosten hoitotoimenpiteitä. Hoitokäynnillä voidaan käyttää vain yhtä toimenpidekoodia kuvaamaan näihin toimenpiteisiin käytettyä aikaa.

SDA12–SDA14 koodit kuvaavat komplisoituneen parodontiitin ja/tai vaikea-asteisten ienmuutosten hoitoa. Näitä koodeja voidaan käyttää samalla hoitokäynnillä myös muiden toimenpiteiden lisäksi.

Parodontologinen kiskotus ja purenta hoito

SDC-koodit (Parodontologinen kiskotus) ovat hampaiden kiskotuksia eli yhteenliittämisiä. Toimenpiteeseen sisältyy kiskotusalueen sovitus purentaan.

SDD01-SDD03-koodit (Parodontologinen purenna hoito) ovat hampaiden hiontoja tai uudelleen muotoiluja. Toimenpiteet liittyvät kiinnityskudossairauden yhteydessä parodontiumiin kohdistuvan purenna trauma hoitoon. Hoitokäynnillä voidaan käyttää vain yhtä SDD01-SDD03 -toimenpidekoodia kuvaamaan näihin toimenpiteisiin käytettyä aikaa.

SDC- ja SDD-koodeja voidaan käyttää samalla hoitokäynnillä muiden hoitotoimenpiteiden ohella.

1.8.1.5. Paikkaushoito

Paikkaushoidon toimenpiteeseen sisältyy vanhan täytteen purkaminen, kaviteetin valmistus, eristyksen ja alustäytteen laittaminen, mahdollinen väliaikainen täyte ja valmiin täytteen viimeistely ja kiillotus. Paikkaushoidon toimenpiteet ovat hammaspinta kohtaisia. Yhdessä hampaassa on paikkaushoidon toimenpiteissä viisi hammas pintaa.

Suun ulkopuolella valmistettu täyte

Laajimmillaan suun ulkopuolella valmistettu täyte on korvattava kolmen pinnan täytteenä, SFB30. Tällöin täyte korvaa huomattavan osan hampaan kolmesta pinnasta, se ei ulotu useammalle pinnalle kuten suoran menetelmän SFA30, kolmen tai useamman pinnan täyte, saattaa ulottua.

Kolmea pintaa laajemmat suun ulkopuolella valmistetut täytteet katsotaan protetiikaksi, jota ei voi korvata.

1.8.1.6. Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus

Voit korvata samalta käynniltä yhtä hammasta kohden vain yhden avaus- ja laajennustoimenpiteen, toimenpidekoodit SGA01–SGA05.

Koodit SGA06–SGA07 eivät sisälly koodeihin SGA01–SGA05, joten voit korvata samalla käynnillä samaan hampaaseen yhden aikaperusteisen SGA01–SGA05 ja yhden SGA06–SGA07 toimenpidekoodin.

SGA-toimenpiteet sisältävät myös mahdollisen lääkehoidon.

1.8.1.7. Purentafysiologinen hoito

Purentafysiologinen hoito edellyttää diagnostisoitua toimintahäiriötä, purenna sairautta tai vammaa. Tavanomainen purenna kontrolli muun hammas hoidon yhteydessä ei ole erikseen korvattavaa hoitoa.

1.8.1.8. Oikomishoito

Oikomishoidon toimenpiteitä (SJ-koodit) korvataan, jos oikomishoito on välttämätöntä muun sairauden kuin hammas sairauden parantamiseksi. Näitä sairauksia tai tiloja ovat esimerkiksi

- huomattavat leukojen synnynnäiset kasvu- ja kehityshäiriöt
- halkiot
- merkittävä ylä- tai alaleuan pieni- tai suurileukaisuus (mikro- tai makrognatia).

Oikomishoidon korvausratkaisua varten hakemuksen liitteenä tulee toimittaa lausunnot, joista toisen on antanut oikomishoidon erikoishammas lääkäri ja toisen muun alan erikoishammas lääkäri tai erikoislääkäri. Lausunnoista tulee ilmetä muun sairauden kuin hammas sairauden

diagnoosi, sairauden kuvaus ja hoitosuunnitelma. Jos hoitovaihtoehtoja on useampia, tulee hoitosuunnitelmakuvaus olla kaikista.

Lausuntoon liitetään potilaan röntgenkuvat (optg, lateraalikalokuva ja transversaali-ongelmissa AP-kalokuva) peitepiirroksineen, joista selviää tilanne ennen hoitoa sekä arvioitu tilanne hoidon jälkeen. Lisäksi mukaan liitetään joko potilaan purennasta otetut ja tilanteen vaikeusastetta kuvaavat valokuvat tai kipsimallit. Mukaan voi liittää myös muuta anatomista rakennetta ja tilannetta kuvaavaa materiaalia.

Oikomishoitoa voidaan korvata annettujen lausuntojen perusteella aikuisille korkeintaan viisi vuotta sekä lapsille ja nuorille 18-vuotiaaksi. Näiden määräaikojen täytyttyä asiakkaan tulee toimittaa edellä mainitut materiaalit uudesta tilanteesta, jos oikomishoitoa haetaan edelleen korvattavaksi. Halkiohoitojen yhteydessä oikomishoito korvataan siihen saakka, kunnes halkiohoito katsotaan päättyneeksi.

Oikomishoidon korvausratkaisussa on lisäksi erityismenettely. Lue lisää [Lausunnon pyytämisestä](#).

Lue lisää asiantuntijalääkärin arvion pyytämisestä (Menettelyohjeet > Asiantuntijalääkärin arvio).

1.8.1.8.1. Oikomishoidon lausunnon pyytäminen

Pyydä oikomishoidon asiantuntijalääkäriltä arvio työjonosta Keskinen asiantuntijalääkärikeskus/ Lääkäri/Konsultaatio. Työtyyppi > Asiantuntijalääkärin arvio, tarkenne Oikomishoito. Kirjoita arviopyyntöön, mitä materiaalia on postitettu Tampereelle.

Jos hakemuksesta puuttuu tarvittavia liitteitä, pyydä ne asiakkaalta ennen arvion pyytämistä. Siirrä työ odottamaan puuttuvia liitteitä omaan työjonoosi.

Lähetä kipsimallit ja muu ei-skannattava materiaali postitse Kelan Tampereen toimistoon osoitteella

Kela
Asiantuntijahammaslääkäri Timo Peltomäki
PL 577
33101 Tampere

Arvion antanut asiantuntijahammaslääkäri palauttaa työn arviota pyytäneen etuuskäsittelijän työjonoon.

Tampereen toimistosta palautetaan röntgen- ja valokuvat sekä kipsimallit hoitavalle hammaslääkärille. Hammaslääkärin pyynnöstä edellä mainitut materiaalit voidaan palauttaa myös asiakkaalle.

1.8.1.9. E-toimenpidekoodit: Huulien, hampaiden, leuan, suun, ja nielun kirurgiset toimenpiteet

Kirurgisten toimenpiteiden korvaus sisältää myös puudutuksen, eikä sitä korvata näiden toimenpiteiden yhteydessä erillisenä toimenpiteenä.

Voit korvata E-alkuiset kirurgiset toimenpiteet koko väestölle, vaikka ne liittyvät proteettisiin hoitoihin. Varsinaista protetiikkaa et voi korvata kuin rintamaveteraaneille.

Keinojuurten asettamiseen liittyvät koodit EBB10, EBB11 ja EBB15, voit korvata kirurgisena toimenpiteenä. Itse keinojuurta ei korvata. Voit korvata keinojuuren päälle valmistetun proteesin

kliinisen ja teknisen työn rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille protetiikan toimenpiteiden mukaisesti.

Hampaan poistot

Jos samasta leuasta on poistettu vähintään neljä hammasta, korvaa poistojen kustannukset yhteensä kerran koodin EBA15 mukaisina. Vähintään neljään poistoon lasketaan hampaat, jotka on poistettu koodilla EBA00, EBA05 tai EBA30. 'Sama leuka' näkyy hampaan numerosta siten, että 1 tai 2 hampaan ensimmäisenä numerona tarkoittaa yläleukaa ja 3 tai 4 tarkoittaa alaleukaa.

Koodeilla EBA20, EBA40 ja EBA45 tehtyjä hampaiden osien poistoja ei lasketa mukaan samasta leuasta poistettuihin vähintään neljään hampaaseen.

Pyydä lisäselvitys, jos samasta leuasta on poistettu vähintään kolme hammasta joillakin koodista EBA00, EBA05 tai EBA30 ja lisäksi samasta leuasta on leikkauksellisesti poistettu neljäs tai useampi hammas joko koodilla EBA10 tai EBA12.

Pyydä lisäselvitys, jos samasta leuasta on poistettu hampaita koodilla EBA15 ja lisäksi samasta leuasta on leikkauksellisesti poistettu yksi tai useampi hammas joko koodilla EBA10 tai EBA12.

1.8.1.10. Protetiikka rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille

Protetiikan toimenpiteet korvataan vain rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille. Protetiikan kliinisen työn taksat ovat erikseen hammaslääkärin, SP-alkuiset koodit, ja erikoishammasteknikon, 8P-alkuiset, työstä. Teknisen työn toimenpiteet (7P-alkuiset koodit) ovat yhteiset hammaslääkäreille ja erikoishammasteknikoille. Teknisen työn taksaan ei tule erikoishammaslääkäri- tai aikakorotuksia.

1.8.1.11. Puudutus, anestesia ja sedaatio

Voit korvata puudutuksen kerran leukapuoliskolta käyntiä kohden. Puudutusainetta ei korvata, kuten ei muitakaan vastaanotolla käytettyjä lääkkeitä. Kaikkien kirurgian toimenpiteiden korvauksiin sisältyy puudutus, eikä sitä korvata kirurgian toimenpiteiden yhteydessä erillisenä toimenpiteenä. Voit korvata puudutuksen myös hoitokäynnin ainoana toimenpiteenä.

Anestesia lääkäri antaa korvattavaan hammashoitoon liittyvästä anestesiasta eri selvityksen lomakkeella SV 120.

WX002, Sedaatio tai kivunlievitys ilman anestesiaa (Esim. ilokaasusedaation käyttö ja potilaan valvonta, hypnoosi) voidaan korvata saman hammaslääkärin tekemänä myös kirurgisen toimenpiteen yhteydessä.

1.8.1.12. Todistukset ja hoito-ohjeet

Voit korvata todistuksen tai lausunnon aiheuttamat kustannukset vain, kun sen perusteella haetaan muuta sairausvakuutuslain etuutta, esimerkiksi sairauspäivärahaa.

Erikoisalakohtaiset kirjalliset konsultaatiot (WZC05 ja WZC10) voimassa 31.12.2016 saakka

Voit maksaa korvauksen erikoishammaslääkärin tekemänä WZC05- ja WZC10-toimenpiteestä riippumatta hammaslääkärin erikoisalasta, edellyttäen että korvattavuuden muut edellytykset täyttyvät.

WZC05 Erikoisalakohtainen konsultaatio: Läheteeseen perustuva erikoishammaslääkärin tekemä tutkimus, joka vastaa vaativuudeltaan ja laajuudeltaan suun perustutkimusta.

WZC10 Laaja erikoisalakohtainen kirjallinen konsultaatio: Läheteeseen perustuva erikoishammaslääkärin tekemä tutkimus, josta annetaan kirjallinen lausunto. Vastaa vaativuudeltaan ja laajuudeltaan suun erityistutkimusta.

Erikseen ei tarvitse selvittää, minkä tulevan hoidon vuoksi konsultaatio on tehty. Kyseessä on tutkimusvaihe asiakkaan tilanteen selvittämiseksi.

Hoito-ohjeet ja mahdollinen resepti

WZB00 (Puhelimitse annetut hoito-ohjeet ja mahdollinen resepti) korvataan ainoastaan silloin, kun hoito-ohjeita annetaan muulloin kuin hoitokäynnin yhteydessä. Saman hammaslääkärin hoitokäynnistä ja koodista WZB00 ei makseta korvausta samalta käyntipäivältä.

Koodia käytetään tilanteissa, kun hoito-ohjeita annetaan esim. puhelimitse, postitse, sähköpostitse tai chatin välityksellä.

Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että potilaalla on hoitosuhde hoito-ohjeita antavaan hammaslääkəriin.

1.8.1.13. Paikka-aineen vaihto

Voit korvata hammashoitomateriaalin vaihdon, jos epikutaanitestissä on osoitettu materiaalin sisältämien aineiden, esimerkiksi elohopean, tinan tai kuparin, allergia sekä kudoksenäytteessä, PAD, on todettu limakalvomuutoksia suussa. Asiakkaan tulee toimittaa korvaushakemuksen liitteenä ihotautien tai allergologian erikoislääkärin lausunto epikutaanitestistä. Limakalvomuutoksista tulee olla lisäksi hoitavan hammaslääkärin lausunto, josta ilmenee limakalvomuutoksien yhteys todettuun allergiaan.

Pyydä tarvittaessa hakemuksen ratkaisemiseksi asiasta vakuutuspiirin asiantuntijalääkärikeskuksen asiantuntijalääkärin arvio.

1.8.2. Suuhygienistin antama hoito

Voit korvata suuhygienistin antaman tarpeellisen hoidon. Korvaamisen edellytyksenä on, että hoito on sairausvakuutuslain mukaista. Lisäksi asiakkaalla tulee olla määräys tutkimukseen ja hoitoon yksityisessä terveydenhuollossa toimivalta hammaslääkäriltä. Suuhygienistin antaman tutkimuksen ja hoidon kustannuksia korvataan, kun määräys suuhygienistin hoitoon perustuu hammaslääkärin tekemään tutkimukseen ja hoidon suunnitteluun. Määräyksen perusteena oleva tutkimustoimenpide tarkoittaa laillistetun hammaslääkärin suorittamaa hammaslääketieteellistä tutkimusta, taudinmäärittystä ja siihen liittyvän hoidon suunnittelemista (laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994 § 22).

Korvausta maksetaan vain suuhygienistin itsenäisestä työstä. Suuhygienistin antamana hoitona ei korvata esimerkiksi hammaslääkärin toimenpiteisiin liittyvästä avustamisesta. Korvaus maksetaan sekä työsuhteessa että itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivan suuhygienistin suorittamista toimenpiteistä.

Voit korvata hammaslääkärin määräämä, suuhygienistin tekemän tutkimuksen ja antaman hoidon kustannuksia saman määräyksen perusteella enintään 15 tutkimus- ja hoitokerralta, kun tutkimus on tehty tai hoito annettu 2 vuoden kuluessa määräyksen antamisesta. Tutkimus- ja hoitokerralla tarkoitetaan kaikkia yhden kalenterivuorokauden aikana suoritettuja toimenpiteitä.

1.8.2.1. Suun ja hampaiden terveystarkastus suuhygienistillä

Suuhygienistinpalkkiotaksan toimenpidenimikkeisiin sisältyy suun ja hampaiden terveystarkastus SAB01 ja SAB02 31.12.2016 saakka ja SAB03 1.1.2017 alkaen. Suuhygienistin tekemä terveystarkastus ei sisällä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 22 §:n mukaista taudinmäärittystä. Voit korvata suun ja hampaiden terveystarkastuksen hammaslääkärin antaman määräyksen perusteella kerran joka toinen kalenterivuosi.

Korvaus on mahdollinen samalta kalenterivuodelta hammaslääkärin tekemän tutkimuksen kanssa. Pääsääntöisesti et voi korvata suuhygienistin tekemää suun terveystarkastusta samalta päivältä kuin hammaslääkärin tekemän suun tutkimuksen, joka on perusteena määräykselle suuhygienistin hoitoon. Jos huomaat, että korvausta haetaan molemmista, pyydä lisäselvitys asiaan. Jos asiakas menee hammaslääkärin tutkimuksesta suuhygienistin terveystarkastukseen samana päivänä, et voi myöntää korvausta suuhygienistin terveystarkastuksesta. Suuhygienistin tekemä suun terveystarkastus ei tällöin ole tarpeellista hoitoa, jonka kustannuksista korvattaisiin. Suuhygienistin antamaa hoitoa korvataan, kun määräys suuhygienistin hoitoon perustuu hammaslääkärin tekemään tutkimukseen ja hoidon suunnitteluun. Määräyksen perusteena oleva tutkimustoimenpide tarkoittaa laillistetun hammaslääkärin suorittamaa hammaslääketieteellistä tutkimusta, taudinmäärittystä ja siihen liittyvää hoidon suunnittelua. Suuhygienistin tekemää suun terveystarkastusta samana päivänä hammaslääkärin tekemän hammaslääketieteellisen tutkimuksen lisäksi ei voida katsoa tarpeelliseksi.

Jos asiakas on mennyt voimassa olevalla, aiempaan hammaslääkärin tutkimukseen perustuvalla määräyksellä ensin suuhygienistille ja tehdyn terveystarkastuksen perusteella ohjattu hammaslääkärille tutkimukseen, voit maksaa korvauksen molemmista.

1.8.2.2. Suun terveyden edistäminen suuhygienistillä

Suun terveyttä edistävää hoitoa korvataan saman hoitokäynnin yhteydessä vain yksi toimenpide lukuun ottamatta hampaan pinnoitusta (SCE00). Ehkäisevää suun terveydenhoitoa SCA ei korvata samalta hoitokäynniltä, jolla on tehty parodontologista perushoitoa (SDA).

1.8.2.3. Ikenen ja hampaan kiinnityskudossairauksien hoito suuhygienistillä

Suuhygienistin antama parodontologinen hoito perustuu hammaslääkärin tekemään taudin määritykseen ja hoitosuunnitelmaan. Voit korvata hoidon vain silloin, kun tutkimus- ja hoitomääräyksen antanut hammaslääkäri on tehnyt hoitomääräykseen ien tai kiinnityskudossairauden hoitoa osoittavan merkinnän.

SDA-koodit ovat aikaperusteisia hoitokokonaisuuksia, jotka sisältävät diagnosoidun ikenen ja hampaan kiinnityskudossairauden hoitoon liittyvän ohjauksen, neuvonnan ja ylläpitohoidon. Voit korvata samalta käynniltä yhden vain yhden SDA-toimenpidekoodin.

1.8.2.4. WX-toimenpidekoodit

Puudutus korvataan kerran leukapuoliskolta käyntiä kohden. Puudutusainetta ei korvata, kuten ei muitakaan vastaanotolla käytettyjä lääkkeitä.

1.8.2.5. Kotikäynti

Jos suuhygienistin on tarpeen tehdä tutkimus tai antaa hoito asiakkaan luona, tulee hammaslääkärin perustella se määräyksessä. Suuhygienistin käynti potilaan luona, WYA20, korvataan vain silloin, kun tutkimus- ja hoitomääräyksen antanut hammaslääkäri on tehnyt määräykseen kotikäynnin tarpeellisuutta osoittavan merkinnän. Lisäksi voit korvata kotikäynnillä tehdyt toimenpiteet.

1.8.3. Rintamaveteraanien hammashoito

Rintamaveteraanien ja miinanraivaajien hammashoidon korvaukset perustuvat lakiin rintamaveteraanien hammashuollon järjestämisestä ja korvaamisesta. Lain mukaan korvausta maksetaan hammashoidon kustannuksista rintamaveteraaneille, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus tai veteraanitunnus. Korvausta saavat myös miinanraivaajat, joilla on Sota-arkiston todistus.

Rintamaveteraanien Suomessa annetun hammashoidon hakemukset ratkaistaan toimistossa, johon hakemus on jätetty.

Sotainvalidit

Sotilasvammalain mukaisesti Valtiokonttori maksaa korvattavasta vammasta aiheutuneet tarpeelliset hammashoitokustannukset. Valtiokonttori antaa sotainvalidille maksusitoumuksen korvattavista hoitotoimenpiteistä ja korvausta haetaan Valtiokonttorilta. Kela korvaa muut mahdolliset taksan mukaiset toimenpiteet, kuten ehkäisevän hoidon toimenpiteet, joista palveluntuottaja antaa erikseen selvityksen.

1.8.3.1. Veteraanien protetiikan toimenpidetaksaa

Rintamaveteraanien protetiikan toimenpidetaksaan kuuluu:

- SAA Tutkimus ja hoitosuunnitelma
- SB Vastaanotolla suoritettavat täydentävät tutkimukset
- SCA Ehkäisevä suun terveydenhoito
- SCE Hampaiden pinnoitus
- SP Hammaslääkärin suorittaman protetiikan kliinisen työn toimenpiteet
- 8P Erikoishammasteknikon suorittaman protetiikan kliinisen työn toimenpiteet
- 7P Protetiikan teknisen työn toimenpiteet

Rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille korvataan suun ja hampaiden tutkimus sekä ehkäisevä hoito korkeammilla korvaustaksoilla kuin muulle väestölle.

Tutkimuksena korvataan toimenpidekoodien SAA01 ja SAA02 lisäksi toimenpidekoodit SAA03 sekä SAA04 31.12.2016 saakka. Rintamaveteraanien hammashoidossa voidaan korvata tutkimustoimenpide useamman kuin kerran kalenterivuoden aikana.

Protetiikan toimenpiteitä korvataan vain rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille. Proteettisen työn kliininen ja tekninen työ selvitetään korvattaviksi erillisillä koodeilla.

Kliinisen työn suorittava hammaslääkäri tai erikoishammasteknikko merkitsee korvaamista varten selvityslomakkeelle proteesin kliinisen ja teknisen työn toimenpiteet, koodit ja perityt toimenpidekohtaiset palkkiot sekä antaa selvityslomakkeen liitteenä hammaslaboratorion tekemän

työkuvauksen. Proteesien suunnittelu ja työohjeet hammaslaboratoriolle sekä proteesin käytön ja kotihoidon opetus sisältyy toimenpiteeseen.

Jos proteesia korjataan tai uusi proteesi valmistetaan tavanomaista lyhyemmän aikajakson sisällä, tulee hoidon tarve perustella erikseen korvauspäätöstä varten.

1.8.3.2. Erikoishammasteknikon antama hoito

Erikoishammasteknikko voi tehdä kokoproteesin valmistus- ja huoltotyön. Erikoishammasteknikon suorittama kokoproteesihoito korvataan rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille hammaslääkärin suorittaman suun tutkimuksen ja hänen antamansa määräyksen, lomake SV 3, perusteella. Määräyksen yksityiselle erikoishammasteknikolle voi antaa myös terveyskeskushammaslääkäri. Määräys on voimassa kaksi vuotta.

Lääkärin määräys vastaa hammaslääkärin määräystä niissä poikkeustapauksissa, joissa välittömän hoidon tarpeen johdosta hammaslääkärin tutkimusta ei voida toteuttaa. Tällainen on esimerkiksi vuodepotilas, jonka kokoproteesi on rikkoutunut. Voit korvata rikkoutuneen kokoproteesin korjauksen kustannukset myös jälkikäteen annetun määräyksen perusteella.

1.8.4. Hammashoidon röntgentutkimukset

Hammashoitoon liittyvien röntgentutkimusten edellytykset täyttyvät, kun tutkimuksen on määrännyt potilasta hoitava hammaslääkäri kliinisen tutkimuksen perusteella. Tutkimukseen sisältyy tutkimuksen analysointi, tulkinta, hammaslääkärin tai radiologin lausunto ja riittävä dokumentointi. Radiologinen tutkimus on yleensä samalla kertaa tehtävä, samaan elimeen tai anatomiseen alueeseen kohdistuva tutkimuskokonaisuus.

Voit korvata toimenpiteen EB1AA, Hammasröntgen, vain kerran samalta käynniltä. Lisäksi voit korvata tarvittavat muut hammaskuvat EB1CA, Hammasröntgen, lisäkuva, vain kerran käynniltä.

Toimenpidekoodia EB1AA ei ole tarkoitettu käytettäväksi lisäkuvista tai täydentävistä tutkimuksista.

Kun potilaalle tehdään hampaiston ja leuan panoraama- tai muu yksinkertainen rakokuvaus, EB1HA, ja tätä on tarpeen samalla käynnillä täydentää hammaskuvilla, voit korvata lisäkuvat kerran koodilla EB1CA.

Voit korvata hampaiston sivualueen, Bite-Wing-tutkimus EB1SA, kerran samalta käynniltä. Lisäksi voit korvata samalla käyntikerralla otetut hammaskuvat kerran toimenpidekoodilla EB1CA.

Magneetti-, tietokonetomografia- sekä hampaiston ja leukojen TT-tutkimuksia korvataan, kun tutkimuksen on määrännyt potilasta hoitava erikoislääkäri tai erikoishammaslääkäri. Jos hampaiston ja leukojen TT-tutkimus suoritetaan yleistietokonetomografialaitteella, tutkimus luokitellaan Nenän sivuonteloiden ja kasvojen natiivi-TT:ksi (DM1AD).

1.9. Tutkimuksen ja hoidon korvausten määräytymisperusteet

Lääkärin määräämät tutkimukset ja hoidot korvataan, jos ne on määrätty sairauden hoidon vuoksi tai ne ovat tarpeellisia mahdollisen sairauden toteutumisesta. Hammaslääkärin määrääminä korvataan hammashoitoon liittyvät laboratorio- ja radiologiset tutkimukset. Lääkäri tai hammaslääkäri voi määrätä tutkimuksia myös itselleen.

Myös toisessa EU-maassa kirjoitettu lähete voidaan hyväksyä, jos siinä on tarvittavat tiedot hoidontarpeen arvioimiseksi.

Ulkomaille tutkittavaksi lähetetyt tutkimukset korvataan samoin kuin Suomessa tehdyt tutkimukset.

Kela on vahvistanut luettelon korvattavista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä sekä niiden taksat valtioneuvoston taksojen perusteista antaman asetuksen pohjalta. Laboratorio- ja radiologisten tutkimusten ja toimenpiteiden nimikkeet ja koodit noudattavat pääosin Suomen Kuntaliiton ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) julkaisemissa nimikkeistöissä ylläpidettäviä nimikkeitä ja koodeja. Muiden tutkimusten ja hoitojen koodit ja nimikkeet on määriteltävä Kelassa.

Kelan taksaluettelossa ei ole taksaa kaikille nimikkeistöissä oleville tutkimuksille ja toimenpiteille. Jos asiakas hakee korvausta tällaisesta tutkimuksesta, ota yhteyttä Etuuspalvelujen lakiyksikköön, joka voi antaa tutkimukselle taksatulkinna ja viedä sen rekisteriin. Jos tutkimuksella ei ole nimikkeistöryhmän antamaa koodia, palvelujen tuottaja voi esittää asianomaiselle työryhmälle tutkimuksen ottamista nimikkeistöön. [THL:n internetsivuilla](#) on ohjeet uuden toimenpiteen ehdottamiseksi toimenpideluokitukseen. Suomen kuntaliiton internetsivuilla löytyy ohjeet, miten uutta koodia haetaan.

- [Laboratoriotutkimusnimikkeistö](#)
- [Radiologinen tutkimus- ja toimenpideluokitus](#)

Taksarekisteri

Korvausasioiden käsittelyssä käytetään Kelan tietojärjestelmissä olevaa taksarekisteriä.

(CICS/SZTK). Rekisterissä on voimassa olevien taksojen lisäksi edellisten vuosien taksoja. Jos toimenpidettä ei ole taksarekisterissä, korvaus määräytyy sen toimenpiteen mukaan, johon se on lähinnä verrattavissa. Asian selvittämiseksi, ota yhteys Etuuspalvelujen lakiyksikköön.

Voimassa oleva taksaluettelo on nähtävissä pdf-muotoisena Kelan internetsivuilla kohdassa www.kela.fi/taksat.

1.9.1. Laboratoriotutkimukset

Näytteenottoa vaativissa tutkimuksissa laboratoriotutkimusten taksaan sisältyvät näytteen ottamisesta ja esikäsitteystä aiheutuneet kustannukset. Jos tutkimuksesta annetaan lausunto, lausunnon kustannukset on huomioitu taksaa määritettäessä.

Paketti- ja ryhmätutkimuksilla ei ole erillistä taksaa, jos niitä ei ole Kuntaliiton Laboratorionimikkeistössä. Voit korvata paketteihin kuuluvat yksittäiset tutkimukset, jos ne ovat taksaluettelossa. Korvauksen laskemista varten palvelujen tuottajan tulee eritellä ja hinnoitella pakettiin kuuluvat tutkimukset erikseen myös silloin, kun niiden hinta paketissa on pienempi kuin yksittäin tehtynä.

Patologian alaan kuuluvat tutkimukset sisältyvät laboratoriotutkimuksiin. Voit korvata patologian alaan kuuluvat tutkimukset erikseen jokaisesta tutkimuskokonaisuudesta. Esimerkiksi yksittäinen ihomuutos on kokonaisuus, josta maksetaan erikseen korvaus. Jos asiakkaalta poistetaan 3 ihomuutosta ja kaikki lähetetään tutkittavaksi laboratorioon, voit korvata tutkimuksen 3 kertaa. Patologian alaan kuuluvien tutkimusten näytteenotto korvataan lääkärinpalkkiotaksan mukaan.

Epikutaani- ja pricktestit korvataan erikseen jokaisesta tutkimussarjasta. Asiakas voi siis saada korvauksen esim. 3 x XQ800 (prick-testi), jos hänelle on tehty kolme testisarjaa.

Voit korvata asiakkaan sairauden hoitoon liittyvät yksittäiset geenitutkimukset, joilla on diagnostista merkitystä asiakkaan sairauden hoidossa. Geenikartoitukset ilman sairauden perustetta eivät ole sairausvakuutuksesta korvattavia tutkimuksia.

Osa laboratoriotutkimuksista tehdään vieritutkimuksina. Esimerkiksi veren glukoosi, hemoglobiini ja CRP. Vieritutkimuksella tarkoitetaan laboratorion ulkopuolella tehtäviä tutkimuksia, kuten vastaanotolla tai potilaan kotona. Vieritutkimuksille ei ole Kuntaliiton koodeja. Voit korvata tutkimuksen vastaavalla taksaluettelosta löytyvällä koko verestä, plasmasta tai seerumista tehtävän tutkimuksen koodilla.

1.9.1.1. Vitamiini- ja hivenainemääritykset

Et voi maksaa korvausta kokoverestä, virtsasta, hiuksista ja kynsistä tehtävistä hivenainemäärityksistä. Et voi myöskään korvata seerumista tai plasmasta tehtäviä suuntaamattomia hivenainemäärityksiä, vaikka ne olisi määrätty eriteltyinä.

Vitamiinimäärityksistä voit korvata B1-vitamiinin, B12-vitamiinin, foolihapon sekä D-vitamiinin määritykset. A-vitamiinin määrittäminen korvataan A-vitamiinin absorptiokokeen yhteydessä.

Et voi korvata fosforin, kaliumin, kalsiumin, magnesiumin, natriumin ja raudan määrityksiä, jos samanaikaisesti on määrätty tutkittavaksi alla lueteltuja hivenalkuaineita.

Pääsääntöisesti ei korvata:

- elintärkeiden hivenaineiden määrityksistä koboltin, kromin, kuparin, molybdeenin, nikkelin, seleenin, vanadiinin ja sinkin määrityksiä
- myrkyllisistä aineista alumiinin, arseenin, kadmiumin, elohopean ja lyijyn määrityksiä.

Korvattavaksi saattavat tulla eräät yksittäiset hivenalkuaineiden määritykset silloin, kun määrittäminen on suunnattu harkiten kliinisten löydösten ja diagnostisen tai terapeutin tarkoituksen perusteella. Kyseeseen tulevat sinkin määrittäminen seerumista acrodermatitis enteropathica diagnostiikassa ja Solvezink(R) – valmisteen käytössä sen hyväksytyillä indikaatioilla taikka litiumin määrittäminen seerumista litiumhoidon aikana. Voit korvata lyijyn määrityksen, jos on perusteltu syy epäillä lyijymyrkytystä.

Alaraajojen tekonivel-potilaille voit korvata kromin ja koboltin määritykset.

1.9.1.2. NIPT-tutkimus

Voit korvata NIPT-tutkimuksen (Non-Invasive Prenatal Test, Sikiön trisomiatutkimus äidin verinäytteestä), jos yksi seuraavista korvausehdellytyksistä täyttyy:

- nainen on raskaaksi tullessaan yli 40-vuotias
- nainen on saanut poikkeavan tuloksen seulontatutkimuksessa (yhdistelmäseula tai keskiraskauden seula)
- sikiön niskaturvotus on yli 3.0 mm
- aikaisemmassa raskaudessa on todettu poikkeava kromosomilöydös.

NIPT-tutkimusta ei korvata suorakorvausmenettelyllä, vaan asiakas hakee itse korvauksen Kelasta. Korvausehdellytyksen täytyminen tulee selvittää tutkimus- tai hoitomääräyslomakkeella (SV3) tai erillisessä hoitokertomuskopiossa. Pyydä tarvittaessa arvio korvattavuudesta asiantuntijalääkäriltä.

1.9.2. Radiologiset tutkimukset

Radiologinen tutkimus korvataan silloin, kun sen on määrännyt potilasta hoitava lääkäri tai hammaslääkäri kliinisen tutkimuksen perusteella. Radiologin määräämänä tutkimus korvataan, kun hän on potilasta hoitavana lääkärinä todennut tutkimuksen tarpeelliseksi. Voit korvata tietokonetomografiatutkimukset ja magneettitutkimukset, kun tutkimuksen on määrännyt potilasta hoitava erikoislääkäri tai erikoishammaslääkäri.

Radiologinen tutkimus tai toimenpide muodostaa yhden kokonaisuuden. Radiologinen tutkimus on yleensä samalla kertaa tehtävä, samaan elimeen tai anatomiseen alueeseen kohdistuva tutkimuskokonaisuus. Kokonaisuuden osia ei korvata erikseen. Esimerkiksi varjoainetutkimus natiivikuvineen tai angiografiatutkimus kaikkine sarjoineen on yksi kokonaisuus. Jos varjoainetta käytetään enemmän kuin yksi annos, korvaa ylimääräisestä varjoaineesta aiheutuva kustannus todellisten kustannusten mukaan. Tutkimus- ja hoitomääräyslomakkeelta on selvitettävä, miksi varjoainetta on käytetty enemmän kuin yksi annos (CICS/SZTK/VARJO).

Voit kuitenkin korvata murtuneen luun kipsauksen yhteydessä otetut kontrolliröntgenkuvat, joilla tarkistetaan, että murtunut kohta on saatu oikeaa asentoon.

Radiologisen tutkimuksen ja toimenpiteen korvaamisen edellytyksenä on, että tutkimukseen sisältyvät tutkimusmateriaalin analysointi, tulkinta, lääkärinlausunto ja riittävä dokumentointi. Älä korvaa vastaanoton yhteydessä tehtäviä kliinistä tutkimusta täydentäviä radiologisia tutkimuksia, koska ne eivät täytä edellä mainittuja edellytyksiä. Näitä tutkimuksia ei myöskään merkitä lääkärinpalkkiolomakkeelle.

Nimikkeistössä on joidenkin tutkimusnimikkeiden yhteydessä *-merkki. Se tarkoittaa, että tutkimusta ei katsota erilliseksi tutkimukseksi, kun se on suuremman kokonaisuuden osana. Korvaa vain kattavampi tutkimus.

Lue lisää Hammashoidon röntgentutkimusten korvaamisesta.

1.9.2.1. Sikiön ultraäänitutkimukset

Tavanomaiseen raskaudentilan seurantaan kuuluvat varhaisraskauden yleinen ultraäänitutkimus viikoilla 10–14 ja ultraäänitutkimus vaikeiden rakennepoikkeavuuksien selvittämiseksi pääsääntöisesti viikoilla 18–21. palveluntuottajan täytyy merkitä tutkimus- ja hoitomääräyslomakkeella (SV 3) näkyviin viikot, jolloin tutkimus on tehty.

Jos kysymyksessä on muu kuin tavanomaiseen raskaudentilan seurantaan kuuluva tutkimus, tutkimus on suoritettu viikkojen 10–14 ja 18–21 ulkopuolella, täytyy palveluntuottajan merkitä tutkimusindikaatio SV 3 -lomakkeelle. Tällöin ei tarvita merkintää raskausviikoista.

Kun palvelujen tuottaja hakee korvausta it-suorakorvausmenettelyllä, täytyy tiedot raskausviikoista tai tutkimusindikaatioista toimittaa Kelalle konekielisessä muodossa.

Raskaudentilan seurannassa käytettyjen ultraäänitutkimusten koodeja ovat:

- MA1AE Varhaisraskauden UÄ
- MA2AE Raskaudentilan UÄ
- MA2DE Sikiön yksityiskohtainen vaativa UÄ, erikoistekniikka
- MA2HE Sikiön yksityiskohtainen morfologiatutkimus UÄ:llä
- MA2JE Sikiön niskapöimun mittaaminen ultraäänellä

Voit korvata sikiön ultraäänitutkimukset esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- ennen viikkoa 15 tehdyt ultraäänit

- selkeä sairauden diagnoosi
- epäily sikiön koossa (liian suuri tai liian pieni viikkoihin nähden)
- äidin raskausmyrkytys, vuoto, ylimääräinen supistelu, kivut
- 2 aikaisempaa keskenmeno
- kunnan tarjoama seulonta-aika ei ole sopinut tai se on mennyt ohi myöhäisen raskauden toteamisen vuoksi
- raskaus aiotaan keskeyttää
- muu vastaava syy

Älä myönnä korvausta, jos ultraäänitutkimuksen syynä on:

- äidin lievä huoli, joka kuuluu monesti ensiraskauteen
- halu saada sikiöstä tai syntyvästä lapsesta kuva

Jos palveluntuottaja ei ole merkinnyt tutkimus- ja hoitomääräyslomakkeelle raskauden kestoa tai tutkimuksen tekemisen lääketieteellistä syytä, pyydä palveluntuottajalta tai lääkäriltä lisäselvitys kirjepohjalla SHV31.

1.9.2.2. Luuntiheysmittaukset

Luuntiheysmittauksia tehdään osteoporoosin diagnosoimiseksi. Voit korvata seuraavat luuntiheysmittaukset:

- NK6PA, Luun tiheysmittaus, natiiviröntgen, yksi kohde
- NK6QA, Luun tiheysmittaus, laaja natiiviröntgen

Älä korvaa ultraäänilaitteilla tehtyjä luuntiheysmittauksia (NK6ME). Nämä tutkimukset eivät kuulu vakiintuneisiin hoitokäytäntöihin ja ovat lähinnä seulontatyypisiä.

1.9.3. Psykologiset tutkimukset

Voit korvata psykologin tekemät tutkimukset, kun kysymyksessä on lääkärin määräämä asiakkaan muuhun tutkimukseen tai hoitoon liittyvä tutkimus. Korvattavia tutkimuksia ovat esimerkiksi älykkyyden, kehitystason ja persoonallisuuden tutkimukset. Psykologin tekemä tutkimus korvataan käytetyn ajan perusteella. Voit korvata yhden aikaperusteisen käynnin samalta päivältä.

Jos hoidon antaja katsoo, että tutkimus soveltuu tehtäväksi etä- eli videoyhteyden välityksellä, voit korvata tutkimuksen etäyhteyteen käytetyn ajan perusteella.

Et voi korvata psykologin antamaa psykoterapiaa ja neuropsykologista kuntoutusta sairaanhoitokorvauksena. Ohjaa asiakasta tarvittaessa hakemaan kuntoutusta Kelasta.

1.9.4. Fysioterapia

Voit korvata laillistetun fysioterapeutin antaman tai fysioterapiayrityksessä annetun tarpeellisen fysioterapian. Korvaamisen edellytyksenä on, että asiakkaalla on lääkärin määräys fysioterapiaan. Määräys voi olla joko julkisesta tai yksityisestä terveydenhuollosta. Et voi korvata hammaslääkärin määräämää fysioterapiaa.

Jos hoidon antaja katsoo, että hoito soveltuu annettavaksi etä- eli videoyhteyden välityksellä, voit korvata hoidon etäyhteyteen käytetyn ajan perusteella.

1.6.2015 alkaen edellytetään, että laillistettu fysioterapeutti on hoitovastuussa koko hoitosarjasta. Sairausvakuutuksesta korvattavan fysioterapian tulee perustua fysioterapeutin tekemään alku-

ja loppututkimukseen. Mikäli fysioterapeutti toteaa tarpeelliseksi fysioterapiayrityksessä muun terveydenhuollon ammattihenkilön antaman hoidon, voidaan myös nämä hoidot korvata osana fysioterapeuttista hoitokokonaisuutta. Näidenkin hoitojen tulee olla hyvän hoitokäytännön mukaisia. Selvityslomakkeella SV 3FS tulee ilmoittaa hoidosta vastuussa olevan fysioterapeutin nimi ja rekisteröintinumero.

Voit korvata lääkärin määräämää fysioterapiaa saman määräyksen perusteella enintään 15 tutkimus- ja hoitokerralta, kun tutkimus on tehty tai hoito annettu vuoden kuluessa määräyksen antamisesta. Tutkimus- ja hoitokerralla tarkoitetaan yhden päivän aikana tehtyjä tutkimus- ja hoitotoimenpiteitä.

Fysioterapiaa korvataan aikaperusteisen taksan mukaan. Aikaperusteinen taksa sisältää hoidon aikana erillisillä laitteilla annetun hoidon.

1.1.2016 alkaen et voi maksaa korvausta ryhmässä annettavasta liikuntahoidosta (koodi 335), altaassa annettavan liike- ja liikuntahoidon lisäkorvauksesta (koodi 336), laitteella tapahtuvasta harjoittelusta (koodi 337) sekä lämpö- sähkö- tai muusta fysikaaliseen hoitoon liittyvästä hoidosta (koodit 420-433).

Fysioterapeuttista hoitoa voidaan korvata yhden päivän aikana enintään 60 minuuttia. Jos hoito on annettu lääkärin määräyksen perusteella asiakkaan luona, taksaa voidaan korottaa 50 %. Lisäksi voit korvata fysioterapeutin matkaan käyttämästä ajasta. Matka-aikana voit korvata enintään sen ajan, mitä matka olisi kestänyt lähimmästä terveyskeskuksesta asiakkaan luo.

Voit korvata fysioterapeuttisen neuvonnan kirjallisine ohjeineen, koodi 221, samaa määräystä kohden pääsääntöisesti enintään kolme kertaa. Jos koodia 221 on selvitetty useampaan kertaan, pyydä palveluntuottajalta tai asiakkaalta lisäselvitys koodin käytöstä.

Jos korvausta haetaan kesken hoitajakson, alkuperäinen määräyslomake SV 3FM, liitetään ensimmäiseen korvaushakemukseen. Ennen lomakkeen toimittamista Kelaan palvelujen antaja merkitsee lomakkeelle annettujen hoitojen käyntipäivät ja ottaa kopion määräyksestä seuraavia hoitokertoja varten. Jatkokäynnit voit korvata selvityslomakkeella SV 3FS esitettyjen tietojen perusteella.

1.9.4.1. Voice massage

Voice Massage -terapia on hengitykseen ja äänen tuottoon osallistuvien lihasryhmien käsittelyä klassisen hieronnan ottein. Lisänä voidaan käyttää hengitysharjoituksia ja venytysliikkeitä. Et voi maksaa korvausta Voice Massage -terapiasta, koska se ei ole fysioterapiaa.

1.9.4.2. OMT

Ortopedinen manuaalinen fysioterapia (OMT) on fysioterapian erikoisala.

Voit maksaa korvauksen OMT-terapiasta aikaperusteisena fysioterapian korvauksena, jos hoidon on antanut fysioterapeutti tai OMT-fysioterapeutti.

1.9.4.3. ESWT

ESWT (extracorporeal shockwave treatment) -hoidosta käytetään nimitystä paineaaltohoito, iskuaaltohoito tai shokkiaaltohoito. Hoitomenetelmää käytetään kroonistuneiden kiputilojen hoidossa.

Kun lääkäri on määrännyt ESWT-hoitoa kivun hoitona, hoidon voidaan katsoa olevan fysikaalista hoitoa. Voit maksaa korvauksen fysioterapian aikaperusteisen taksan mukaan.

Jos hoidon on antanut lääkäri, maksa korvaus lääkärinpalkkiosta aikaperusteisen vastaanottopalkkiotaksan mukaan. ESWT-laitteella annettu hoito sisältyy vastaanottokäynnin taksaan.

1.9.4.4. Psykofyysinen fysioterapia

Voit korvata psykofyysistä fysioterapiaa silloin, kun lääkäri on määrännyt sitä sairauden hoidon vuoksi ja kyseessä on vakiintunut hoitomuoto kyseisen sairauden hoidossa. Psykofyysinen fysioterapia voidaan katsoa vakiintuneeksi hoitomuodoksi esimerkiksi lasten ja nuorten syömishäiriöiden hoidossa.

Psykofyysinen fysioterapia ei ole vakiintunut hoitomuoto traumaperäisen stressihäiriön hoidossa.

1.9.5. Lymfaterapia

Voit korvata lymfaterapiaa sairaanhoitajan antamana hoitona tai fysioterapiana. Korvaamisen edellytyksenä on, että asiakkaalla on lääkärin määräys lymfaterapiaan. Määräys voi olla joko julkisesta tai yksityisestä terveydenhuollosta.

Lymfaterapiaa voit korvata, kun lymfajärjestelmän vaurioitumisesta johtuvan lymfaödeeman on aiheuttanut:

- rintasyöpäleikkaus tai muu laaja kirurginen toimenpide
 - laajan kirurgisen toimenpiteen tulee ensisijaisesti kohdistua vartalon, kainalon tai nivustaipeen alueille
- sädehoito nivustaipeeseen, lantioon tai kainaloon
- krooninen infektio (lähinnä erysipelas)
- synnynnäinen imusuoniston kehityshäiriö (myös myöhemmällä iällä ilmenevä).

Laskimon tukosten turvotukset eivät pääsääntöisesti oikeuta lymfaterapian korvauksiin.

Lymfaterapian kustannuksia ei voi korvata suorakorvausmenettelyllä, koska sen korvattavuus ratkaistaan lääketieteellisin perustein.

1.9.6. Valohoito

Voit maksaa korvauksen lääkärin määräämästä valohoidosta. Lähete voi olla joko yksityisestä tai julkisesta terveydenhuollosta. Korvaa valohoito-fysioterapeutin antamana hoitona, jos fysioterapialaitokselle myönnetyssä yksityisen terveydenhuollon lupapäätöksessä on toimialana valohoito. Voit korvata valohoitoa myös sairaanhoitajan antamana hoitona. Saman lähetteen perusteella voit korvata enintään 15 hoitokertaa, kun hoidot on annettu vuoden kuluessa määräyksen antamisesta. Hoitokerralla tarkoitetaan yhden päivän aikana annettuja hoitoja.

1.9.7. Sairaanhoitotoimenpiteet

Voit korvata sairaanhoitotoimenpiteiden ja tutkimusten kustannuksia aikaperusteisen taksan mukaan yksityislääkärin määräyksen perusteella. Lääkärin määräyksestä tulee ilmetä hoidon aihe, tehtävät toimenpiteet tai tutkimukset ja hoitokertojen tiheys.

Jos hoidon antaja katsoo, että hoito voidaan antaa tai tutkimus soveltuu tehtäväksi etä- eli videoyhteyden välityksellä, voit korvata hoidon tai tutkimuksen etäyhteyteen käytetyn ajan perusteella.

Voit korvata lääkärin määräämiä sairaanhoidotoimenpiteitä saman määräyksen perusteella enintään 15 tutkimus- ja hoitokerralta, kun tutkimus on tehty tai hoito annettu vuoden kuluessa määräyksen antamisesta. Tutkimus- ja hoitokerralla tarkoitetaan yhden päivän aikana tehtyjä tutkimus- ja hoitotoimenpiteitä.

Yhden päivän aikana suoritetuista hoitotoimenpiteistä voit korvata yleensä enintään tunnin ajalta. Jos saman päivän aikana on useita käyntejä, niihin käytetyt ajat yhdistetään yhdeksi ajaksi. Yli tunnin kestävää hoitoaikaa voit korvata vain erityisestä syystä, kuten kuolevaa potilasta hoidettaessa. Tällöin korvaus suoritetaan hoitoon käytetyn ajan mukaan, kuitenkin enintään kaksi tuntia vuorokaudessa.

Jos sairaanhoitaja antaa hoitoa ja tekee tutkimuksen samana päivänä, voit maksaa korvausta enintään kahden tunnin yhteenlasketulta ajalta.

Sairaanhoitajan antaman hoidon tai tekemän tutkimuksen taksaa voidaan korottaa 50 % silloin, kun hoito on annettu tai tutkimus tehty lääkärin määräyksen perusteella asiakkaan luona. Lisäksi voit korvata sairaanhoitajan matkaan käyttämästä ajasta. Matka-aikana voit korvata enintään sen ajan, mitä matka olisi kestänyt lähimmästä terveyskeskuksesta asiakkaan luo.

1.9.7.1. Sairaanhoitajan antama hoito

Myönnä korvaus vain sairaanhoitajan itsenäisestä työstä, älä esimerkiksi lääkärin toimenpiteisiin liittyvästä avustamisesta. Korvausta ei makseta kodinhoidosta, asiakkaan henkilökohtaisesta avustamisesta, laboratorionäytteiden otosta, vuodeosastolla tehtävästä työstä tai ympärivuorokautisesta valvonnasta. Sairaanhoitajan antama psykoterapia ei myöskään ole korvattavaa.

Voit korvatasairaanhoitajan antamana hoitona esimerkiksi:

- Lastan asettaminen
- Kertakatetrointi/kestokatetrin hoito
- Korvahuuhtelu
- Haavan hoito
- Lääkkeen antaminen, esimerkiksi injektio tai inhalaatio
- Raskaudentilan seuranta, yksityinen äitiysneuvola toiminta
- Itsehoitotoimiin opastaminen, ohjaus ja neuvonta (esim. diabetespotilaat, verenpaineapotilaat)
- Kuolevan potilaan hoito

Sairaanhoitajan antamana hoitona voit korvata myös lymfaterapiaa sekä valohoitoa.

Seuraavat hoidot eivät ole sairausvakuutuslaissa tarkoitettuja tarpeellisia sairaanhoidon kustannuksia. Älä korvaa:

- Kotisynnytyksestä aiheutuneita kustannuksia
- Paksusuolen vesipesua eli colonic-hoitoa
- Tinnituksen hoitoon annettua ylipainehappihoitoa

1.9.7.2. Sairaanhoitajan tekemä tutkimus

Voit korvata sairaanhoitajan tekemän tutkimuksen, jos se on tehty hoidon tarpeen tai seurannan arvioimiseksi. Asiakkaalla täytyy olla yksityislääkärin määräys tutkimukseen. Määräyslomakkeella

tulee olla eriteltynä tehtävä tutkimus esimerkiksi Cerad-muistitutkimus. Sairaanhoitajan tekemän tutkimuksen voit korvata enintään tunnin ajalta päivässä.

1.9.7.3. Siedätyshoito

Voit korvata siedätyshoitoa sairaanhoitajan antamana hoitona hoitotoimenpiteisiin käytetyn ajan mukaan yhdellä käynnillä seuraavasti:

- 901C Sairaanhoitajan antama hoito, enintään 40 min. kun potilaalle annetaan 1 pistos
- 901D Sairaanhoitajan antama hoito, enintään 60 min. kun potilaalle annetaan 2 tai useampia pistoksia

Voit korvata lisäksi hoitoon liittyvät muut tarpeelliset tutkimukset, esimerkiksi uloshengityksen huippuvirtaustutkimukset (PEF, koodi 2852).

Et voi maksaa korvausta lääkärin varalla olostä siedätyshoidossa.

1.9.8. Säde- ja sytostaattihoito

Sädehoitona korvataan ulkoista ja kudoksensisäistä sädehoitoa. Yhden hoitokerran korvaustaksa on samansuuruinen kummassakin hoitomuodossa.

Sädehoitoa edeltävät annossuunnittelua varten tehdyt radiologiset tutkimukset voit korvata erikseen. Muut annossuunnittelusta perittävät maksut sisältyvät sädehoidon taksaan, eikä niitä korvata erikseen.

Sytostaattihoitona korvataan laskimon sisäisesti annettu sytostaattihoito. Taksaan sisältyy infuusion aloittamisesta ja hoidon aikaisesta seurannasta aiheutuneet kustannukset.

1.9.9. Muut erityistilanteet

Tältä sivustolta löydät tulkintoja yksittäisiin tutkimuksen ja hoidon korvaamiseen liittyviä erityistilanteita.

1.9.9.1. Rannekanavan ENG

Rannekanavaoireyhtymän pikamittauksen koodi on 4922, lyhenne Pt-ENEG-0 ja nimi Elektroneurografia (ENG), pikatestaus.

Kela ei ole antanut tutkimukselle 4922 korvaustaksaa, joten et voi maksaa korvausta tästä tutkimuksesta.

1.9.9.2. Silmän OCT

OCT-tutkimusta käytetään erityisesti verkkokalvon tarkan näön alueen sairauksien tutkimiseen.

Voit korvata OCT-laitteistolla tehdyt tutkimukset käyttämällä voimassaolevia tutkimusnimikkeitä ja -koodeja. Jos tutkimus- ja hoitomääräyslomakkeelle ei ole merkitty tutkimuskoodeja, pyydä lisäselvitys palveluntuottajalta.

1.9.9.3. Jalkojen hoito

Jalkahoito ei ole sairausvakuutuksesta korvattavaa.

1.10. Matkojen määräytymisperusteet

Sairausvakuutuslain perusteella korvataan sairaudesta, raskaudesta, synnytyksestä tai Kelan kuntoutuksesta aiheutuneita tarpeellisia matkakustannuksia. Matkakustannukset korvataan halvimman käytettävissä olevan matkustustavan mukaan. Matka korvataan lähimpään hoitopaikkaan, jossa asiakas voi saada tarvitsemansa tutkimuksen ja hoidon. Matkat korvataan pääsääntöisesti enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuvat asiakkaan vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta lähimpään hoitopaikkaan, jossa asiakas voisi saada tarvitsemansa tutkimuksen ja hoidon. Vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteella tarkoitetaan Väestötietojärjestelmässä olevaa vakinaista osoitetta.

Lähimpänä hoitopaikkana perusterveydenhuollon osalta katsotaan asiakkaan oman kunnan tai kuntayhtymän pääterveyskeskus. Erikoissairaanhoidon osalta tällaiseksi hoitopaikaksi katsotaan asiakkaan vakinaisen asuinpaikan kotiosoitetta lähimpänä oleva yliopistosairaala.

Tämä koskee myös yksityiseen terveydenhuollon toimintayksikköön tehtyä matkaa. Lisäksi tällöin edellytetään, että yksityisessä terveydenhuollon toimintayksikössä tehty tutkimus tai annettu hoito on sairausvakuutuslain mukaan korvattavaa.

Mikäli asiakas on saanut järjestettyä hoidon oleskelupaikkakunnalla ja matka on lyhyempi kuin matka vakituisen asuinpaikan kotiosoitteesta lähimpään hoitopaikkaan, korvaa matka kuten tilapäisestä osoitteesta lähimpään hoitopaikkaan (THL 47§).

Paluumatka korvataan pääsääntöisesti enintään niiden kustannusten mukaan, jotka ovat aiheutuneet asiakkaalle lähimmästä hoitopaikasta asiakkaan vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteeseen.

Jos sairaanhoitopiiri on keskittänyt asiakkaan tarvitseman hoidon jonkun toisen tai oman sairaanhoitopiirin alueen terveydenhuollon toimintayksikköön, korvaa asiakkaan matka sinne, josta hän on hoidon saanut.

Voit maksaa matkakorvauksen asiakkaan, perheenjäsenen, saattajan, kuntoutujan, rintamaveteraanin ja terveydenhuollon ammattihenkilön tekemästä matkasta.

1.10.1. Matkan tekijä ja omavastuu

Tarpeelliset matkakustannukset korvataan kokonaan siltä osin, kuin ne yhdensuuntaiselta matkalta ylittävät omavastuuosuuden.

Yhdensuuntainen menomatka on esimerkiksi matka kotoa terveyskeskukseen. Yhdeksi yhdensuuntaiseksi matkaksi katsotaan myös matka, jossa asiakas on esimerkiksi matkustanut ensin terveyskeskukseen ja sisäänkirjoittamattomana jatkaa matkaa sairaalaan.

Lue lisää jatkomatkan omavastuusta kohdasta Omavastuutaulukko.

Toinen yhdensuuntainen matka on paluumatka viimeisestä tutkimus- tai hoitopaikasta kotiin.

1.10.1.1. Omavastuutaulukko

Matkustustapa	Omavastuu peritään kerran asiakkaan kustannuksina	Ei omavastuuta	Omavastuu peritään jokaiselta matkustajalta erikseen
Asiakas yksin	x		
Asiakas saattajan kanssa	x		
Saattaja yksin		x	
Asiakas perheenjäsenen kanssa	x		
Perheenjäsen yksin	x		
Rintamaveteraanin tekemä matka rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain mukaan		x Huom. korvaustapa (MR)	
Muu veteraanikuntoutus	x		
Jatkokuljetus	x		
Terveystieteiden ammattihenkilön tekemä matka	x		
Yhteiskuljetus eri talouksista oleville asiakkaille			x

Palveluntuottaja voi jättää omavastuun perimättä vain silloin, kun

- asiakas esittää vuosiomavastuukortin SV 191 tai
- asiointipalvelusta tulostetun väliaikaisen todistuksen tai siitä otetun valokuvan tai
- asiakas esittää 25,00 euron omavastuukuitin jatkomatkan tai matkaketjun ensimmäisestä matkaosuudesta tai
- asiakas on tehnyt matkan alkuosan ambulanssilla

Palauta korvauskäsittelyn yhteydessä asiakkaalle häneltä mahdollisesti liikaa peritty omavastuuosuus.

1.10.1.2. Asiakas

Asiakkaalle voidaan korvata sairauden, raskauden, synnytyksen ja kuntoutuksen vuoksi tehdyn matkan aiheuttamat tarpeelliset kustannukset. Matka korvataan pääsääntöisesti lähimpään tutkimus- tai hoitopaikkaan. Vähennä kustannuksista 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta.

Lue lisää Vuotuinen omavastuuosuus

Jos samaan talouteen kuuluvat henkilöt matkustavat samalla kertaa erityisajoneuvolla, esimerkiksi taksilla tai omalla autolla, maksa kustannuksista korvaus yhden henkilön kustannuksina ja vähennä 1 omavastuuosuus.

1.10.1.2.1. Yhteiskuljetus

Jos eri talouksiin kuuluvat asiakkaat matkustavat yhteiskuljetuksella, esimerkiksi taksilla, aiheutuu jokaiselle kustannuksia. Jaa kustannukset henkilöluvun mukaan ja peri jokaiselta omavastuu erikseen.

Myös yksityishenkilön omistamassa autossa voi matkustaa samalla kertaa eri talouksiin kuuluvia asiakkaita. Jos kustannuksia on aiheutunut vain korvausta hakeneelle auton omistajalle, maksa korvaus hänelle. Vähennä korvauksesta 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta.

1.10.1.3. Saattaja

Jos asiakas tarvitsee terveydentilansa vuoksi matkan aikana saattajan, korvaa saattajan matkasta aiheutuneet kustannukset asiakkaan kustannuksina. Vähennä asiakkaan ja saattajan matkakustannuksista 1 omavastuuosuus yhdensuuntaiselta matkalta.

Yleensä asiakkaalla on yksi saattaja, joissakin erityistilanteissa asiakkaalla voi olla kaksi saattajaa. Tällainen voi olla esimerkiksi tilanne, kun molemmat vanhemmat matkustavat lapsen kanssa sairaalaan, jossa he saavat hoito-ohjeita lapsen kotihoitoa varten.

Saattajan matkan korvaaminen edellyttää, että saattajan tarpeellisuudesta on maininta hoitolaitoksen todistuksessa tai se käy ilmi muista Kelan toimiston käytettävissä olevista tiedoista. Jos saattajan tarve on muuten ilmeinen, esimerkiksi asiakas on lapsi, ei erillistä selvitystä tarvita.

Korvaa saattajan matkat 1.7.2018 alkaen vain siltä osin, kuin saattaja on tehnyt matkaa yhdessä asiakkaan kanssa.

Voit kuitenkin korvata myös saattajan yksin tekemän matkan silloin, kun hän saattaa asiakkaan tutkimus- ja hoitopaikkaan tai sieltä kotiin. Korvaa saattajan matkakustannukset tällöin enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat matkasta asiakkaan väestötietojärjestelmän mukaisesta vakinaisesta kotiosoitteesta aloitettuna tai sinne päättyvänä.

Korvaa saattajan yksin tekemästä matkaosuudesta aiheutuneet kustannukset halvimman tarpeelliseksi katsotun matkustustavan mukaan. Ota huomioon saattajan terveydentila ja liikenneolosuhteet. Saattajan yksin tekemästä matkaosuudesta ei vähennetä erillistä omavastuuosuutta. Se käsitellään kulkuneuvolajilla E.

Jos asiakkaan matka korvataan oman auton käytön mukaisesti, mutta hänellä ei ole todistusta saattajan tarpeellisuudesta, vaikka esimerkiksi asiakkaan puoliso tai joku muu henkilö on toiminut kuljettajana, korvataan kuljettajana toimineen henkilön yksin tekemä matkaosuus omalla autolla ilman omavastuuta samoin kuin saattajan tekemä matka.

1.10.1.4. Perheenjäsen

Korvaa perheenjäsenen tai tähän verrattavan henkilön matka, jos asiakkaan hoitoon osallistuminen on ollut hoidon toteutumisen kannalta välttämätöntä. Lääkärin tulee perustella perheenjäsenen hoitoon osallistumisen välttämättömyys esimerkiksi SV 67 -lomakkeella. Vähennä 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta, kun asiakas tekee matkan yhdessä perheenjäsenen tai tähän verrattavan henkilön kanssa.

Korvaa perheenjäsenen tai muun tähän verrattavan henkilön erikseen tekemästä matkasta aiheutuneet kustannukset asiakkaan kustannuksina halvimman tarpeelliseksi katsotun matkustustavan mukaan. Ota huomioon matkustajan terveydentila ja liikenneolosuhteet. Vähennä matkasta 1 omavastuu

Jos molempien vanhempien osallistuminen hoitoon on välttämätöntä samanaikaisesti sairaalahoidossa olevien kahden tai useamman lapsen luokse ja matka tehdään samalla kulkuneuvolla, korvaa matkan kustannus yhden lapsen kustannuksena ja vähennä tästä matkasta vain 1 omavastuu. Jos matkoja tehdään useita, maksa korvaus aina saman lapsen kustannuksena.

Vanhempien erikseen eri kulkuneuvolla tekemästä matkasta vähennetään yhdensuuntaiselta matkalta 1 omavastuu kunkin vanhemman osalta.

Voit korvata perheenjäsenen erikseen tekemän matkan, kun

- perheenjäsen osallistuu potilaan sairauteen liittyvään hoitoneuvotteluun.
- henkilö (muukin kuin omainen) kutsutaan sairaalaan elimen, kudoksen tai veren siirtoa varten tai sen edellytysten selvittämiseksi (lue lisää kohdasta [Matkan kohde ja korvattavuus-Elinluovutukseen liittyvä matka](#)).
- rintaruokinnassa olevan lapsen äiti on sairaalahoidossa ja lapsi viedään sairaalaan rintaruokintaa varten.
- rintaruokinnassa olevan lapsen äiti matkustaa sairaalassa olevan lapsen luo.
- puoliso tekee matkan synnytykseen osallistumiseksi.
- perheenjäsenet osallistuvat lääkärin antamaan perheterapiaan, jonka tarpeellisuudesta on esitettävä lääkärin antama selvitys.

Lääkärin antamalla todistuksella voit korvata matkan myös muualle kuin sairaalaan.

Voit korvata matkan esimerkiksi vammaisten kouluun, jos koululla on lääkärin tai sairausvakuutuslaissa tarkoitetun muun terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanotto. Lisäksi edellytetään, että asiakas on saanut vastaanotolla hoitoa tai hänelle on tehty jokin tutkimus. Voit korvata matkan myös silloin, jos käyntiin on liittynyt perheenjäsenelle annettua ohjausta.

Jos perheenjäsen tai muu tähän verrattava omainen tekee pelkän vierailumatkan, et voi korvata tätä matkaa.

1.10.1.5. Terveystenhuollon ammattihenkilö

Terveystenhuollon ammattihenkilö ei voi hakea korvausta kotikäynneistä aiheutuvista matkakuluista palveluntuottajan tilityksessä. Korvaa terveystenhuollon ammattihenkilön kotikäynnistä aiheutuneet, asiakkaalta laskutetut matkakustannukset, asiakkaan kustannuksina. Myönnä korvaus enintään kuin matka olisi tehty lähimpään pääterveyskeskukseen. Vähennä omavastuuosuus samoin, kuin asiakas olisi itse tehnyt matkan.

Terveystenhuollon ammattihenkilön omalla autolla tai veneellä tekemästä matkasta voit poikkeuksellisesti myöntää korvauksen [Verohallinnon](#) vuosittain vahvistaman verovapaan korvauksen mukaan. Myönnä korvaus tällöin enintään kuin matka olisi tehty lähimpään pääterveyskeskukseen.

Jos terveystenhuollon ammattihenkilö tekee kotikäynnin taksilla, taksimatka tilataan suoraan autoilijalta tai normaalista tilausvälityskeskuksesta. Maksa korvaus asiakkaalle käyttämällä kulkuneuvolajia D, jolloin matkasta peritään enintään 25 euron omavastuu. Kirjoita Ratkaisun lisätiedot –näytölle ”terveystenhuollon ammattihenkilön matka”.

Korvaa taksimatkan kohtuulliset kustannukset. Kustannukset voivat tapauskohtaisesti olla kohtuuttomia esimerkiksi silloin, kun ne selkeästi poikkeavat alueen tavanomaisesta kuluttajahintatasosta, tai jos asiassa ilmenee, että taksimatkan kustannuksiin sisältyy jotakin ylimääräistä, esim. perusteettomia palvelumaksuja tai huomattavia odotusmaksuja.

Voit myöntää korvauksen muun terveydenhuollon ammattihenkilön kuin lääkärin tai hammaslääkärin tekemästä matkasta, jos hoidon antamisesta kotona on lääkärin tai hammaslääkärin määräys.

Julkisen terveydenhuollon palveluksessa olevan terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä matka asiakkaan luokse ei ole korvattava.

1.10.1.6. Kuntoutuksen palveluntuottaja

Vaativaa lääkinällistä kuntoutusta saavan asiakkaan terapia voidaan palveluntuottajan kanssa tehdyn sopimuksen mukaan toteuttaa myös kuntoutujan kotona, koulussa tai päiväkodissa. Edellytyksenä on, että se on kuntoutussuunnitelman mukaan hänen sairautensa tai muiden olosuhteiden vuoksi perusteltua.

Näissä tilanteissa matkoista aiheutuneet kustannukset korvataan palveluntuottajalle palvelun hintaan liittyvänä kotikäyntilisenä (prosentteina). Jos suurin kotikäyntilisenä ei ole riittävän kohtuullinen korvaus matkan aiheuttamista kustannuksista, vakuutuspiirit voivat sopia palveluntuottajan kanssa erillisten matkakorvausten maksamisesta. Korvaus maksetaan kuntoutuksen maksujärjestelmällä.

Korvaa palveluntuottajalle myös terapiaan liittyvästä yhteisneuvotteluista aiheutuneet matkakustannukset. Korvaa kustannukset [Verohallinnon](#) vuosittain vahvistaman verovapaan korvauksen mukaan. Kustannukset ovat palveluntuottajalle syntyneitä kustannuksia. Niistä ei vähennetä omavastuusuutta. Korvaus maksetaan kuntoutuksen maksujärjestelmällä.

1.10.1.7. Rintamaveteraanit

[Ulkomailla asuvan rintamaveteraanin kuntoutus asuinmaassaan](#)

[Muu Valtiokonttorin, kunnan tai rintamaveteraanijärjestön ja niihin rinnastettavien tahojen kustantama kuntoutus](#)

Rintamaveteraanien kuntoutusmatkoja korvataan:

- rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain perusteella järjestettyyn kuntoutukseen
- Valtiokonttorin, kunnan tai rintamaveteraanijärjestön muulla tavalla järjestämään kuntoutukseen.

Hakemuksen ratkaisemiseksi tarvitaan tieto maksusitoumuksesta ja osallistumistodistus.

Suomessa asuvan rintamaveteraanin matkat

Kela korvaa rintamaveteraanien kuntoutukseen tehdyn matkan kustannukset kokonaan ilman omavastuuta, kun kuntoutus on järjestetty rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain nojalla.

Kuntoutuksen järjestäjä on useimmiten kunta tai kuntayhtymä, jolle Valtiokonttori on antanut määrärahan.

Korvaa matkoista ensin sairausvakuutuskorvaus. Korvaa tämän jälkeen veteraanikorvaus omavastuuosuuksista Erityisperusteet-näytöllä lajilla MR. Toimi näin, vaikka matkan kustannukset jäisivät alle sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuosuuden.

Kuntoutus voi olla avo- tai laitospuntoutusta. Korvaa rintamaveteraanin ja aviopuolison matka sinne, missä kuntoutus on annettu.

Korvaa rintamaveteraanin aviopuolison matkakustannukset veteraanin kustannuksina ilman omavastuuta, jos hän on veteraanin kanssa samanaikaisesti laitospuntoutuksessa.

Voit korvata rintamaveteraanin aviopuolison matkat myös päiväpuntoutukseen ilman omavastuuta. Et voi kuitenkaan korvata rintamaveteraanin aviopuolison matkaa muuhun avokuntoutukseen.

Päiväpuntoutus on laitoksessa annettavaa koko päivän kestäväää puntoutusta, joka tapahtuu yleensä ryhmässä. Avokuntoutus on yksilöllistä fysioterapiaa tai hierontaa.

Jos veteraani sairastuu kesken puntoutuslaitosjakson ja hänet siirretään sairaalaan, korvaa tästä matkasta aiheutuneet kustannukset kokonaan. Maksa näistä matkoista ensin sairausvakuutuslain mukainen korvaus. Maksa tämän jälkeen omavastuuosuus Erityisperusteet-näytöllä.

Kela maksaa rintamaveteraanille veteraanikuntoutukseen tehdystä matkasta aiheutuneet kustannukset myös julkisen laitoshoidon aikana. Koska julkisessa laitoshoidossa olevalle asiakkaalle ei myönnetä korvauksia sairausvakuutuslain nojalla, Valtiokonttori maksaa nämä matkakustannukset kokonaan Kelalle. Korvaa nämä matkat kokonaan Erityisperusteet-näytöllä lajilla MR.

Jos rintamaveteraani tilaa taksimatkan muualta kuin tilausvälityskeskuksesta, Valtiokonttori korvaa matkan korotetun omavastuuosuuden rintamaveteraanille kokonaisuudessaan, kun kysymys on rintamaveteraanilain mukaisesta puntoutuksesta.

Rintamaveteraanin taksimatka 1.7.2018 alkaen

Myös rintamaveteraani tilaa taksimatkan Kelan kanssa suorakorvaussopimuksen tehneestä tilausvälityskeskuksesta. Muualta tilatusta taksimatkasta ei voi saada korvausta 1.7.2018 alkaen.

Ulkomailla asuvan rintamaveteraanin puntoutus Suomessa

Voit maksaa ulkomailla asuvalle rintamaveteraanille edestakaiset matkakustannukset omavastuuosuuksineen Valtiokonttorin antamassa maksusitoumuksessa mainittuun puntoutuslaitokseen. Korvaa myös tarpeellisenä pidettävän saattajan matkakustannukset. Jos maksusitoumus koskee veteraanin aviopuolisoa, korvaa myös hänen matkakustannuksensa.

Valtiokonttorin kannan mukaisesti ulkomailta puntoutushoitoon tulevalle veteraanille korvataan matkakustannukset, jos oleskelu Suomessa kestää puntoutusjakson lisäksi enintään kaksi kuukautta. Tästä voidaan poiketa, jos oleskelu kestää kauemmin veteraanista riippumattomista syistä, esimerkiksi jos hän on sairastunut Suomessa ollessaan eikä tämän vuoksi voi palata asuinmaahansa kahden kuukauden kuluessa puntoutuksen päättymisestä.

Korvaa ulkomailla asuvan rintamaveteraanin puntoutusmatka kokonaan Erityisperusteet-näytöllä lajilla MR.

Ulkomailla asuvan rintamaveteraanin puntoutus asuinmaassaan

Rintamaveteraani voi saada puntoutusta asuinmaassaan sijaitsevassa puntoutusyksikössä.

Ulkomailla tehdyistä matkoista korvaus maksetaan samalla tavalla kuin ulkomailta Suomeen puntoutukseen tulleelle veteraanille. Näiden henkilöiden matkakorvaushakemusten ratkaisu on

keskitetty. Lähetä nämä korvaushakemukset osoitteella Kela Karjaan toimisto, Keskuskatu 88, 10300 Karjaa.

Muu Valtiokonttorin, kunnan tai rintamaveteraanijärjestön ja niihin rinnastettavien tahojen kustantama kuntoutus

Voit korvata matkat eräissä Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleille, sotainvalidien puolisoille, leskille ja sotaleskille Valtiokonttorin antaman maksusitoumuksen perusteella sinne, missä kuntoutus on annettu. vähennä näistä matkoista sairausvakuutuslain mukainen omavastuuosuus.

Kunta voi muutoinkin kuin rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain mukaisesti järjestää ja kustantaa veteraanikuntoutusta talousarvionsa puitteissa. Myös rintamaveteraanijärjestö tai muu tähän verrattavissa oleva taho voi kustantaa jäsentensä kuntoutusta. Jos asiakas voi itse valita avokuntoutuspaikan, korvaa matka siihen lähimpään hoitopaikkaan, josta asiakas hoidon saisi. Korvaa laitospääntulomatkat siihen kuntoutuslaitokseen jossa kuntoutus on annettu.

Vähennä näistä matkakustannuksista sairausvakuutuslain mukainen omavastuuosuus.

Sotainvalidien matkakustannuksista asiakas hakee itse korvausta suoraan Valtiokonttorista.

1.10.2. Vuotuinen omavastuuosuus

Sairausvakuutuslain mukaan korvattavien matkojen vuotuinen omavastuuosuus on 300,00 euroa kalenterivuodessa.

Älä peri matkoista omavastuuosuutta, jos asiakkaan vuotuinen matkakatto on täyttynyt. Omavastuuosuutta ei peritä myöskään asiakkaan saattajan tai terveydenhuollon ammattihenkilön tekemän matkan kustannuksista, jos asiakkaan matkakatto on täyttynyt.

Vuotuisen omavastuuosuuden täyttymisen jälkeen tarpeelliset matkakustannukset korvataan kokonaan. Vuotuiseen omavastuuosuuteen otetaan huomioon asiakkaan, perheenjäsenen, lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön tekemät tarpeelliset matkakustannukset. Kuntoutuksen palveluntuottajalle syntyneitä matkakustannuksia ei huomioida vuotuisen omavastuuosuuden täyttymisessä.

Vuotuista omavastuuosuutta kerryttävät:

- matkakohtainen omavastuuosuus 25,00 euroa yhdensuuntaiselta matkalta
- alle omavastuuosuuden jäävät matkakustannukset.

Vuotuinen omavastuuosuus kertyy automaattisesti matkakorvausten käsittelyn yhteydessä. Myös alle omavastuun jäävät matkakustannukset huomioidaan vuotuista omavastuuosuutta laskettaessa ja korvausjärjestelmä lisää ne automaattisesti vuotuiseen omavastuuosuuteen.

Korotettu omavastuu 30.6.2018 saakka

Yhdensuuntaisen taksimatkan omavastuu on 50,00 euroa, jos matkaa ei ole tilattu tilausvälityskeskuksesta, jonka kanssa Kela on tehnyt sopimuksen suorakorvausmenettelystä. Tämä omavastuu ei kerrytä vuotuista omavastuuosuutta. Taksimatkasta peritään 50,00 euron omavastuuosuus myös vuotuisen omavastuuosuuden täytyttyä, jos matkaa ei ole tilattu tilausvälityskeskuksesta, jonka kanssa Kela on tehnyt sopimuksen suorakorvausmenettelystä.

Omavastuu voidaan poikkeuksellisesti muuttaa käsittelyn yhteydessä tai asiakkaan valittaessa, esimerkiksi, jos

- asiakas on soittanut hätäkeskukseen, mutta asiakkaan tilanne ei ole vaatinut kuljetusta hälytysajoneuvolla ja hätäkeskus on tilannut asiakkaalle taksin muualta kuin Kelan kanssa suorakorvaussopimuksen tehneestä tilausvälityskeskuksesta eikä asiakas ole voinut vaikuttaa tilaukseen
- tilausvälityskeskuksen järjestelmät tai yhteydet ovat poikki eikä asiakas voi tehdä taksin tilausta tämän vuoksi sieltä
- terveydenhuolto on tilannut matkan asiakkaan puolesta virheellisesti
- ei vakuutetun henkilön matkaa ei voi tilata suorakorvausmatkana, koska asiakkaalla ei ole Suomen henkilötunnusta. Asiakkaalla on kuitenkin KV-lainsäädännön perusteella oikeus SVL:n mukaiseen korvaukseen
- kysymyksessä on terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä matka
- matka perustuu vakuutusyhtiön antamaan maksusitoumukseen eikä matkaa ole sen vuoksi voitu tilata suorakorvausmatkana.

Joukkoliikenneluvallisella pienoislinja-autolla tehdyn matkan omavastuuosuus on aina 25,00 euroa yhdensuuntaiselta matkalta.

Ahvenanmaan maakunnassa omavastuu on kuitenkin aina 25,00 euroa yhdensuuntaiselta matkalta.

Jatkomatkan ja matkaketjun osalta omavastuu on aina 25,00 euroa, vaikka kokonaisuuteen sisältyisi itse maksettu taksimatka. Jos jatkomatkan tai matkaketjun kaikki matkan osat on tehty itse maksetulla taksilla, on omavastuu 50,00 euroa.

Taksimatkan omavastuu 1.7.2018 alkaen:

Korvaa taksimatka 1.7.2018 alkaen vain silloin, kun matka on tilattu Kelan kanssa suorakorvaussopimuksen tehneestä tilausvälityskeskuksesta. Matkan omavastuu on tällöin enintään 25 euroa.

Taksimatalla tarkoitetaan matkaa, joka on tehty taksilla, invataksilla, paaritaksilla tai joukkoliikenneluvallisella pienoislinja-autolla.

Ahvenanmaan maakunnassa omavastuu on 25,00 euroa yhdensuuntaiselta matkalta.

Korvaa EU- tai Eta-maassa, Sveitsissä tai sopimusmaassa vakuutetun taksimatka perimällä matkasta enintään 25 euron omavastuu.

Lue lisää [Matkat KV-tilanteissa](#)

1.10.2.1. Muualta saadut korvaukset

Liikennevahinko-, työtaturma- tai ammattitautilain nojalla korvattujen matkakustannusten omavastuuosuudet, jotka ovat Kelan tiedossa, vähennetään vuotuisesta omavastuuosuudesta.

Jos asiakkaalle on maksettu omavastuuosuus muutoin, kuin edellä mainittujen lakien perusteella, laske se mukaan vuotuisen omavastuuosuuteen. Tällaiset suoritukset ovat vapaaehtoisuuteen perustuvia eikä niitä rinnasteta muun lain mukaiseen korvaukseen.

Voit hyväksyä myös vuotuisen omavastuukertymään asiakkaan matkakustannuksina:

- työnantajan maksamat omavastuuosuudet
- työpaikkakassan lisäetuutena maksamat omavastuuosuudet
- toimeentulotukena (TOTUL 23 §) maksetut omavastuuosuudet, joista on esitettävä kuitit
- perhehoitoon sijoitetun omavastuuosuudet

- kunnanvaltuuston päätöksellä maksetut omavastuuosuudet esimerkiksi rintamaveteraaneille tai tiettyjä sairauksia sairastaville kuntalaisille.

1.10.2.2. Matkakaton vahvistaminen

Sairaanhoitokorvausjärjestelmä ilmoittaa vuotuisen omavastuun täyttymisestä hakemuksen käsittelyn yhteydessä.

Ennen matkakaton vahvistamista tarkista mahdolliset vireillä olevat regressiasiat, muun lain mukaiset korvaukset, jotka vaikuttavat kertymään. Jos asiakas on saanut muun lain mukaista korvausta matkoista, vähennä ne kertymästä ennen matkakaton vahvistamista.

Järjestelmän ilmoittaessa matkakaton täyttymisestä vahvista matkakatto ja tilaa asiakkaalle vuosiomavastuukortti SV 191.

Jos asiakkaan vuotuinen omavastuuosuus ylittyy matkakaton vahvistamisen jälkeen, maksa asiakkaalle vuotuisen omavastuuosuuden ylittävä osa.

1.10.3. Matkan kohde ja korvattavuus

Matkakorvaus myönnetään yleensä siihen lähimpään tutkimus- tai hoitopaikkaan, jossa asiakas saa sairausvakuutuslaissa tarkoitetun tarpeellisen tutkimuksen tai hoidon.

Kuntoutusmatkat korvataan yleensä sinne, mihin Kelan kuntoutuspäätös on annettu tai mihin julkisen terveydenhuollon kuntoutuspäätös ja ostopalvelu on myönnetty.

1.10.3.1. Julkinen terveydenhuolto

Korvaa matka terveyskeskukseen tai julkiseen sairaalaan riippumatta siitä, mitä hoitoa tai tutkimusta asiakas on saanut, huomioi kuitenkin hoidon porrastus.

Jos sairaanhoitopiiri on keskittänyt asiakkaan tarvitseman hoidon jonkun toisen tai oman sairaanhoitopiirin alueen terveydenhuollon toimintayksikköön, korvaa asiakkaan matka sinne, josta hän on hoidon saanut.

Älä kuitenkaan maksa korvausta, jos tiedät, että kyseessä on esimerkiksi ainoastaan rokotus-, seulontamatka, terveystarkastus tai hoitotarvikkeiden haku. Älä myöskään maksa korvausta, jos kysymyksessä on näytteen kuljettaminen ilman asiakasta.

1.10.3.1.1. Siirto- ja jatkokuljetukset

Kun lääkäri määrää sisäänkirjoitetulle asiakkaalle kuljetuksen julkisen sairaalan tai terveyskeskuksen sairaansijalta toiseen hoitolaitokseen, on kuljetus asiakkaalle maksuton. Lähettävä laitos ratkaisee, onko asiakas sisäänkirjoitettu laitoksen asiakkaaksi.

Korvaa jatkokuljetus silloin, kun asiakasta ei ole sisäänkirjoitettu siihen julkisen terveydenhuollon yksikköön, mistä hänet siirretään jatkohoitoon. Esimerkiksi siirto terveyskeskuksesta keskussairaalaan.

Ostopalvelutilanteissa maksusitoumuksen antanut terveydenhuollon toimintayksikkö vastaa paluumatkasta aiheutuneista kustannuksista, jos paluumatka tehdään kotikunnan sairaalaan

tai terveyskeskukseen. Tämä koskee myös tilannetta, jossa asiakas siirretään yksityiseen hoitolaitokseen julkisen terveydenhuollon maksusitoumuksella.

Älä korvaa jatkokuljetusta esimerkiksi terveyskeskuksesta sairaalaan, jos kuljetuksessa on mukana julkisen terveydenhuollon lääkäri tai muu hoitohenkilökuntaan kuuluva.

1.10.3.1.2. Osasto suljettu

Jos osasto suljetaan viikonlopun ajaksi, voit korvata sairaalaan sisäänkirjoitetun asiakkaan matkan kotiin. Asiakkaalla on tällöin oikeus matkakorvaukseen, vaikka häntä ei välillä kirjoitettaisi ulos sairaalasta. Sairaanhoidolaitoksen antamasta todistuksesta (SV 67) tulee käydä ilmi, että osasto on suljettu viikonlopun ajaksi.

1.10.3.1.3. Intervallimatkat

Selvitä mistä syystä tai millä perusteella asiakas käy intervallihoidossa.

Voit korvata meno- ja paluumatkan julkisen terveydenhuoltolaitoksen intervallihoidossa käyvälle asiakkaalle, vaikka hän olisi sisäänkirjoitettuna hoitopaikkaan myös kotona olon ajan.

Matkoja ei korvata sosiaalitoimen yksikköön, esimerkiksi vanhainkotiin tai palvelukotiin.

Voit kuitenkin maksaa matkakorvauksen matkasta, joka on tehty sosiaalitoimen yksikköön, jos:

- asiakkaalla on terveydenhuollon ammattihenkilön antama lähete tai suositus intervallihoidon hoidollisista syistä
- ja
- laitoksessa annetut hoidot mahdollistavat osittaisen kotihoidon ja laitoksessa on saatavilla asianmukaisen ammattihenkilön antamaa hoito.

Älä korvaa matkoja intervallihoidon pelkän sosiaalitoimen lähetteen tai suosituksen perusteella. Esimerkiksi omaishoitajan vapaapäivien johdosta tehdyt matkat intervallihoidon eivät ole korvattavia.

Omaishoitotukilain mukaan intervallijaksolla oleva asiakas katsotaan aina avohoidossa olevaksi. Katso lisää kohta [Julkinen laitoshoido](#).

Kun omaishoitoa saava henkilö on intervallijaksolla sen vuoksi, että omaishoitaja on lakisääteisellä vapaalla, voit korvata asiakkaan sairauden vuoksi tekemän matkan intervallijaksolta terveydenhuollon yksikköön. Tällöin matka korvataan enintään kuten vakituisesta kotiosoitteesta tehtynä.

1.10.3.1.4. Päivä- ja yöhoito

Korvaa matka terveyskeskuksen tai sairaalan päivä- tai yöhoito-osastolla hoidossa käyvälle asiakkaalle, vaikka hän olisi sisäänkirjoitettuna hoitopaikkaan myös kotona olon ajan. Voit korvata edestakaiset matkat hoidossa päivittäin käyvälle asiakkaalle.

Älä korvaa sairaalassaoloaikana muihin terveydenhuollon yksiköihin tai itsenäiselle ammatinharjoittajalle tehtyjä matkoja.

1.10.3.2. Maksusitoumus

Maksusitoumus on asiakirja, jolla maksusitoumuksen antaja sitoutuu maksamaan asiakkaan puolesta asiakkaalle terveydenhuollon palvelun kustannukset tai osan niistä.

Kunnan/kuntayhtymän tai sairaanhoitopiirin maksusitoumus

Jos asiakkaalla on kunnan tai sairaanhoitopiirin antama maksusitoumus sairauden hoitoa varten tutkimukseen tai hoitoon, korvaa matka maksusitoumuksessa mainittuun hoitopaikkaan niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat matkasta vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta maksusitoumuksen mukaiseen hoitopaikkaan.

Sosiaalitoimen maksusitoumus

Jos asiakkaalla on sosiaalitoimen antama maksusitoumus sairauden hoitoa varten,

joka perustuu lääkärin läheteeseen tai suositukseen, korvaa matka maksusitoumuksessa mainittuun hoitopaikkaan. Matka korvataan enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat matkasta vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta maksusitoumuksen mukaiseen hoitopaikkaan.

Jos sosiaalitoimi on antanut maksusitoumuksen esimerkiksi fysioterapiaan eikä maksusitoumus perustu lääkärin läheteeseen tai suositukseen, ei kysymyksessä ole sairausvakuutuslain tarkoittama sairauden hoito. Et voi maksaa sairausvakuutuslain mukaista korvausta tällaiseen hoitoon tehdystä matkasta.

Asiakas voidaan myös lähettää ulkomaille hoitoon.

Lue lisää Ostopalvelu ulkomailla

Vakuutusyhtiön maksusitoumus

Jos asiakkaalla on vakuutusyhtiön tai Potilasvakuutuskeskuksen antama maksusitoumus, korvaa matka hoidon porrastuksen mukaisesti lähimpään hoitopaikkaan.

Lue lisää Yksityinen terveydenhuolto - hoidon porrastus.

Lue lisää taksimatkan omavastuuosuuden perimisestä kohdasta Vuotuinen omavastuuosuus.

1.10.3.3. Palvelusetelimatka

Kunta, kuntayhtymä tai sairaanhoitopiiri voi antaa asiakkaalle palvelusetelin, joka kattaa osan asiakkaan terveydenhuollon kustannuksista.

Julkisen terveydenhuollon myöntämällä palvelusetelillä matka voidaan korvata seuraavasti:

- Jos palveluseteli kohdistuu perusterveydenhuollon toimenpiteisiin, korvaa matka enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat matkasta asiakkaan vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta lähimpään pääterveyskeskukseen.
- Jos palveluseteli kohdistuu erikoissairaanhoidon toimenpiteisiin, korvaa matka enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat matkasta asiakkaan vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta lähimpään yliopistosairaalaan.

Vähennä kustannuksista 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta.

Vertaa kohta [Hoitopaikan siirtäminen](#).

Lomakkeella SV 67 Todistus matkakorvausta varten, tulee olla merkintä siitä, että matkan aiheena on kunnan antamaan palveluseteliin perustuva tutkimus tai hoito. Hoitolaitoksesta ei tarvita

erillistä käyntitodistusta, jos asiakkaalla on pitkäaikainen todistus SV 67 ja kysymyksessä on palveluseteliin perustuva matka.

1.10.3.4. Yksityinen terveydenhuolto

Voit korvata matkan yksityisen terveydenhuollon hoitopaikkaan tai yksityislääkärin, -hammaslääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön luo, kun tutkimus tai annettu hoito on sairausvakuutuslain mukaan korvattavaa. Korvaa matka julkisen terveydenhuollon hoidon porrastuksen mukaisesti.

Korvaa matka samoin, kun asiakas hakeutuu esimerkiksi kuntoutusjaksolle itse maksaen. Kyse ei ole tällöin laitushoitajaksosta.

1.10.3.4.1. Hoidon porrastus

Jos asiakas on mennyt tutkimuksiin tai hoitoon omatoimisesti tai yksityislääkärin antamalla määräyksellä kauemmaksi kuin lähimpään hoitopaikkaan, korvaa matka niiden kustannusten mukaan, mitkä olisivat aiheutuneet matkasta asiakkaan Väestötietojärjestelmän mukaisesta vakinaisesta kotiosoitteesta lähimpään tarpeellisena pidettävään tutkimus- tai hoitopaikkaan.

Lähin hoitopaikka arvioidaan julkisen terveydenhuollon hoidon porrastuksen mukaan:

- lähin pääterveyskeskus, jos yksityisen hoidon on antanut esimerkiksi yleislääkäri, hammaslääkäri tai fysioterapeutti.
- lähin yliopistollinen sairaala, jos yksityisen hoidon on antanut erikoislääkäri tai erikoishammaslääkäri.

Pääterveyskeskuksella tarkoitetaan terveyskeskusta, joka tarjoaa päiväaikaan laajimmat palvelut. Tällainen on usein terveyskeskus, joka vastaa alueen päivystystoiminnasta.

Jos matka on tehty erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin määräystä vaativiin tutkimuksiin tai erikoislääkärin tai erikoishammaslääkärin toimialaan kuuluviin tutkimuksiin, korvaa tehdyt matkat enintään kuten matka olisi tehty yliopistolliseen sairaalaan. Tällaisia tutkimuksia ovat esimerkiksi:

- magneettitutkimukset,
- tietokonetomografiatutkimukset,
- OCT-tutkimukset,
- näkökenttätutkimukset,
- ENMG-tutkimukset,
- luuntiheystutkimukset (ei korvata, jos tutkimus on tehty seulontatutkimuksena),
- mammografiatutkimukset (ei korvata, jos tutkimus on tehty seulontatutkimuksena).

Korvaa myös valohoitoon tai siedätyshoitoon tehdyt matkat enintään kuten matka olisi tehty lähimpään yliopistolliseen sairaalaan.

Huomioi, että esimerkkiluettelo ei ole tyhjentävä listaus matkoista, jotka voidaan korvata kuten matka olisi tehty enintään lähimpään yliopistolliseen sairaalaan.

Seulontatutkimuksiin tehtyjä matkoja ja varsinaisia seulontatutkimuksia ei korvata sairausvakuutuksesta.

Muiden tutkimusten osalta korvaa matkat asiakkaan lähimpään pääterveyskeskukseen.

Jos asiakas tekee matkan julkisen tai yksityisen terveydenhuollon toimintayksikköön, jossa hän käyttää etäyhteyttä, korvataan matkakustannukset hoidon porrastuksen mukaisesti.

1.10.3.5. Kelan kuntoutus

Matka korvataan aina halvimman mahdollisen kulkuneuvon mukaan omavastuuosuuden ylittävältä osalta. Jos asiakkaan vuotuinen omavastuuosuus on täynnä, ei matkasta peritä omavastuuosuutta. Jos asiakas tarvitsee kuntoutukseen mennessään erityiskulkuneuvoa, esimerkiksi taksi, eikä hänellä ole aiemmin kirjoitettua pitkäaikaista taksinkäyttöoikeutta, erityiskulkuneuvon tarpeeseen ottaa kantaa kuntoutuksen palveluntuottaja, joka merkitsee asiakkaan terveydentilan edellyttämän kulkuneuvon lomakkeelle SV 67. Jos asiakkaalla on vakiotaksioikeus, ei erillistä matkakorvaustodistusta erityiskulkuneuvon tarpeesta tarvita. Kuntoutujalla on oikeus itse valita palveluntuottaja Kelan hyväksymistä palveluntuottajista. Palveluntuottajan valinnan edellytyksenä on, että kuntoutus voidaan toteuttaa vaikuttavasti ja kuntoutuksesta aiheutuvat matkakustannukset ovat kohtuulliset. Matkakustannusten kohtuullisuus arvioidaan aina kuntoutuspäätöstä tehtäessä. Matka korvataan yleensä vakinaisesta kotiosoitteesta sinne mihin kuntoutuspäätös on tehty.

Kuntoutuksen ennakkohaastattelu rinnastetaan kuntoutusarvion tekemiseen. Voit korvata nämä matkat asiakkaalle osoitettuun kuntoutuslaitokseen siitä riippumatta, tuleeko ennakoarvion perusteella tehtäväksi myönteinen tai kielteinen kuntoutuspäätös.

Korvaa kuntoutujan omaisen tai perheenjäsenen matka kuntoutukseen, jos siitä on maininta kuntoutuspäätöksessä tai kuntoutussuunnitelmassa. Korvattavia ovat esimerkiksi sopeutumisvalmennuskursseihin ja vaikeavammaisten avoterapioihin liittyvät matkat. Vähennä 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta, kun asiakas tekee matkan yhdessä perheenjäsenen tai tähän verrattavan henkilön kanssa.

Kuntoremonttikursseihin liittyviä matkakustannuksia ei korvata.

Lue lisää matkojen korvaamisesta kunkin kuntoutustoimenpiteen kohdalta.

- [Kurssit ja yksilökuntoutus](#)
- [Terapiamatkat](#)
- [Ammatillinen kuntoutus](#)
- [Ammatillinen koulutus](#)
- [Apuvälinematkat](#)

1.10.3.5.1. Kurssit ja yksilökuntoutus

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit, ammatilliset kuntoutuskurssit, KIILA-kurssit ja moniammatillinen yksilökuntoutus

Matkakorvaus maksetaan kuntoutukseen meno- ja paluumatkasta.

Valtakunnallisesti hankituissa kuntoutuspalveluissa kuntoutuja voi valita palveluntuottajan koko valtakunnan alueelta. Korvaa matka sinne mihin kuntoutuspäätös on asiakkaan valinnan mukaisesti tehty.

Kun asiakas valitsee alueellisesti hankituissa kuntoutuspalveluissa kuntoutuspalveluntuottajan siltä ERVA-alueelta, jossa hän asuu, korvaa matka sinne, mihin kuntoutuspäätös on asiakkaan valinnan mukaisesti tehty.

Jos asiakas valitsee alueellisesti hankitun kurssin oman ERVA-alueen ulkopuolelta, korvaa matka enintään niiden kustannusten mukaisesti, jotka aiheutuisivat matkasta asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta omalla ERVA-alueella toimivan lähimmän palveluntuottajan luo > fraasi (KKW43) päätöksessä.

- Voit korvata matkan kokonaan, jos toisella ERVA-alueella toimivan palveluntuottajan luo on lyhyempi matka kuin vakinaisesta kotiosoitteesta omalla ERVA-alueella toimivan lähimmän palveluntuottajan luo.
- Voit korvata matkan kokonaan kauemmaksikin, ellei omalla ERVA-alueella ole saatavilla palveluntuottajaa, joka voisi tarjota asiakkaan terveydentilan edellyttämää vaikuttavaa kuntoutusta.

Jos kyse on avomuotoisesta kuntoutuksesta (käydään päivittäin) tai kuntoutus sisältää laitosten osuuden lisäksi käyntikertoja, korvaa jokainen ohjelman mukaiseen kuntoutusosiin tehty meno- ja paluumatka. Tarkista kurssin rakenne kuntoutuskurssihauasta. Tarkista tarpeen mukaan matkapäivät kuntoutusrahaa varten kirjoitetusta osallistumistodistuksesta.

Jos kuntoutuslaitoksessa ei ole viikonloppuna toimintaa tai ohjelmaa, joka edellyttää kuntoutujan osallistumista, voit korvata matkan kotiin ja takaisin kuntoutuslaitokseen.

1.10.3.5.2. Terapiamatkat

Vaativa lääkinällinen kuntoutus, kuntoutuspsykoterapia ja harkinnanvarainen neuropsykologinen kuntoutus

Kun asiakas valitsee palveluntuottajan omalta asuinalueeltaan (= oman kunnan tai oman kuntayhtymän alue ellei palveluntuottajaa omassa kunnassa ole saatavilla), korvaa matkat vakinaisesta kotiosoitteesta sinne, mihin kuntoutuspäätös on asiakkaan valinnan mukaisesti tehty.

- korvaa ilman edullisuusvertailua (matkakustannuksia ei tarvitse vertailla kodin ja kuntoutuspaikan väliseen kustannukseen) matkat, jotka on tehty yhdistettynä koulu-/ päiväkotii- / päivätoimintakeskus-/työkeskusmatkaan
- korvaa työmatkaan yhdistetyn matkan osalta kuntoutuksen aiheuttamat lisäkustannukset.

Jos asiakas valitsee palveluntuottajan muualta kuin omasta kunnasta tai oman kuntayhtymän alueelta,

- korvaa matkat enintään niiden kustannusten mukaisesti, jotka aiheutuisivat matkasta vakinaisesta kotiosoitteesta oman kunnan tai kuntayhtymän pääterveysasemalle > fraasi päätöksessä (KKW44)
- voit korvata matkan kokonaan, jos matka vakinaisesta kotiosoitteesta oman kunnan tai oman kuntayhtymän ulkopuolella toimivalle palveluntuottajalle on lyhyempi kuin matka vakinaisesta kotiosoitteesta oman kunnan tai kuntayhtymän pääterveysasemalle
- voit korvata matkan kokonaan kauemmaksikin, ellei oman kunnan tai oman kuntayhtymän alueella ole saatavilla palveluntuottajaa, joka voisi tarjota asiakkaan terveydentilan edellyttämää vaikuttavaa kuntoutusta.

Lisäksi vaativan lääkinällisen kuntoutuksen osalta matkat liikunta- tai harrastuskokeiluun korvataan, enintään 5 kertaa vuodessa. Matkan tulee olla kohtuullinen, koska tavoitteena on löytää liikuntamuoto tai harrastus, jota voi toteuttaa säännöllisesti, osana jokapäiväistä arkea.

1.10.3.5.3. Ammatillinen kuntoutus

Työkokeilu, työhönvalmennus ja työllistymistä edistävä ammatillinen kuntoutus ja Taito-kurssit

Korvaa päivittäiset matkat vakinaisesta kotiosoitteesta palveluntuottajan tiloissa tai ulkopuolisessa työpaikassa toteutuvaan työkokeiluun, työhönvalmennukseen tai työskentelyyn. Korvaa asiakkaan kotoa tekemä matka työnantajan luo työhaastatteluun kyseisen kuntoutuspalvelun aikana.

Älä korvaa työhön sisältyviä, työpäivän aikana ja työajalla toteutuneita matkoja.

Taito-kursseihin liittyen, korvaa myös kuntoutukseen sisältyvät matkat ryhmämuotoiseen kuntoutukseen ja yksilökäynnit palveluntuottajan luokse.

Koulutuskokeilu

Korvaa matka vakinaisesta kotiosoitteesta edestakaisin kuntoutuspäätöksessä mainittuun koulutuskokeilupaikkaan.

1.10.3.5.4. Ammatillinen koulutus

Korvaa opiskeluun liittyvinä koti- ja opiskelupaikkakunnan välisinä matkakustannuksina lukukauden alussa (meno) ja lopussa (paluu) tehdyt matkat.

Lisäksi voit korvata yhden edestakaisen matkan kuukaudessa. Voit korvata matkakustannuksia useamminkin kuin kerran kuukaudessa, jos se on perusteltua lapsen tapaamisen turvaamiseksi tai opiskelusta johtuvasta syystä.

Voit korvata opiskelu- ja kotipaikkakunnan väliset viikonloppumatkat vain erityisestä syystä. Esimerkiksi jos oppilasasuntola on viikonloppuisin suljettuna tai oppilaitoksen opetusohjelma käsittää pitkät viikonloput, jolloin opiskelijoiden edellytetään matkustavan kotiin.

Älä korvaa päivittäisiä koulumatkoja tai koulutukseen liittyviä harjoittelun päivittäisiä matkoja. Näihin matkoihin opiskelijalla on mahdollisuus hakea koulumatkatukea tietyin edellytyksin.

Ammatillisena kuntoutuksena myönnettyyn koulutukseen liittyvistä yöpymiskustannuksista ei makseta [yöpymisrahaa](#).

Jos asiakas tarvitsee erityiskulkuneuvoa ammatilliseen koulutukseen liittyvällä matkalla, huomioi vammaispalvelulain mukainen oikeus matkaan.

Monimuoto- ja etäopiskelu

Korvaa koti- ja opiskelupaikkakunnan väliset matkakustannukset, kun ne liittyvät kokeen suorittamiseen tai lähiopiskelupäivään osallistumiseen. Matka lähipäivään korvataan vain silloin, kun kyse on ohjatusta opiskelusta. Pyydä asiakkaalta tarvittaessa oppilaitoksen todistus sovittujen lähiopiskelupäivien osalta, jos tämä ei selviä olemassa olevista asiakirjoista.

Matkaa ei korvata, jos opiskelija menee etä- tai itsenäisen työskentelyn päivänä työskentelemään koululle tai kyseessä on esimerkiksi omaehtoinen ryhmätyöskentely, joka ei sisällä ohjattua lähiopetusta.

Päivittäisiä matkoja koulutukseen tai siihen liittyvään työharjoitteluun ei korvata.

Jos asiakas tarvitsee erityiskulkuneuvoa monimuoto- tai etäopiskeluun liittyvällä matkalla, huomioi vammaispalvelulain mukainen oikeus matkaan.

1.10.3.5.5. Apuvälinematkat

Korvaa matka Kelan myöntämän apuvälineen käytön opetukseen tai lisäopetukseen tehty edestakainen matka vakinaisesta kotiosoitteesta sinne, missä opetus toteutuu.

Älä korvaa pelkän apuvälineen kuljetuskustannuksia matkakorvauksina. Ne eivät ole sairausvakuutuslain perusteella korvattavia kustannuksia.

Kuntoutuksesta aiheutuneina toimenpidekustannuksina voidaan kuitenkin korvata kuntoutujan käytössä olevan apuvälineen kuljetuksesta aiheutuneet lisäkustannukset, jotka liittyvät kuntoutujan matkakustannuksiin. Lisäkustannukset voivat syntyä esimerkiksi toisen pyörätuolin kuljetuksesta kuntoutuslaitokseen. Korvaus maksetaan kuntoutuksen maksujärjestelmällä.

1.10.3.6. Työterveyshuolto

Työterveyshuoltoon tehty matka korvataan vain, kun kysymyksessä on sairauden hoito.

Työterveyshuoltoon sairauden vuoksi tehdystä matkasta korvaus maksetaan julkisen terveydenhuollon porrastuksen mukaisesti. Korvaa yleislääkärille työterveyshuollon toimipisteeseen tehty matka enintään kuten matka olisi tehty lähimpään pääterveyskeskukseen ja erikoislääkärille tehty matka enintään kuten matka olisi tehty lähimpään yliopistosairaalaan.

Työterveyshuollon lausunnon toimittaminen sairauspäivärahan maksamisen jatkoa varten on osa lakisääteistä työterveyshuoltoa. Älä korvaa todistuksen hankkimisesta aiheutuneita matkakustannuksia. Työnantajalla on oikeus hakea korvaus matkakustannuksista lakisääteisen työterveyshuollon kustannuksena työterveyshuollon korvaushakemuslomakkeilla, jos se maksaa työntekijälle aiheutuneet matkakustannukset.

Älä maksa korvausta myöskään matkasta työterveystarkastukseen.

1.10.3.7. Sopeutumisvalmennuskurssi

Voit korvata sopeutumisvalmennuskurssille tehdyn matkan, jos:

- kurssille on hakeuduttu lääkärin läheteellä

ja

- kurssiin sisältyy lääkärin tai sairausvakuutuslaissa tarkoitetun muun terveydenhuollon ammattihenkilön antamaa hoitoa, tutkimusta tai hoidon opastusta.

Vähennä kustannuksista 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta.

Kurssin järjestäjän tulee merkitä asiakkaan osallistumistodistukseen tieto, kenen lääkärin läheteeseen sopeutumisvalmennus perustui.

1.10.3.8. Apuvälinematka

Jos julkinen terveydenhuolto on antanut maksusitoumuksen tai lähetteen sairaanhoitoon kuuluvan apuvälineen valmistus-, huolto- ja välityspaikkaan, korvaa matka sinne, mistä asiakas on apuvälineen hankkinut.

Voit korvata myös yksityisen terveydenhuollon lähetteen perusteella tehdyt apuvälinematkat, jos kyseessä on apuväline, jonka asiakas olisi voinut saada julkisen terveydenhuollon kautta. Korvaa matka julkisen terveydenhuollon hoidon porrastuksen mukaisesti, siihen yksikköön, josta asiakas olisi saanut apuvälineen julkisesta terveydenhuollosta.

Voit korvata perheenjäsenen erikseen tekemän apuvälinematkan, jos asiakasta hoitava lääkäri on erityisestä syystä pitänyt tällaista matkaa tarpeellisena. Erityinen syy voi olla esimerkiksi opastaminen apuvälineen käyttöön.

Korvaa apuvälineen noutamisesta aiheutuneet kustannukset terveydenhuollossa käynnin yhteydessä kuten apteekki- ja lääkärin matkat.

Vähennä kustannuksista 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta.

Älä korvaa apuvälineiden ja muiden laitteiden posti- ja lähetyskuluja tai pelkän apuvälineen kuljetuskuluja.

Lue lisää kohta Kuntoutuksen apuvälinematkat.

1.10.3.9. Opaskoira

Opaskoira on lääkinälliseen kuntoutukseen kuuluva apuväline. Voit korvata tällä perusteella opaskoirakursseista aiheutuvia matkakuluja.

Korvausta voidaan maksaa kaikkiin opaskoiran käyttöönottoon liittyviin kursseihin:

- esikurssi
- yhteistyökurssi, niin sanottu koiran luovutuskurssi
- täydennyskurssi.

Korvaa matkakustannukset halvimman matkustustavan mukaan. Jos asiakas on käyttänyt muuta kuin halvinta matkustustapaa, esimerkiksi taksia, hänellä tulee olla terveydenhuollon antamana todistus sen tarpeellisuudesta.

Voit korvata myös saattajan matkakulut, jos terveydenhuolto on katsonut saattajan tarpeelliseksi.

Lue lisää [saattajan](#) matkan korvaamisesta.

1.10.3.10. Päihdehuoltomatka

Päihdehuolto on yleensä kunnan järjestämää toimintaa, johon on olemassa kunnan maksusitoumus. Voit korvata kunnan järjestämään päihdehuoltoon tai A-klinikalle tehdyt matkat sinne, missä hoito on annettu.

Jos kunta tai kuntayhtymä on antanut asiakkaalle maksusitoumuksen ostopalveluna järjestettävään päihdekuntoutukseen, voit korvata matkan maksusitoumuksen perusteella sinne, missä kuntoutus on järjestetty. Asiakkaalla täytyy olla terveydenhuollon ammattihenkilön antama lähete kuntoutukseen. Lomakkeella SV 67 Todistus matkakorvausta varten, täytyy olla merkintä siitä, että matkan aihe tai syy on kunnan ostopalveluna hankkima päihdekuntoutus.

Minnesota-hoidon perusjaksolla voit korvata matkat, jos asiakkaalla on kunnan antama maksusitoumus ja lääkärin lähete. Minnesota-hoidon jatkohoitoon tehtyjä matkoja ei korvata, koska kysymyksessä on vertaistukiryhmä.

AA-kerhoon tehtyjä matkoja ei korvata. Kysymyksessä on vertaistukiryhmä, johon voi osallistua nimettömänä.

Älä korvaa matkoja päihdekuntoutukseen, jos asiakas on hakeutunut kuntoutukseen itsemaksavana.

Älä korvaa selviämisasemalle tehtyjä matkoja, vaikka selviämisasema sijaitsisi A-klinikan yhteydessä. Voit korvata matkan selviämishoitoasemalle, joka rinnastetaan terveyskeskukseen.

Vähennä matkakustannuksista 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta.

1.10.3.11. Apteekkimatka

Voit korvata matkasta aiheutuneet lisäkilometrit lähimpään apteekkiin, jos asiakas käy apteekissa lääkärissä käynnin yhteydessä.

Voit korvata taksilla tehdystä matkasta odotusaikaa enintään 15 minuuttiin asti. Korvaa yhteiskuljetuksissa vain yksi apteekkipoikkeama ja odotusta enintään 15 minuuttiin asti.

Älä korvaa apteekkiin erikseen tehtyä matkaa lääkkeiden ostamista varten.

1.10.3.11.1. Muu poikkeama matkalla

Jos asiakas haluaa paluumatkalla pysähtyä esimerkiksi ruokakaupassa, voit korvata matkan kustannukset terveydenhuollon yksiköstä ruokakauppaan. Edellytyksenä on, että ruokakauppaan tehdystä poikkeamasta ei aiheudu ylimääräisiä kustannuksia verrattuna suoraan asiakkaan kotiin tehtyyn matkaan.

Jos ruokakauppaan tehdystä poikkeamasta aiheutuu odotusajan kustannuksia, ne eivät ole sairausvakuutuslain perusteella korvattavia kustannuksia. Asiakas ja autoilija sopivat näiden kustannusten laskuttamisesta keskenään. Matka ruokakaupasta kotiin on asiakkaalle korvattava, mutta matka ei saa maksaa enempää, mitä koko matka olisi tullut maksamaan, jos asiakas olisi mennyt suoraan kotiin.

1.10.3.12. Tieteellinen tutkimus

Tieteelliseen tutkimukseen tehtyjä matkoja ei korvata sairausvakuutuslain mukaan.

Voit kuitenkin korvata matkan tieteelliseen tutkimukseen, jos se on saanut myönteisen päätöksen Etuuspalvelujen lakiyksiköstä matkojen korvattavuudesta ennen 31.12.2013. Nämä myönteisen päätöksen saaneet tieteelliset tutkimukset löytyvät SVMATKA postilaatikosta kohdasta Matkan kohde > Tieteellinen tutkimus.

1.10.3.13. Matkat KV-tilanteissa

Tietoa KV-matkakorvausten erityistilanteista sekä hakemuksen käsittelypaikasta saat Kansainvälisten sairaanhoidokorvausten etuusohjeen kohdasta [KV-matkojen erityistilanteet](#).

Lue lisää: [Tilapäinen Suomessa oleskelu - Taksimatkat](#):

- Asiakas, jolla ei ole suomalaista henkilötunnusta
- Asiakas, jolla on suomalainen henkilötunnus

1.10.3.14. Tutkimuksiin määrätyn asiakkaan matka

Tutkimuksiin määrätyn henkilön matkakustannuksista ei makseta sairausvakuutuslain mukaista korvausta. Nämä matkat korvataan Kelan etuusmenoista. Näistä matkakustannuksista ei peritä omavastuuta.

Lue lisää sairauspäivärahan etuusohjeesta [Tutkimuksiin määrääminen](#) sekä [Toimintakyvyn arviointitutkimukset](#) ja [Korvattavat matkakustannukset](#)

1.10.3.15. Elinluovutukseen liittyvä matka

Korvaa elimen siirtoa varten tai siirron edellytysten selvittämiseksi tehdyt matkat sen henkilön kustannuksina, jolle elimen siirto tehdään. Korvauksen hakijana voi olla myös elimen luovuttaja (perheenjäsen, sukulainen tai muu henkilö). Tällöin hakijalla tulee olla valtakirja elimen vastaanottajalta.

Luovuttaja käy säännöllisesti seurantakäynneillä elimen siirron jälkeen. Näissä käynneissä on kysymys luovuttajan omasta terveydentilasta tai sairauden toteamiseksi tehdyistä matkoista. Korvaus seurantakäynteihin liittyvistä matkakustannuksista haetaan ja maksetaan luovuttajan tiedoilla.

1.10.4. Peruuntuneet matkat

Voit korvata peruuntuneesta matkasta aiheutuneet kustannukset, jos asiakas on jo aloittanut matkan tekemisen ja terveydenhuolto peruu asiakkaalle varatun ajan esimerkiksi hoitolaitteen rikkoutumisen tai henkilökunnan sairastumisen vuoksi.

1.10.4.1. Peruuntunut taksimatka

Et voi korvata matkaa, jos

- taksi on hakemassa potilasta esimerkiksi sairaalasta ja taksin kuljettaja saa tiedon potilaan poispääsyn peruuntumisesta tai ajankohdan siirtymisestä.
- kuljetuksen tilannutta asiakasta ei ole löytynyt.

1.10.4.2. Peruuntunut ambulanssimatka

Lue lisää

1.10.5. Selvitykset

Matka korvataan halvimman tarkoituksenmukaisen matkustustavan mukaan, huomioiden asiakkaan sairaus ja sen hetkinen terveydentila. Voit korvata erityisajoneuvon käytöstä

aiheutuneet tarpeelliset kustannukset, jos asiakkaan sairaus tai liikenneolosuhteet ovat vaatineet erityisajoneuvoa.

1.10.5.1. Sairaus tai terveydentila

Selvitys terveydentilasta tai sairaudesta erityisajoneuvon käyttöä varten annetaan lomakkeilla SV 67, Y 79 tai SV 210. Selvitys voidaan antaa yhdelle päivälle, useammalle käyntipäivälle, määräajaksi tai toistaiseksi.

Terveydenhuollon ammattihenkilö arvioi hoito- tai kuntoutuspaikassa, mikä ajoneuvo on asiakkaan sairauden tai sen hetkisen terveydentilan kannalta tarpeellinen.

SV 67 –todistusta ei tarvitse kirjoittaa, kun erityiskulkuneuvon tarve perustuu asiakkaan terveydentilaan ja terveydenhuolto tilaa asiakkaalle yksittäisen taksimatkan Kelan kanssa sopimuksen suorakorvausmenettelystä tehneestä tilausvälityskeskuksesta soittamalla terveydenhuollon tilausnumeroon.

Myös saattajan tai perheenjäsenen oma sairaus, esimerkiksi liikuntavamma, saattaa edellyttää erityisajoneuvon käyttöä. Tällöin saattajan tai perheenjäsenen tulee esittää terveydenhuollon todistus erityisajoneuvon tarpeellisuudesta.

1.10.5.2. Liikenneolosuhteet

Jos asiakas on käyttänyt erityisajoneuvoa puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi, hän selvittää liikenneolosuhteet ja perusteet erityisajoneuvon käyttöön hakemuksessa tai taksimatkan tilauspuhelussa. Esimerkiksi julkisen liikenteen puuttuminen.

Liikenneolosuhteiden vuoksi erityisajoneuvon käyttöä voidaan pitää perusteltuna, jos

- matkustaminen yleisillä kulkuneuvoilla olisi aiheuttanut enemmän kustannuksia kuin erityisajoneuvon, esimerkiksi oman auton, käyttö.
- hoito tai kuntoutus alkaa tiettyyn aikaan ja ehtiäkseen sinne yleisellä kulkuneuvolla, asiakkaan täytyisi matkustaa jo edellisenä päivänä ja yöpyä kohteessa (ks. kohta Yöpymisraha).
- peräkkäisinä päivinä tutkimuksissa tai hoidossa käynti omalla autolla tai taksilla tulisi halvemmaksi kuin yöpymisrahan maksaminen.
- asiakas joutuu lähtemään hoitopaikkaan joukkoliikenteellä 2 tuntia aikaisemmin kuin taksilla tehtynä. Paluumatka korvataan samoin perustein.
- matka matkaketjuna tehtäessä edellyttäisi asiakkaan käyttämään enemmän kuin kahta joukkoliikennevälinettä ja asiakkaan odotusaika vaihtopisteissä tulisi kohtuuttoman pitkäksi, yhteensä yli 1 tunti, voidaan matka korvata taksilla tehtynä.

1.10.6. Matkustustapa

Matka korvataan halvimman, tarkoituksenmukaisen matkustustavan mukaan, huomioiden asiakkaan sairaus ja sen hetkinen terveydentila Tällaisella matkustustavalla tarkoitetaan:

- julkista joukkoliikennettä ja siihen ketjuttamalla yhdistettyä eri liikennevälineillä tehtyä matkaa.
- palvelu- tai kutsujoukkoliikennettä.
- järjestettyä yhteiskuljetusta.

Halvin matkustustapa voi olla myös oma auto, jolloin matka korvataan oman auton käytön mukaan.

Matka korvataan erityisajoneuvon käytöstä aiheutuneiden tarpeellisten kustannusten mukaan, jos asiakkaan sairaus tai liikenneolosuhteet ovat vaatineet erityisajoneuvoa. Korvaus myönnetään todellisten kustannusten mukaan, kuitenkin enintään vahvistetun taksan määrästä.

1.7.2018 ja sen jälkeen tehdystä taksimatkasta korvaus myönnetään enintään Kelan ja palveluntuottajan sopimuksen mukaisesta hinnasta.

Erityisajoneuvolla tarkoitetaan:

- omaa autoa
- taksia, esteetöntä ajoneuvoa (invataksi), paaritaksia
- joukkoliikennelupa-autoa (pikkubussi)
- ambulanssia
- helikopteria, moottorivenettä, moottorikelkkaa tai muuta vastaavaa ajoneuvoa.

1.10.6.1. Yleisellä kulkuneuvolla tehty matka

Yleisellä kulkuneuvolla tehdystä matkasta syntyneistä kustannuksista korvaus myönnetään asiakkaan hakemuksessa esittämien kustannusten mukaan, kuitenkin enintään VR:n tai Oy Matkahuolto Ab:n verkkosivuilla ilmoitetun kertalipun hinnan mukaan.

Kun asiakas käyttää matkoihin kuukausilippua, jaa lipun hinta terveydenhuoltoon tehtyjen matkojen määrällä. Tämä on lipun kertahinta. Voit hyväksyä tämän kertahinnan, jos se ei ylitä normaalia kertalipun hintaa. Jos matkoja on vähän ja yksittäinen matka tulee kalliimmaksi kuin kertalippu, hyväksytään kustannukseksi kertalipun hinta. Ei tarvitse selvittää, onko asiakkaalla ollut esimerkiksi eläkeläislippu, sarjalippu tai kuukausilippu.

Linja-autolla tehty matka korvataan enintään Oy Matkahuolto Ab:n verkkosivuilla ilmoitetun korkeimman päiväkohtaisen hinnan mukaan. Junalla tehty matka korvataan enintään VR:n ilmoittaman päiväkohtaisen hinnan mukaisesti.

Asiakkaan tulee säilyttää matkakustannuksiin liittyvät kuitit ja todistukset siihen asti itsellään, että hän on saanut päätöksen matkakorvaushakemuksestaan. Voit tarvittaessa pyytää kuitteja ja todistuksia erikseen hakemuksen ratkaisemista varten.

1.10.6.2. Oma auto

Omalla tai vieraan autolla tehdyn matkan korvauksen peruste on 0,20 euroa kilometriltä.

Oman auton kilometrikorvauksen vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö. Korvausperuste sisältää käyttökustannukset, joihin kuuluvat auto- ja liikennevakuutus, säilytys ja pysäköinti, rengaskulut, huollot ja korjaukset, polttoaineen sekä auton käyttömaksu. Kelan korvaamissa matkoissa korvausperusteeseen ei lasketa ajoneuvon omistajalle aiheutuneita pääomakustannuksia.

Voit myöntää matkakorvauksen oman auton kilometrikorvauksen mukaan aina silloin, kun yhdensuuntainen matka on alle 100 kilometriä, vaikka asiakkaalla ei olisi todistusta oman auton käytöstä. Yli 100 kilometrin yhdensuuntaisella matkalla voit korvata oman auton kilometrikorvauksen mukaan silloin, kun oman auton käyttäminen olisi edullisempaa kuin joukkoliikenteen käyttäminen.

Vieraan omistamalla autolla tehdystä matkasta on hakijan esitettävä kuitti tai muu luotettava selvitys suorittamastaan maksusta. Lisäksi edellytetään, että kuljetus on ollut satunnainen. Kuittia ei edellytetä, jos matka on tehty lähiomaisen autolla.

Kotikäynnin tehneen terveydenhuollon ammattihenkilön omalla autolla tekemästä matkasta voit maksaa korvauksen Verohallinnon vuosittain vahvistaman [verovapaan korvauksen](#) mukaan.

Pysäköintimaksua et voi korvata.

1.10.6.3. Taksimatka 1.7.2018: kustannukset ja korvausperusteet

Korvaa taksimatkasta aiheutuneet kustannukset 1.7.2018 alkaen vain silloin, kun matka on tilattu Kelan kanssa sopimuksen suorakorvausmenettelystä tehneestä tilausvälityskeskuksesta.

Taksimatalla tarkoitetaan taksilla, esteettömällä ajoneuvolla ja paritaksilla tai henkilöliikenneluvallisella autolla (entinen joukkoliikenneluvallinen pienoislinja-auto) ajettua matkaa.

Taksimatkan korvausperusteena käytetään enintään Kelan ja suorakorvaussopimuksen tehneen palveluntuottajan välisessä sopimuksessa määriteltyä kilpailutettua hintaa. Sovellettava kilpailutettu hinta määräytyy sen mukaan, minkä maakunta-alueen suorakorvausmenettelyyn liittynyt autoilija matkan on ajanut.

Suorakorvausalueilla taksimatkan hinta muodostuu perusmaksusta ja ajomatkamaksusta. Näiden lisäksi hintaan voi sisältyä odotusmaksua sekä erikseen perittävä avustamislisä. Kuljetuskustannusten laskutus alkaa siitä hetkestä, kun auto on noutokohteessa.

Perusmaksu

Kiinteä perusmaksu määräytyy matkan alkamisajankohdan mukaan. Normaali perusmaksu peritään matkasta, joka on alkanut

- arkipäivänä klo 6.00 – 20.00 välisenä aikana tai
- lauantaina tai kirkkolain (1054/1993) 4 luvun 3 §:n mukaisten juhlapäivien, vapunpäivän tai itsenäisyyspäivän aattona klo 6.00 – 16.00

Muina aikoina, ja silloin kun sunnuntai on aattopäivä, matkasta peritään korkeampaa perusmaksua.

Ajomatkamaksu

Ajomatkamaksua laskutetaan vain niiltä kilometreiltä, kun asiakas on kyydissä. Käytettävä taksaluokka määräytyy matkustajien lukumäärän perusteella seuraavasti:

- taksaluokka I: (1-4 henkilöä)
- taksaluokka II: (yli 4 henkilöä)

Taksaluokkaa valittaessa kaksi alle 12-vuotiasta lasta lasketaan yhdeksi henkilöksi.

Jos asiakkaan kuljettaminen edellyttää autoa, jossa on parivarustus, ajomatkamaksu määräytyy taksaluokan II mukaisesti. Näissä tilanteissa taksaluokka II:n käyttö edellyttää sitä, että auto ja sen varustus täyttävät Liikenteen turvallisuusviraston 1 päivänä heinäkuuta 2016 antamassa suosituksessa edellytetyt paariautojen erityisvaatimukset ([TRAFI/242411/03.04.03.00/2016](#)). Lisäksi parikuljetuksia voivat suorittaa ennen vuotta 2017 paritaksiksi muutoskatsastetut autot.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että suorakorvausmenettelyssä mukana olevat autot täyttävät niille määrätyt varustetasovaatimukset.

Avustamislisä

Avustamislisä voidaan periä vain kerran yhdensuuntaiselta matkalta. Käytössä on kaksi erisuuruista avustamislisää.

Avustamislisä voidaan periä, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- Vakuutettu on tarvinnut avustamista autoon tai autosta sisätilaan.
- Kuljettaminen on edellyttänyt invataksia tai esteetöntä taksiautoa.
- Terveystieteiden edustaja on määritellyt kulkuneuvon ja avustamisen tarpeellisuuden.

Avustamislisä on korkeampi, jos edellä mainittujen edellytysten lisäksi

- Vakuutettua on avustettu kantamalla hänet käsivoimin tai CE-merkityn porraskiipeijän avulla vähintään neljä askelmaa käsittävässä portaikossa tai
- Asiakasta on avustettu CE-merkityillä paareilla ja asiakkaan kuljettaminen on edellyttänyt ajoneuvoa, joka täyttää Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín [suosituksen paariautojen erityisvaatimuksista](#) tai auto on muutokatsastettu paritaksiksi ennen vuotta 2017.

Odotusajan maksu

Odotusajan maksua voidaan veloittaa ajomatkamaksun sijasta, jos ajo liikenteen ruuhkautumisen tai muun vastaavan syyn takia on ollut niin hidasta, että odotusmaksu on tullut ajomatkamaksua korkeammaksi.

Lisäksi odotusajan maksua voidaan veloittaa yhdensuuntaisen matkan osalta enintään 15 minuutin ajalta, jos jompikumpi seuraavista ehdoista täyttyy:

- jos ajoneuvo on odottanut vakuutettua tilauspaikalla hänen myöhästyttyään esimerkiksi avuntarpeesta johtuvasta tai muusta hyväksyttävästä syystä tai
- jos matkustaja on poistunut ajoneuvosta kuljetuksen aikana apteekissa käynnin tai apuvälineen hakemisen vuoksi.

Ahvenanmaa

Ahvenanmaalla jatkuu taksimatkojen valtakirjamenettely. Taksimatkojen korvausperusteena käytetään edelleen Ahvenanmaan maakunnan hallituksen vahvistamaa taksimatkojen enimmäishintaa.

EU- tai Eta-maassa, Sveitsissä tai sopimusmaassa vakuutetun taksimatka

Lue lisää [Matkat KV-tilanteissa](#)

1.10.6.4. Taksimatka 30.6.2018 saakka: kustannukset ja korvausperusteet

Taksimatkasta syntyneistä kustannuksista korvaus myönnetään Valtioneuvoston asetuksella ([VNa](#)) vahvistettujen taksiliikenteen kuluttajahintojen perusteella.

Taksimatkan hinta muodostuu perusmaksusta ja ajomatkamaksusta. Näiden lisäksi matkan hintaan voi sisältyä odotusmaksua sekä erikseen perittäviä lisämaksuja.

Taksitaksaa sovelletaan tavallisella taksilla, esteettömällä ajoneuvolla ja paritaksilla suoritetuissa kuljetuksissa. Esteettömällä ajoneuvolla tarkoitetaan taksia tai joukkoliikenneluvallista ajoneuvoa, jossa asiakas voi matkustaa pyörätuolissa istuen.

Tarvittaessa voit pyytää liikenteenharjoittajalta rekisteriotteen auton varustetason tarkistamiseksi.

Toiminta-alueen ulkopuolinen taksi hakijana

Jos sairaalasta kotiin lähtevä potilas tilaa taksin kotipaikkakunnaltaan, joka on nouto-osoitteen toiminta-alueen ulkopuolella, maksa korvaus kuten matka tulisi maksamaan käytettäessä halvinta eli sairaalapaikkakunnan taksia.

Odotusajan maksu

Odotusajalta voidaan periä maksu, kun taksi odottaa asiakasta edestakaisella matkalla tai kun asiakasta odotetaan nouto-osoitteessa. Odotusmaksua voi kertyä myös liikenneuhkasta tai muusta vastaavasta syystä johtuvasta ns. hitaasta ajosta (VNa 5 §).

Yhdensuuntaisen matkan odotusajan korvaus

Yhdensuuntaisella matkalla voit korvata odotusaikaa enintään 15 minuuttia ilman erillistä selvitystä, kun taksi odottaa asiakasta nouto-osoitteessa. Odotusaikaa korvataan samalla tavalla silloin, kun asiakasta haetaan kotoa hoitopaikkaan tai hoitopaikasta kotiin.

Älä korvaa odotusaikaa kuljetuksen päättyessä.

Voit korvata yksittäisen hakemuksen yhteydessä odotusaikaa enemmänkin kuin 15 minuuttia, jos odotusaika johtuu asiakkaan terveydentilasta. Esimerkiksi tilanteessa, jossa asiakas haetaan osastolta hänen terveydentilasta johtuvista syistä tai asiakkaan kotiutus on viivästynyt hoitotoimenpiteiden vuoksi.

Yli 30 minuutin odotusajasta pyydä aina selvitys autoilijalta tai asiakkaalta. Jos käsittelet tilitystä, jossa on useita hakemuksia, joihin sisältyy odotusajan veloitusta enemmän kuin 15 minuuttia, pyydä autoilijalta selvitys kaikkiin yli 15 minuutin odotusajan veloituksiin.

Erityisesti pitkän matkan yhteydessä, joka kestää yli kaksi tuntia yhteen suuntaan ja autoilija joutuu pysähtymään matkalla asiakkaan terveydentilasta johtuvasta syystä, voit korvata odotusaikaa enemmän kuin 15 minuuttia. Tällöin autoilijan tulee antaa selvitys odotuksen syystä.

Edestakaisen matkan odotusajan korvaus

Kun taksi vie asiakkaan hoitolaitokseen ja jää odottamaan asiakasta tutkimuksen tai hoidon ajaksi, hyväksy kustannuksia paluumatkasta enintään siihen määrään saakka kuin toisen, lähimmän taksin käyttäminen paluumatkalla olisi tullut maksamaan.

Odotuksesta syntyneiden kustannusten lisäksi paluumatkan kustannuksina voidaan esittää taksin omalla toiminta-alueella syntynyt ajomatkamaksu.

Paluumatkan kustannukseksi voit pääsääntöisesti hyväksyä vain sen määrän, joka on ollut menomatkan kustannus.

Jos korvausta edestakaisesta matkasta on haettu kahtena erillisenä matkana ja on ilmeistä, että sama auto ei ole välillä voinut palata takaisin asemapaikalle, pyydä autoilijalta tai tilausvälitysyhtiöltä selvitys asiasta.

Huomioi kuitenkin, että jos autoilija kuljettaa muita matkustajia odottaessaan asiakkaan hoidosta pääsyä, saa autoilija hakea paluumatkan uutena kyytinä. Jos autoilija on palaamassa asemapaikkakunnalle ja saa kesken matkan tiedon asiakkaan paluumatkasta, saa autoilija hakea paluumatkan uutena kyytinä.

Lisämaksut

Taksimatkoissa voidaan periä erillisiä valtioneuvoston asetuksessa mainittuja lisämaksuja.

Ennakkotilausmaksu

Ennakkotilausmaksua ei saa periä Kelan korvaamissa kuljetuksissa. Jos se on asiakkaalta peritty, et voi sitä korvata.

Lentokenttälisä

Matkakorvauksena voit maksaa myös lentokenttälisämaksun, joka on toistaiseksi käytössä vain Helsinki-Vantaa lentoasemalla.

Avustamislisä

Jos asiakas terveydentilansa vuoksi tarvitsee avustamista noutokohteesta autoon tai kuljetuksen päätepisteessä autosta sisätilaan ja kuljettaminen edellyttää autoa, joka täyttää kaluston esteettömyyttä koskevat, taksiliikennelain ([217/2007](#)) 2 §:n 6 kohdan mukaiset vaatimukset, voidaan asiakkaalta periä avustamislisä A.

Jos asiakasta avustetaan paareilla ja kuljetus edellyttää paritaksin käyttöä, voidaan asiakkaalta periä asetuksen mukainen avustamislisä C. Erillistä lisämaksua paarien asentamisesta ja kuljettamisesta ei korvata.

Avustamislisä on asiakaskohtainen. Sen saa periä jokaiselta kyydissä olevalta asiakkaalta erikseen, kuitenkin vain yhden kerran kuljetuskertaa kohti. Avustamislisä voidaan periä ja korvata vain yhden kerran edestakaiselta matkalta. Samasta kuljetuksesta saa periä vain yhtä avustamislisää kerrallaan.

Jos edellä mainittuja autoja käytetään kuljetuksessa, jossa asiakkaan kuljettaminen ei edellytä erityistä varustusta, avustamislisää ei saa periä.

Avustamislisän lisäksi voit korvata esteettömällä ajoneuvolla tai parivarustetulla autolla tehdystä matkasta odotusajan maksua samalla tavalla kuin tavallisella taksilla tehdystä matkasta.

Matkapäivä 30.6.2016 saakka:

Jos asiakas tarvitsee avustusta ja kuljetusta kuten avustamislisä A:n kohdalla edellytetään ja lisäksi asiakasta vedetään käsivoimin tai porraskiipijän avulla rakennuksen sisällä olevissa portaissa tai luhtikäytävällä varustetun kerrostalon ulkopuolella olevissa portaissa, voidaan asiakkaalta periä asetuksen mukainen avustamislisä B.

Matkapäivä 1.7.2016 alkaen:

Jos asiakas tarvitsee avustusta ja kuljetusta kuten avustamislisä A:n kohdalla edellytetään ja lisäksi asiakasta vedetään käsivoimin tai porraskiipijän avulla portaikossa (vähintään 4 porrasta, voidaan asiakkaalta periä asetuksen mukainen avustamislisä B.

Tavarankuljetuslisä

Tavarankuljetuslisän voi periä vain kerran kuljetuskertaa kohden ja voit maksaa siitä korvauksen. Tavarankuljetusmaksua ei kuitenkaan saa periä kooltaan tavanomaisista matkatavaroista eikä liikkumisesteisen henkilön välttämättömistä apuvälineistä, kuten pyörätuolista, rollaattorista tai opas- tai avustajakoivasta.

1.10.6.5. Joukkoliikennelupa-auto 30.6.2018 saakka

Kelan korvaamissa matkoissa joukkoliikenneluvallinen pikkubussi rinnastetaan taksiin tai esteettömään ajoneuvoon (invataksiin), kun

- korvaukseen oikeutettuja asiakkaita on vähintään viisi ja
- kuljetus tapahtuu ovelta ovelle tai matka on osa matkaketjua ja
- asiakas tarvitsee erityisajoneuvon sairauden tai liikenneolosuhteiden vuoksi.

Yhden asiakkaan kuljettaminen korvataan vain silloin, kun terveydenhuoltohenkilökunta on antanut todistuksen pyörätuolia tai parikuljetusta varten.

Poikkeuksena ovat kuitenkin liikenneluvan mukaiset palveluliikenne- tai kutsujoukkoliikennematkat, jolloin myös yhden asiakkaan kuljettaminen on sallittu ja korvattava.

Tilausliikenteessä käytettäville joukkoliikenneluvallisille pikkubusseille ei ole erikseen vahvistettua taksaa. Jos matkan korvaamisen yleiset edellytykset ovat olemassa, Kela myöntää ja maksaa korvauksen käyttäen korvausperusteena enintään VNa:n mukaisia kuluttajahintoja. Avustamislisä ja parillisä myönnetään myös joukkoliikenneluvallisella pikkubussilla suoritetusta kuljetuksesta.

1.7.2018 alkaen joukkoliikenneluvalliset autot muuttuvat henkilöliikenneluvallisiksi autoiksi. Voit korvata näillä autoilla tehdyn matkan vain, jos matka on tilattu Kelan kanssa sopimuksen suorakorvausmenettelystä tehneestä tilausvälityskeskuksesta.

Lue lisää [Taksimatka 1.7.2018: kustannukset ja korvausperusteet](#)

1.10.6.6. Ambulanssi

Asiakkaalla on oikeus korvaukseen, terveydenhuoltolain 39 ja 40 §:ssä tarkoitetusta ensihoitopalvelusta aiheutuneista tarpeellisista kustannuksista. Asiakkaalle aiheutuneina kustannuksina korvataan myös sairaankuljetusajoneuvon kohteessa käynnistä aiheutuneet kustannukset, jos kohteessa annetun ensihoidon ansiosta asiakkaan tila on korjaantunut niin, että kuljetusta jatkohoitopaikkaan ei tarvita (SVL 4 luku 6 §).

Sairauksikuljetuksen enimmäistaksat vahvistetaan Valtioneuvoston asetuksella.

Jos sairaanhoitopiiri on kilpailuttanut myös Kelan korvattavaksi kuuluvat ensihoitopalveluun liittyvät kuljetukset ja/tai kiireettömän sairaankuljetuksen ja kilpailutettu hinta on alempi kuin asetuksen mukainen määrä, tulee palveluntuottajan hakea korvausta kilpailutetun hinnan mukaan. Tällöin korvausperusteeksi tulee palveluntuottajan ilmoittama kilpailutettu hinta.

Yhden hengen ensihoitoyksikkö

Yhden hengen ensihoitoyksikkö on ensihoitopalvelun hälytysajoneuvo, joka voi olla myös muu kuin ambulanssiksi rekisteröity ajoneuvo. Tällaisella ajoneuvolla on ensihoitopalvelun tunnus ja se on liitetty sairaanhoitopiiriin järjestämään ensihoitopalveluun ja hätäkeskusjärjestelmään.

Voit korvata yhden hengen ensihoitoyksikön suorittaman X 8-tehtävän (ei kuljetusta, potilas hoidettu kohteessa) kustannukset 1.12.2018 ja sen jälkeen suoritetuista tehtävistä. Korvaa kustannukset valtioneuvoston vahvistaman asetuksen mukaisesti, ilman 2. sairaankuljettajan osuutta, kun [peruuntuneen kuljetuksen](#) korvaamisen edellytykset täyttyvät.

STM:n asetuksen 585/2017 mukaan yhden hengen ensihoitoyksikön tehtäviin kuuluu potilaan hoidon tarpeen arviointi, välittömän hoidon aloittaminen sekä muiden ensihoitopalvelun yksiköiden

tukeminen. Tämän yksikön tehtäviin ei kuulu potilaan kuljettaminen, joten et voi korvata yhden hengen yksikön suorittamia potilaskuljetuksia.

1.10.6.6.1. Peruuntunut kuljetus

Voit korvata matkan kuljetukseen johtamattomasta ambulanssin käynnistä kohteessa (X-8) seuraavien neljän edellytyksen täytyessä aina, kun:

1. Ensihoitotehtävä tulee hätäkeskuksen hälyttämänä
2. Lääkäriltä on pyydetty ja saatu hoito-ohje potilaalle
 - a. hoito-ohjeen antanut lääkäri on ensihoitopalvelun järjestäjän eli sairaanhoitopiirin ohjeistuksen mukainen, ensihoitopalvelun järjestelmään kuuluva päivystävä lääkäri. Lääkäri voi olla ensihoidon, perusterveydenhuollon tai erikoissairaanhoidon päivystävä lääkäri.
 - b. hoito-ohjeen perusteella vältetään tarve potilaan kuljettamiselle arvioon ja/tai hoitoon terveydenhuollon päivystyspisteeseen.
3. Potilaalle on tehty kohteessa terveydentilan arvion lisäksi sellaisia tutkimus- tai hoitotoimenpiteitä, jotka olisivat muussa tapauksessa jouduttu tekemään terveydenhuollon päivystysyksikössä. Edellä mainittuja tilanteita ovat esimerkiksi:
 - sydänfilmin rekisteröinti ja lähettäminen analysoitavaksi päivystävälle lääkärille
 - vierianalytiikan käyttö hoito-ohjeen päätöksenteon tukena, silloin kun vierianalytiikka liittyy hätäkeskuksen hälytyksen syyhyn

Hoitotoimiksi katsotaan esimerkiksi suonensisäinen nestehoito/lääkitys tai glukoosihäiriön hoito antoreitistä riippumatta. Samoin hoitotoimenpiteenä pidetään tilannetta, jossa potilaalle annetaan muita kuin potilaan omia käsikauppalääkkeitä.
4. Potilaan tutkimisesta ja annetusta hoidosta on tehty kirjaus Kelan lomakkeelle SV210 tai tiedot on toimitettu vastaavalla Kelan hyväksymällä tavalla. Päivystävän lääkärin antama hoito-ohje tulee olla todennettavissa jälkikäteen potilastietojärjestelmästä.

Lisäksi voit korvata kuljetukseen johtamattoman ambulanssin käynnin kohteessa (X-1, vainaja), kun asiakas on kuollut tapahtumapaikalle ja häntä on elvytetty. Pelkästään tilanteen arviointi ja asiakkaan kuolleeksi toteaminen ilman ensihoitotoimenpiteitä ei oikeuta korvaukseen.

Et voi korvata matkaa, jos kuollut asiakas viedään esimerkiksi terveyskeskukseen kuolinsyyn toteamista varten. Kysymys ei ole tällöin hoidon vuoksi suoritetusta kuljetuksesta.

Et voi myöntää korvausta kuljetuksen peruuntuessa, kun

- asiakas on viety hoitoon muulla ajoneuvolla tai toisella kohteessa olleella ambulanssilla.
- mitään hoidollisia tai lääkinnällisiä toimenpiteitä ei ole tarvittu.
- asiakas kieltäytyy kuljetuksesta.
- asiakasta, jota varten ambulanssi on tilattu, ei löydetä.
- kysymyksessä on kadonneen etsintä.
- kuljetuksen estää ajoneuvon vaurio.

1.10.6.7. Helikopteri ja ambulanssilentokone

Helikopterin käyttö sairastuneen tai vammautuneen asiakkaan kuljetuksessa voi olla tarpeellinen ja korvaukseen oikeuttava, jos maa- tai vesikuljetus ei tie- tai vesiyhteyden puuttumisen takia ole mahdollista. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi erämaa-, tunturi- ja saaristo-olosuhteissa tai haettaessa äkillisesti sairastunut asiakas avomerellä olevasta laivasta sairaalahoitoon.

Helikopteritaksan mukaan korvataan tapauskohtaisen harkinnan perusteella myös helikopterikuljetukset, joissa on kuljetusta järjestettäessä ollut perustellusti arvioitavissa,

että maantiekuljetus olisi viivästyttänyt vaikean sairauden tai vamman välttämätöntä hoitoa helikopterikuljetukseen verrattuna siinä määrin, että asiakkaan terveydentila olisi vakavasti vaarantunut.

Jos ensihoitoa antava lääkäri on kuljetettu helikopterilla kohteeseen, mutta asiakasta ei ole kuljetettu hoitoon samalla helikopterilla, et voi myöntää matkakorvausta.

Ambulanssilentokoneella suoritettu kuljetus saattaa olla tarpeen pitkissä tai kiireellisissä kuljetuksissa sekä vietäessä esimerkiksi elinsiirtoasiakasta sairaalaan.

Jos matkakorvauksen myöntämisedellytykset helikopteri- tai ambulanssilentokonekuljetukselle eivät täyty, mutta kuljetusta sairaankuljetusautolla (ambulanssilla) pidetään tarpeellisena, myönnettävä korvaus ambulanssille vahvistetun taksan mukaisena.

Korvausperusteet

Helikopterilla suoritetusta potilaskuljetuksesta myönnetään korvaus esitetyn laskun mukaan, enimmäismääränä on kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (756/2016) mukainen määrä.

Helikopterilla suoritettujen potilaskuljetusten korvausperusteena käytetään enintään 1 262,00 euroa ensimmäiseltä tunnilta ja sen jälkeen 315,50 euroa jokaiselta alkavalta neljännestunnilta.

Helikopterilla suoritettavan potilaskuljetuksen aikaan lasketaan varsinainen potilaan kuljetusaika ja lisäksi aika, joka kuluu helikopterin asemapaikalta tai sijaintipaikalta potilaan luokse mentäessä sekä paluumatka takaisin asemapaikalle tai kuljetustehtävän päättymiseen.

Tilausliikennettä harjoittaville yksityisille lentokoneille ei ole viranomaisten vahvistamia kuljetusmaksuja. Jos peritty maksu on kohtuuton verrattuna tavallisiin reittihintoihin, pyydä asiasta Kelan Etuuspalvelujen lakiyksikön lausunto.

1.10.6.8. Muut ajoneuvot

Asiakkaan omalla tai samaan talouteen kuuluvan taikka vieraan omistamalla muulla ajoneuvolla tehdystä matkasta suoritetaan käyttökustannuksia vastaava korvaus enintään Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaisesti:

Ajoneuvo	Korvausperuste
Moottorivene	0,33 e/km
Moottorikelkka	0,28 e/km
Moottoripyörä	0,08 e/km

Kotikäynnin tehneen terveydenhuollon ammattihenkilön omalla veneellä tekemästä matkasta voit maksaa korvauksen Verohallinnon vuosittain vahvistaman verovapaan korvauksen mukaan.

Jos matka on tehty sellaisella ajoneuvolla, jonka korvausperustetta ei ole määritetty, korvaus voidaan myöntää kohtuullisena pidettävän perityn maksun mukaisena.

Saariston erityisolosuhteista johtuvat lisäkustannukset

Saaristo-oloissa vesitse tehtyä matkaa korvattaessa otetaan lisäkustannuksena huomioon saariston erityisolosuhteet, kuten kiinteän tieyhteyden (käytettävissä ei ole siltaa, lautta- tai

lossiyhteyttä) sekä liikenne- ja kuljetuspalvelujen puuttuminen ja sääolosuhteet. (SVL1224/2004 4 luku 5 § 3 mom.)

Saaristo-oloissa moottoriveneellä tehdystä sairaankuljetuksesta korvataan ajettut kilometrit moottoriveneen korvausperusteen mukaisesti. Tämän lisäksi voidaan maksaa 5,89 euron korvaus yhdensuuntaiselta matkalta.

Taksivene ja meripelastusalus

Saaristo-oloissa taksiveneellä tai meripelastustoimintaa varten varustetulla aluksella tehdystä matkasta suoritetaan korvausta esitetyn laskun mukaisesti kuitenkin enintään kohtuullisten kustannusten määrästä.

Kohtuullisina kustannuksina kussakin yksittäistapauksessa voidaan Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaan enintään 67,28 euroa alkavalta tunnilta.

1.10.7. Yöpymisraha

Yöpymisestä aiheutuneista kustannuksista voidaan korvata, jos asiakas, perheenjäsen tai saattaja joutuu yöpymään hoito- tai kuntoutuspaikkakunnalla

- ehtiäkseen tutkimukseen, hoitoon tai kuntoutukseen, kun julkiset liikenneyhteydet ovat puutteelliset
- välttääkseen tutkimus- ja hoitoaikojen aiheuttamat edestakaiset matkat kodin ja hoitopaikkakunnan välillä
- synnytykseen liittyvien riskien pienentämiseksi. Edellyttää lääkärin tekemää arviota raskauden tilasta.

Yöpymisrahan määrä on enintään 20,18 euroa henkilöltä vuorokaudessa. Yöpymisrahasta ei vähennetä omavastuuta eikä se kerrytä vuotuista matkakorvausten omavastuuosuutta.

Asiakkaalla on oikeus yöpymisrahaan, jos hän on joutunut lääkärin raskauden tilasta tekemän arvion vuoksi yöpymään synnytystä odottaessaan terveydenhuollon toimintayksikön läheisyydessä. Yöpymisrahan korvaamisen tarkoitus on pienentää riskiä synnytyksen käynnistymisestä matkalla sairaalaan, jos etäisyys sairaalaan tai muut syyt puoltavat lääkärin näkemyksen mukaan yöpymistä sairaalan läheisyydessä.

Sairaalan tai terveyskeskuksen vuodeosastolla hoidossa olevalle asiakkaalle tai kuntoutuslaitoksessa olevalle asiakkaalle tai avustajana toimivalle omaiselle ei makseta yöpymisrahaa. Kuntoutusta edeltävältä yöltä tai sen jälkeiseltä yöltä voit harkintaan perustuen maksaa yöpymisrahan kuntoutujan lisäksi myös saattajalle. Jos kuntoutuja yöpyy yhden hengen huoneessa kuntoutuksen aikana, ei siitä aiheutuneista lisäkustannuksista makseta yöpymisrahaa. Katso Kelan avo- ja laitospuolisen kuntoutuksen standardi, yleinen osa kohta Majoitus.

Harkitse yöpymisrahan maksamisen tarpeellisuutta ottamalla huomioon esimerkiksi matkan pituus ja vallitsevat liikenneolosuhteet. Vertaa esimerkiksi joukkoliikenteellä tai omalla autolla tehdystä matkasta aiheutuneita kustannuksia ja yöpymiskustannuksia siihen, että asiakas olisi tehnyt matkan taksilla.

1.10.8. Eriytilanteita

Tässä kohdassa kerrotaan miten korvaat matkan silloin, kun

- asiakas on sairastunut tilapäisellä paikkakunnalla tai
- asiakas on sairastunut äkillisesti tilapäisellä tai vieraalla paikkakunnalla tai
- asiakas palaa terveydenhuollosta muualle kuin kotiin tai
- asiakkaalla on kunnan tai sairaanhoitopiirin maksusitoumus tai ennakkolupa hoitoon hakeutumiseen
- asiakas on siirtänyt hoitopaikan kotikunnan ja erityisvastuualueen ulkopuolelle tai
- asiakas tekee matkan ulkomaille tai ulkomailla
- asiakas on valinnut kuntoutuspsykoterapian palveluntuottajan oman asuinalueensa ulkopuolelta.

1.10.8.1. Matka muualta kuin asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta

Jos asiakas oleskelee tilapäisellä paikkakunnalla, esimerkiksi kesämökillä, mutta käy hoidossa julkisen terveydenhuollon yksikössä vakinaisen asuinpaikkakunnan mukaisessa hoitopaikassa, korvaa matka enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta kyseiseen hoitopaikkaan tehtynä. Hoitopaikan valinnan osalta katso etuusohjeen kohta "[Hoitopaikan siirtäminen](#)". Muita kustannuksia ei voida pitää sairausvakuutuslain perusteella tarpeellisina kustannuksina.

Jos asiakas oleskelee tilapäisellä paikkakunnalla opiskelun, työskentelyn tai kunnan hankkiman asumispalvelun vuoksi, voidaan matkat julkiseen terveydenhuoltoon erikoissairaanhoidon osalta korvata sinne, mistä asiakas hoidon saa. Matkan kustannukset korvataan vain sairaudesta aiheutuneiden lisäkustannusten osalta.

Perusterveydenhuollon osalta korvaa kustannukset näissäkin tilanteissa kuten vakinaisesta asuinpaikan kotiosoitteesta lähimpään hoitopaikkaan. Jos asiakkaalla ei ole vakinaisella asuinpaikkakunnalla kotiosoitetta, matka korvataan lähimpään hoitopaikkaan siitä osoitteesta, jossa asiakas ilmoittaa pääsääntöisesti oleskelevansa.

Yksityiseen terveydenhuoltoon matkat korvataan aina enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat matkasta vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta lähimpään pääterveyskeskukseen tai yliopistosairaalaan.

Kuntoutus- tai hoitomatkan korvaaminen, kun matkan alku- tai päätepiste on muualla kuin kotiosoitteessa

Asiakkaan matka voidaan korvata myös muualta kuin virallisesta kotiosoitteesta, jos hänellä on päätös Kelan järjestämästä terapiasta. Lisäksi matka voidaan korvata, jos hänellä on sellainen julkisen terveydenhuollon laatima kuntoutus- tai hoitosuunnitelma, josta käy ilmi säännöllinen ja pitkäkestoinen, vähintään vuoden kestävä hoidon tai kuntoutuksen tarve. Tällainen hoito voi olla esimerkiksi dialyysihoito tai sellainen pitkäkestoinen terapia, joka ei kuulu Kelan järjestämisvelvollisuuden piiriin.

Paikkoja, joista liikkeelle lähtien matka voidaan myöntää, ovat koulu, päiväkotia, kuntouttavan päivätoiminnan yksikkö, työkeskus tai työpaikka. Matkakorvaus voidaan myöntää myös silloin, kun asiakas käy hoidossa tai kuntoutuksessa siten, että käynti toteutuu kesken päivän.

Hoidon ja kuntoutuksen toteutumisen varmistamiseksi matkat, joilla on kustannusvastuullisesti kaksi eri maksajatahoa, korvataan sairausvakuutuksesta koko matkan osalta. Matkasta peritään sairausvakuutuslain mukainen omavastuuosuus.

Sellaisten matkojen osalta, joista asiakas voi tehdä verotuksessa työmatkakuluvähennyksen, korvataan asiakkaalle ainoastaan kuntoutuksesta tai sairaudesta aiheutuneet ylimääräiset matkakustannukset.

1.10.8.2. Äkillinen sairastuminen muulla paikkakunnalla

Jos asiakas sairastuu vieraalla paikkakunnalla, voit myöntää matkakorvauksen julkisen sairaanhoidon osalta sinne, mistä asiakas on hoidon saanut ja yksityisen sairaanhoidon osalta oleskelupaikkaa lähimpään tutkimus- tai hoitopaikkaan.

Jos asiakas joutuu äkillisestä sairastumisesta johtuvasta syystä palaamaan kotipaikkakunnalle, korvaa asiakkaan sairastumisesta aiheutuneet ylimääräiset paluumatkan kustannukset. Jos asiakas on esimerkiksi mennyt vieraalle paikkakunnalle omalla autolla ja joutuu sairauden vuoksi palaamaan ambulanssilla tai taksilla kotipaikkakunnalle, korvaa erityisajoneuvon käytöstä aiheutuneet kustannukset. Korvaa ylimääräiset kustannukset myös tilanteessa, jossa asiakas ei sairaudesta johtuen pysty käyttämään jo ostettua julkisen liikenteen paluulippua, kuten junalippua, eikä hän ilman lisäkustannuksia pysty vaihtamaan lipun ajankohtaa myöhemmäksi.

Jos oma auto jää sairastumisesta johtuen vieraalle paikkakunnalle ja se haetaan sieltä myöhemmin erikseen pois, tällöin ei ole kyse sairauden hoitoon liittyvistä matkakustannuksista, eikä korvausta näistä kustannuksista makseta.

1.10.8.3. Paluumatkan korvaaminen muualle kuin kotiin

Jos asiakas on sairaalahoidon päätyttyä mennyt tilapäisesti muualle kuin terveydenhuollon yksikköön jatkohoitoon, korvaa matka sairaalasta kyseiseen paikkaan, jos oleskelu siellä on sairaudesta johtuvaa ja hoidollisista syistä tarpeellista.

Matka tilapäisestä jatkohoitopaikasta, muualta kuin terveydenhuollon yksiköstä, kotiin ei ole korvattava.

Jos asiakas on sairaalahoidon päätyttyä mennyt tilapäisesti jatkohoitoon terveydenhuollon yksikköön rinnastettavaan paikkaan, voit korvata matkan sairaalasta jatkohoitopaikkaan. Jos kysymys on laitossiirrosta, matkaa ei korvata sairausvakuutuksesta. Korvaa matka tilapäisestä jatkohoitopaikasta asiakkaan kotiin, jos jatkohoitopaikka on rinnastettavissa terveydenhuollon yksikköön.

1.10.8.4. Ennakkolupa

Kun asiakkaalla on EU-asetuksen 883/2004 mukainen hoitoon hakeutumisen ennakkolupa, matka- ja oleskelukustannukset korvataan sairausvakuutuslain perusteella siihen ulkomailla sijaitsevaan hoitolaitokseen asti, jossa ennakkoluvassa määritelty hoito on annettu.

Lue lisää Sairaanhoito ulkomailla / Suomesta myönnetyn ennakkoluvallisen hoitoon hakeutumisen matka- ja oleskelukustannusten korvaus.

1.10.8.5. Hoitopaikan siirtäminen

Asiakkaan mahdollisuus valita hoitopaikkansa kiireettömässä sairaanhoidossa laajentui 1.1.2014. Asiakas voi kirjallisella ilmoituksella vaihtaa perusterveydenhuollosta vastaavan terveyskeskuksen kotikuntansa ulkopuolelle. Asiakas voi valita myös erikoissairaanhoidon yksikön oman erityisvastuualueensa ulkopuolelta.

Erikoissairaanhoidon osalta hoitopaikka valitaan yhdessä lähetteen antavan lääkärin tai hammaslääkärin kanssa. Asiakas voi valita vain yhden terveystaseman ja sen tarjoamat palvelut kerrallaan. Laajennetusta kiireettömän hoitopaikan valinnasta säädetään terveydenhuoltolain 48 §:ssä.

Jos asiakas on edellä kerrotusti siirtänyt perusterveydenhuollon hoitopaikan kotikunnan ulkopuolelle, korvaa matka siten kuin se olisi tehty asiakkaan vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta enintään asiakkaan kotikunnan pääterveyskeskukseen.

Jos asiakas on edellä kerrotusti siirtänyt erikoissairaanhoidon yksikön oman erityisvastuualueen ulkopuolelle, korvaa matka siten, kuin se olisi tehty asiakkaan vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta enintään asiakasta lähimpänä olevaan yliopistosairaalaan.

1.10.9. Rajoituksia

Seuraavissa tilanteissa et voi yleensä maksaa sairausvakuutuslain mukaista matkakorvausta:

- julkinen laitoshoido
- asevelvollisen oikeus korvauksiin
- vankilassa olevan oikeus korvauksiin
- M1-lähetete
- kouluterveydenhuoltoon ja -tapaturmaan liittyvät kustannukset
- kehitysvammalain mukaiset matkat

1.11. Ratkaiseminen

1.11.1. Käsittelypaikka

[Turvakieltoasiakkaiden etuusasiat](#)

[Vankilassa olevien henkilöiden etuusasiat](#)

[Muutoksenhaku-, takaisinperintä- ja väärinkäytösasiat](#)

Käsittelypaikalla tarkoitetaan tässä ohjeessa etuusasian valmistelu- ja ratkaisupaikkaa.

Etuusasian valmistelu ja ratkaiseminen tapahtuvat pääsääntöisesti asiakkaan kotikunnan mukaan määräytyvässä vakuutuspiirissä. Hakemus voidaan valmistella ja ratkaista myös muussa kuin kotikunnan mukaan määräytyvässä vakuutuspiirissä siten, kun siitä on erikseen sovittu. Esimerkiksi tiettyjen etuuksien tai asiakasryhmien valmistelu- ja ratkaisutoiminta on keskitetty Kelassa. Lue tarkemmin poikkeavista käsittelypaikoista kyseisen etuuden ohjeista.

Kotikunnan mukaan määräytyvä vakuutuspiiri

Kelan etuusjärjestelmien toiminta pohjautuu henkilön toimistotietoon. Toimisto määräytyy yleensä henkilön väestötietojärjestelmän (VTJ) vakituisen asuinkunnan ja postinumeron mukaan. Jos henkilölle rekisteröidään Kelassa poikkeava toimisto, myös vakuutuspiiri voi muuttua.

Toimisto ja vakuutuspiiri näkyvät henkilön Henkilön tietojen kyselyllä (HEKY) (Henkilön tietojen kysely HEKY > Henkilön yleistiedot > Kunta- ja toimistotiedot).

Vakuutuspiirin vaihtuminen

Jos henkilö muuttaa toiseen vakuutuspiiriin, vastuuyksikkötiedot muodostuvat etuusjärjestelmiin yleensä ohjelmallisesti. Tarvittaessa tulee kuitenkin tehdä henkilötietomuutokset HEMU-aloitusvalikon kautta. Lue lisää henkilön yleistietojen muutoksista.

Vakuutuspiiriin tulee siirtää asiakasta koskevat vireillä olevat asiat uuteen vakuutuspiiriin käsiteltäviksi.

Muutolla toiseen vakuutuspiiriin voi olla vaikutusta myös maksussa oleviin Kelan etuuksiin. Esimerkiksi jos henkilö saa asumistukea, tulee hänelle muuton vuoksi lähettää tarkistushakemus.

Vakuutuspiirit voivat keskenään sopia asian käsittelyn siirrosta, jos henkilö esittää, että tietty häntä koskeva etuusasia käsiteltäisiin jossakin muussa toimipaikassa tai vakuutuspiirissä kuin siinä, jossa hänen asiansa normaalin työnkulun mukaan käsiteltäisiin. Lue lisää vakuutuspiirin vaihtamisesta kohdasta Kunta- ja toimistotiedot.

Turvakieltoasiakkaiden etuusasiat

Turvakieltoasiakkaiden etuusasiat valmistellaan ja ratkaistaan keskitetysti. Lue lisää turvakieltoasiakkaiden ratkaisutyön keskittämisestä kohdasta Turvakielto.

Vankilassa olevien henkilöiden etuusasiat

Vankilassa olevien henkilöiden etuusasiat valmistellaan ja ratkaistaan keskitetysti. Lue lisää vankila-asioiden ratkaisutyön keskittämisestä ohjeesta [Vankilassaolo ja Kelan etuudet](#) sekä prosessikuvauksesta [Vankilailmoitusten käsittely](#).

Muutoksenhaku-, takaisinperintä- ja väärinkäytösasiat

Muutoksenhakuasia

Muutoksenhakuasia käsitellään siinä yksikössä, joka on antanut valituksenalaisen päätöksen.

Takaisinperintä

Kotivakuutuspiiri, etuuden vastuuyksikkö tai muu erikseen sovittu vakuutuspiiri ratkaisee liikaa maksetun etuuden takaisinperinnän, antaa siitä päätöksen ja vastaa päätöksestä sen lainvoimaiseksi tulon saakka. Lue lisää takaisinperintäpäätöksen antopaikasta.

Kotivakuutuspiiri ja etuuden vastuuyksikkö vastaavat myös perintätoimenpiteistä Perintäkeskuksen vastuulle siirtymiseen saakka.

Kelan perintäkeskuksessa hoidetaan eräänntyneiden saatavien perintä keskitetysti. Saatava katsotaan eräänntyneeksi, kun sen takaisinperinnästä annettu päätös on tullut lainvoimaiseksi eikä asiakas ole maksanut saatavaa sovitulla tavalla. Perintäkeskus hoitaa perintätoimenpiteet sellaisten etuuksien osalta, joiden takaisinmaksua seurataan ohjelmallisesti YHTE-takaisinperintäjärjestelmässä.

Etuuden vastuuyksikkö huolehtii pääsääntöisesti RAKE-järjestelmän perinnöistä.

Perintäkeskus

Perintäkeskuksessa hoidetaan elatusapuvelan, etuuksien perinnän ja takausvastuusaatavien perintä. Perintäkeskuksessa hoidetaan myös muita täytäntöönpanoon liittyviä tehtäviä kuten velkajärjestelyt ja -sovinnot, kuolinpesältä ja sen osakkailta perimiset sekä täytäntöönpanon lopettamista ja jatkamista koskevat päätökset (ns. toivottomat perinnät). Perintäkeskus hoitaa sekä Suomessa että ulkomailla asuviin velallisiin kohdistuvat perintätoimet.

Lue lisää saatavien perinnästä.

Väärinkäytösepäily

Useimmiten epäily väärinkäytöksestä syntyy liikamaksun havaitsemisen yhteydessä. Kelan maksamaan etuuteen kohdistuvan väärinkäytösepäilyn selvittäminen aloitetaan Kelan vakuutuspiirissä. Myös työpaikkakassa selvittää myöntämässään etuudessa esiin tulleen väärinkäytösepäilyn, kuten myös Perintäkeskus myöntämässään maksuvapautuksessa. Useamman vakuutuspiirin alueella tehdyksi epäillyn väärinkäytöksen selvittämisestä neuvotellaan asianomaisten vakuutuspiirien kesken. Yhteisten palvelujen Lakipalveluryhmän asiantuntija päättää tutkintapyyntöön tekemisestä tai päättää siitä, että tutkintapyyntöä ei kyseessä olevassa tapauksessa tehdä.

Lue lisää väärinkäytösepäilyn tunnistamisesta.

Lue myös [väärinkäytöksistä](#).

1.11.1.1. Sairaanhoitokorvaushakemusten käsittelypaikka

Yksittäisiä sairaanhoitokorvaushakemuksia voi käsitellä kaikissa Kelan vakuutuspiireissä.

Suorakorvaus- ja valtakirjamenettelyn mukainen tilitys käsitellään yleensä siinä Kelan vakuutuspiirissä, joka on tehnyt sopimuksen palvelujen tuottajan kanssa. Sopimukseen on kirjattu Kelan vakuutuspiirin toimistot, joissa tilitykset käsitellään.

Erityisosaamisen vuoksi joitakin hakemuksia on keskitetty tiettyihin vakuutuspiireihin:

- Oikomishoitojen lausunnot Keskiseen vakuutuspiiriin
- Hedelmöityshoitojen korvaaminen Itäiseen vakuutuspiiriin
- Ulkomailla syntyneitä sairaanhoitokustannuksia koskevat vakuutusyhtiötilitykset ja yksittäiset korvaushakemukset Kansainvälisten asioiden keskukseseen.
- Vakuutuspiirit sopivat vakuutusyhtiötilitysten käsittelypaikoista.

Työpaikkakassan vastuulle kuuluvien henkilöiden sairausvakuutusetuuksia koskevat hakemukset ratkaistaan Kelassa tai työpaikkakassassa.

Työpaikkakassan toimintapiiriin kuuluvan henkilön vakuutus siirtyy kassan vastuulle työsuhteen alkamista seuraavan kuukauden alusta lukien ja lakkaa työsuhteen päättymistä seuraavan kuukauden alusta lukien. Myös eläkkeellä oleva tai perheenjäsen voi kuulua kassan vastuulle kassan säännöissä määrätyin edellytyksin.

1.11.2. Esteellisyydestä

Hallintolaissa säädettyjä virkamiesten esteellisyysperusteita sovelletaan Kelan toimihenkilöihin. Lue lisää esteellisyydestä sekä käsittely- ja läsnäolokiellosta.

1.11.2.1. Käsittely- ja ratkaisukielto

Jos olet esteellinen, **et saa käsitellä tai ratkaista asiaa etkä olla läsnä asiaa käsiteltäessä**, jottei läsnäolosi vaikuta asian käsittelyyn.

Lue lisää esteellisyydestä.

1.11.2.2. Esteellisyyden toteaminen

Sinun on ensisijaisesti **itse** havaittava ja todettava oma esteellisyytesi.

Jos **asiakas** esittää **väitteen** asiaa käsittelevän toimihenkilön esteellisyydestä, väitteeseen on viipymättä otettava kanta ja esteellisyysasia ratkaistava.

Lue lisää esteellisyyden ratkaisemisesta.

1.11.3. Lausunnon pyytäminen

Jos hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavaa tietoa ei löydy Ratkaisutyö-sivustolta, konsultoi etuusvastaavaa. Lääketieteellistä arviota vaativissa kysymyksissä konsultoi vakuutuspiirin asiantuntijalääkärinä. Hammaslääketieteellistä arviota vaativissa kysymyksissä lähetä konsultaatio pyyntö asiantuntijahammaslääkärille Oivan työjonoon Eteläinen asiantuntijalääkärikeskus/ Lääkäri/Sairaanhoitokorvaukset. Työtyyppinä asiantuntijalääkärin arvio, tarkenne Hammashoito. Jos asia ei selviä omassa vakuutuspiirissä, voit pyytää asiaan lausunnon Etuuspalvelujen lakiyksiköltä.

Pyydä Etuuspalvelujen lakiyksikön lausunto Oivan asiantuntija- työjonon kautta. Skannaa asiakirjat OIWAan kirjallista lausuntoa varten. Kirjoita kommenttikenttään asian tähänastinen selvitysketju ja kirjoita kysymys, johon haluat vastauksen.

Jos asiakas hakee korvausta toimenpiteestä, jolle ei ole taksaluettelossa taksaa, pyydä lausunto Etuuspalvelujen lakiyksiköltä. Etuuspalvelujen lakiyksikkö voi antaa toimenpiteelle/tutkimukselle taksatulkinnan ja viedä sen taksarekisteriin. Jos toimenpiteellä/tutkimuksella ei ole Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen tai Suomen Kuntaliiton ylläpitämän luokituksen mukaista koodia, palvelujen tuottaja voi esittää asianomaiselle työryhmälle toimenpiteen/tutkimuksen saattamista nimikkeistöön. (Linkki kohta Tutkimuksen ja hoidon määräytymisperusteet)

Lue lisää asiantuntijalääkärin arvion pyytämisestä (Menettelyohjeet > Asiantuntijalääkärin arvio).

1.11.3.1. Pitkäaikainen psykoterapia

Linkki kohtaan 7.5 Psykoterapia

1.11.3.2. Oikomishoito

Pyydä lausuntotoiminnolla arvio työjonosta /Lääkäri/konsultaatio. Työtyyppi > asiantuntijalääkärin arvio, tarkenne Oikomishoito. Kirjoita Arviopyyntöön, mitä materiaalia on postitettu Tampereelle.

Jos hakemuksesta puuttuu tarvittavia liitteitä, pyydä ne asiakkaalta ennen arvion pyytämistä. Siirrä työ odottamaan puuttuvia liitteitä omaan työjonoosi.

Lähetä kipsimallit ja muu ei-skannattava materiaali postitse Kelan Tampereen toimistoon osoitteella

Kela
Asiantuntijahammaslääkäri Timo Peltomäki
PL 577
33101 Tampere

Arvion antanut asiantuntijahammaslääkäri palauttaa työn arviota pyytäneen etuuskäsittelijän työjonoon.

Tampereen toimistosta palautetaan röntgen- ja valokuvat sekä kipsimallit hoitavalle hammaslääkärille. Hammaslääkärin pyynnöstä em. materiaalit voidaan palauttaa myös asiakkaalle.

1.11.4. Kuuleminen

Kuuleminen merkitsee tilaisuuden varaamista asiakkaalle esittää oma käsityksensä asiasta ennen ratkaisua.

Lue lisää kuulemisesta.

1.11.4.1. Milloin asiakasta on kuultava?

Lue lisää milloin asiakasta on kuultava ja milloin asiakasta ei tarvitse kuulla.

1.11.4.2. Miten kuullaan?

Lue miten asiakasta kuullaan ja päämiehen ja edunvalvojan tai huoltajan kuulemisesta sekä suullisesta vaatimuksesta ja selvityksestä.

1.11.5. Päätöksen antaminen

Etuspäätökset ovat **hallintopäätöksiä**. Hallintopäätöksellä tarkoitetaan viranomaisen hallintoasiassa tekemää ratkaisua, jolla on asian käsittelyn päättävä vaikutus.

Hakijalle tulee yleensä antaa kirjallinen päätös etuuden myöntämisestä, hylkäämisestä, lakkauttamisesta, tarkistamisesta, oikaisemisesta ja takaisinperinnästä. Kun päätös on kirjallinen, asiakas saa tietoonsa päätöksen perustelut ja hän voi harkintansa mukaan valittaa päätöksestä.

Lue etuuskohtaisista ohjeista, kuinka päätöksen antamisessa menetellään etuudensaajan, lapsen tai edunvalvojan kuolemantapauksessa. Lue myös hallintolain soveltamisen ohjeista [edunvalvonnan päättymisestä etuudensaajan tai edunvalvojan kuoleman johdosta](#). Silloin, kun annat päätöstä etuudensaajan tai lapsen kuoleman vuoksi, lisää päätökseen sopivaan kohtaan pahoittelu, esim. *Osanottomme menetyksenne johdosta*. Mikäli asiaa on jo aiemmin pahoitettu Kelan taholta kirjallisesti, ei osanottoa ole enää syytä uudelleen ilmaista päätöksessä tai kirjeessä.

Silloin, kun on kyse indeksitarkistuksesta johtuvasta etuuden tarkistamisesta, päätös annetaan vain pyynnöstä.

Lainmuutoksen yhteydessä voidaan säätää erikseen siitä, annetaanko lainmuutoksesta johtuvasta etuuden tarkistamisesta päätös. Kun etuus tarkistetaan viran puolesta lainmuutoksen vuoksi, ei tarkistuksesta aina anneta päätöstä muutoin kuin etuudensaajan pyynnöstä.

Etuspäätös annetaan pääsääntöisesti lopullisena ja siihen voi hakea muutosta siten, kuin etuuslainsäädännössä on säädetty. Tietyissä tilanteissa päätös tulee kuitenkin antaa väliaikaisena. Päätöksen antamisesta väliaikaisena kerrotaan etuuskohtaisissa ohjeissa, muutoksenhaku-ohjeessa ja päätöksen oikaisu ja poistaminen -ohjeessa.

Etuspäätökset annetaan maksutta.

Päätökset annetaan suomeksi tai ruotsiksi väestötietojärjestelmästä saatavan asiakkaan kielitiedon perusteella.

Etuuskohtaisissa ohjeissa on kerrottu, kenelle päätös tulee antaa.

Lue lisää myös asiaratkaisu vai tutkimatta jättäminen, päätöksen muoto ja sisältö ja päätöksen perusteleva.

1.11.5.1. Päätös yksittäiseen hakemukseen

Sairaanhoitokorvauksen myöntämisestä tai korvaushakemuksen hylkäämisestä annetaan päätös asiakkaalle. Jos korvausta haetaan yksittäisellä valtakirjalla, päätös annetaan asiakkaalle ja valtuutetulle.

1.11.5.2. Päätös suorakorvausmenettelyssä

Suorakorvauksena myönnetystä korvauksesta ei anneta päätöstä yksittäiselle asiakkaalle. Palvelujen tuottajalle lähetetään tilitysilmoitus, jonka liitteenä on tilityserittely. Asiakkaalle lähetetään kirjallinen myöntöpäätös, jos hän sitä erikseen pyytää 6 kuukauden kuluessa palvelun saamisesta.

Jos korvaus hylätään kokonaan tai osittain, päätös annetaan aina asiakkaalle ja palvelujen tuottajalle.

1.11.5.3. Päätös muissa tilityksissä

Vakuutusyhtiön, sosiaalihuollon ja muuna tilityksenä (työnantaja, Potilasvakuutuskeskus) maksettavista korvauksista annetaan asiakkaalle päätös ainoastaan silloin, kun ratkaisun tekemisen yhteydessä on kuultu asiakasta. Tilityksen saajalle postitetaan tilityspäätös ja -erittely. Tilityksen saajalle annetaan asiakaskohtainen päätös, jos korvaus hylätään kokonaan tai osittain.

Vakuutusyhtiön hakemista EU-sairaanhoitokorvaustilityksenä maksettavista korvauksista ei anneta erikseen asiakaskohtaisia päätöksiä. Tilityksen saajalle lähetetään tilityspäätös ja -erittely.

1.12. Maksaminen

15 vuotta täyttäneellä asiakkaalla on oikeus hakea ja nostaa hänelle myönnettävä korvaus sairaanhoidon kustannuksista.

1.12.1. Maksuosoite

Kela maksaa sairaanhoitokorvauksen asiakkaan tai tilityksen saajan osoittamalle tilille pääsääntöisesti Suomen maksuosoitteeseen.

Asiakkaan korvaus tai tilitys voidaan maksaa myös ulkomaan maksuosoitteeseen.

Jos asiakkaan tilinumero ei ole tiedossa, toimi 8.6.2017 annetun [ajankohtaisohjeen](#) mukaisesti.

Voit muuttaa asiakkaan maksuosoitteen etuusjärjestelmään:

- asiakkaan sähköisen hakemuksen
- allekirjoitetun kirjallisen ilmoituksen perusteella

- jos asiakas ilmoittaa tilinumerotietonsa ollessasi yhteydessä häneen. Tilinumerotiedon muuttaminen edellyttää, että olet tunnistanut asiakkaan. Tee tilinumeromuutos niihin etuusjärjestelmiin, joihin osaat. Jos asiakkaalla on etuuksia muissa järjestelmissä (esim. Onni, RAKE), tee Oiwaan Perustietojen muutos -työ, tarkenteella tilinumeromuutos.

1.12.2. Maksunsaajat

Korvauksen voidaan maksaa

- asiakkaalle
- edunvalvojalle
- valtuutetulle asiamiehelle tai muulle valtuutetulle henkilölle
- suorakorvaus- tai valtakirjasopimuksen tehneelle palvelujen tuottajalle
- kuolinpesän hoitajalle
- vakuutusyhtiölle tai työnantajalle valtakirjalla
- Potilasvakuutuskeskukselle
- toimeentulotuen maksajalle (Kela tai kunta/sosiaalihuollon toimielin)

1.12.2.1. Maksunvaatijat

Asiakkaalle maksettavaa sairaanhoitokorvausta ei saa ulosmitata. (SVL 1224/2004 15 luku 15 §)

Palvelujen tuottajalle asiakkaan antaman valtakirjan perusteella maksettava sairaanhoitokorvaus voidaan ulosmitata palvelujen tuottajan velasta.

1.12.3. Ennakonpidätys

Sairaanhoitokustannusten korvaukset eivät ole veronalaista tuloa asiakkaalle. (TVL 1535/1992 80 § 1 kohta)

Kela ei suorita ennakonpidätystä palvelujen tuottajalle maksettavasta sairaanhoitokustannuksen korvauksesta eikä maksukertapalkkiosta.

1.13. Päätöksen oikaisu ja poistaminen

Kaikille etuuksille yhteinen Päätöksen oikaisu ja poistaminen.

1.14. Liikamaksu

Sairaanhoitokorvauksen liikamaksu muodostuu ohjelmallisesti asiakkaan korvauksen tai tilityksen tarkistuksessa. Tilityksen saajalle liikaa maksetusta korvauksesta muodostetaan asiakkaan liikamaksu. Ensisijaisesti tilityksen saajaa pyydetään palauttamaan liikaa maksettu korvaus.

1.14.1. Takaisinperintä

Kaikille etuuksille yhteinen Takaisinperintä-ohje.

1.14.1.1. Tilityksen käsittelyssä muodostuva liikamaksu

Tilitysten käsittelyssä liikamaksu muodostetaan henkilöittäin. Tilityksen saajalle maksettua liikamaksua ei käsitellä takaisinperintäasiana. Kelan ja tilityksen saajan sopimuksen mukaisesti tilityksen saajaa pyydetään palauttamaan aiheettomasti maksettu korvaus Kelan perintäkeskuksen tilille. Jos liikamaksun määrä katsotaan vähäiseksi, liikamaksua ei peritä palvelujen tuottajalta.

Ennen tilityksen tarkistuspäätöksen tekemistä, pyydä asiakkaalta suostumus aiemmin annetun päätöksen oikaisemiseksi asiakaskirjeellä SHS02. Jos päätöstä ei ole annettu aiemmin, kuten suorakorvauksen myöntöratkaisussa, asiakasta kuullaan ratkaisun korjaamisesta kirjeellä SHS06. Suostumuksen tai kuulemisen jälkeen annetaan oikaisupäätös tai suorakorvauksen myöntöratkaisun korjaava päätös. Tästä päätöksestä on muutoksenhakuoikeus.

Kun tilityksen tarkistuksessa syntyy tilityksen saajalle maksetusta korvauksesta liikamaksua, tilityksen ratkaisu muodostaa automaattisesti valmiit asiakaskohtaiset takaisinperintäratkaisut takaisinperintäjärjestelmään. Lähetä palvelujen tuottajalle liikamaksua koskeva kirje SHV09. Kirjeen liitteenä lähtee tilisiirtolomake.

Kun tilityksen saaja palauttaa rahat Kelan toimiston tilille, kirjaa palautukset tilityksen ratkaisussa ohjelmallisesti muodostuneisiin asiakkaiden takaisinperintäasioihin. Tapaukset löytyvät TOKY-Takaisinperinnän seurantalueteloista.

Tilityksensaajalle liikaa maksettua korvausta käsitellään takaisinperintäasiana, jos tilityksen saaja ei palauta korvausta. Tällöin liikamaksua käsitellään asiakkaan liikamaksuna ja se peritään asiakkaalta. Tee tällöin takaisinperintäasiaan tarkistusratkaisu, ja luovu perinnästä syykoodilla 90. Tallenna tämän jälkeen liikamaksun tiedot uutena asiakkaan liikamaksuna ja lähetä asiakkaalle kuulemiskirje SHG02. Asiakkaan kuulemisen jälkeen ratkaise asia normaalina takaisinperintänä.

Jos samassa tilityksen käsittelyssä muodostuu samasta ratkaisusta liikamaksu tilityksen saajalle ja asiakkaalle, käsittele liikamaksuasiat erikseen tavanomaisen menettelyn mukaisesti.

1.14.1.2. Suorakorvaustilityksen liikamaksu

Suorakorvausmenettelyssä korvaus maksetaan palveluntuottajalle, vaikka hoitoa saanut tai matkan tehnyt asiakas on laitoshoidossa, ei sovelleta ambulanssilityksissä, tai asiakas ei ole vakuutettu ja hän on näyttänyt Kela-kortin palvelujen tuottajalle. Jos Kelalla olevista tiedoista voidaan todentaa, ettei asiakkaalla ole Kela-korttia tai ulkomailla asuvalle eläkeläiselle myönnettyä eurooppalaista sairaanhoitokorttia, voidaan suorakorvaus hylätä palveluntuottajalta suorakorvaustilityksen käsittelyn yhteydessä. Suorakorvausmenettelyn soveltaminen edellyttää että, asiakas esittää palveluntuottajalle voimassa olevan korvaukseen oikeuttavan asiakirjan. Tämä ei koske ambulanssilityksiä.

Virheellisesti maksettu korvaus peritään takaisin asiakkaalta. Perintään ei ryhdytä, jos määrä katsotaan vähäiseksi. Liikamaksua pidetään vähäisenä kun se on ratkaisua kohden enintään 150 euroa. Tee aina tarkistushakemus suorakorvaukseen kuuluvasta ratkaisusta ja anna hylkäävä päätös, jossa päätät luopua takaisinperinnästä vähäisen määrän perusteella. Asiakasta ei tarvitse kuulla silloin, kun luovut liikamaksun perinnästä.

Liikamaksun määrän vähäisyydestä huolimatta sen perinnästä ei kuitenkaan luovuta, jos asiakkaalle on hänestä johtuvasta syystä toistuvasti maksettu liikaa etuuksia tai jos asiassa käynnistetään väärinkäytösepäilyn selvittely.

Ei-vakuutettujen henkilöiden osalta ensimmäisen liikamaksun takaisinperinnästä voidaan vähäisen määrän vuoksi luopua. Lähetä asiakkaalle luopumispäätöksen lisäksi muistutuskirje Kela-kortin palauttamisesta (SHI05). Mahdollinen seuraava liikamaksu katsotaan tahalliseksi, jolloin edetään

kuulemisen kautta takaisinperintään. Muiden syiden, esimerkiksi laitoshoidon, perusteella syntyvä toistuva liikamaksu voidaan periä takaisin, jos samasta syystä aiheutuneet liikamaksut ovat syntyneet alle 6 kuukauden sisällä.

Toistuvuuden tai tahallisen väärinkäytöksen perusteella suoritettava takaisinperintä koskee vain kyseistä, nyt vireillä olevaa asiaa. Aikaisemmin, esimerkiksi vähäisen määrän perusteella luovuttujen liikamaksujen osalta ei ryhdytä takaisinperintään, vaikka kyseessä olisi samasta syystä syntynyt liikamaksu. Esimerkiksi asiakas ei ole vakuutettu, ja ei ole palauttanut Kela-korttia, vaan käyttää sitä suorakorvauksen saamiseksi.

Jos takaisinperintään ryhdytään, lähetä asiakkaalle kuulemiskirje käyttäen kirjepohjaa SHS04 tai SHS05. Kuulemisen jälkeen tarkista suorakorvaukseen kuuluva ratkaisu ja tee hylkäävä päätös. Päätöksen liitteenä asiakkaalle postitetaan kuuleminen liikamaksusta. Päätöksestä on muutoksenhakuoikeus. Käsittele asia tämän jälkeen normaalina takaisinperintänä.

1.14.1.3. Kela-tunnuksellisten liikamaksu

Jos ulkomaalaisella henkilöllä ei ole henkilötunnusta eikä vastaavaa tietohallinnon antamaa vajaata henkilötunnusta, tunnuksena käytetään Kela-tunnusta.

Kela-tunnuksellisen liikamaksu- ja takaisinperintäasioita ei käsitellä Takaisinperintäjärjestelmässä.

Lähetä Kela-tunnuksellisen liikamaksusta kuulemiskirje SHS03 ja tee takaisinperintäpäätös asiakaskirjetapahtumalla.

Kun Kela-tunnuksellisen henkilön liikamaksun palautus on tullut Kelan perintäkeskuksen tilille, ota yhteys Kelan maksupalveluun. Kirjaa palautus muuna palautuksena. Tämän jälkeen maksupalvelu tekee tilien korjauksen.

Jos asiakas saa myöhemmin normaalin henkilötunnuksen, siirrä liikamaksun tiedot käsin takaisinperintäjärjestelmään. Ota huomioon asiakkaalle mahdollisesti jo aikaisemmin lähetetty kuulemiskirje ja annettu takaisinperintäpäätös.

1.14.1.4. Regressi

Sairaanhoidokorvauksissa syntyy regressisaatava, kun asiakas saa samoista kustannuksista lakisääteistä ensisijaista korvausta tapaturmavakuutusta tai liikennevakuutusta koskevien lakien perusteella.

Tällöin tapaturma- tai liikennevakuutusyhtiön, Valtiokonttorin tai Liikennevakuutuskeskuksen tulee maksaa sairausvakuutusrahastoon sairausvakuutuksesta maksettua korvausta vastaava määrä. (SVL 1224/2004 2 luku 5 § 1 mom.)

Kun olet maksanut asiakkaalle sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen ja hakemustiedoista ilmenee, että asiakkaalla saattaisi olla oikeus tapaturma- tai liikennevakuutuskorvaukseen, lähetä asiakkaalle kirjekäsittelyjärjestelmällä asiakaskirje SHL07. Kirjeen liitteenä lähtee lomake SV 143, Selvitys tapaturmasta, asiakkaan täytettäväksi.

Kun asiakas on palauttanut tapaturmaselvityslomakkeen, lähetä vakuutusyhtiölle ilmoitus maksetusta korvauksesta asiakaskirjeellä SHG76. Jos asiakas ei ole ilmoittanut vakuutusyhtiön nimeä lomakkeella SV 143, tarkista se asiakkaalta puhelimitse tai kirjeitse.

Liitä mukaan

- asiakkaan täyttämä tapaturmaselvityslomake SV 143

- ilmoitus asiakkaalle tai hänen valtuuttamalleen palveluntuottajalle maksetusta sairaanhoitokorvauksesta.

Pyydä vakuutusyhtiötä maksamaan korvaus Kelan perintäyksikön tilille.

Vakuutusyhtiön pyytämät jäljennökset sairaanhoitokustannusten tositteista lähetetään vakuutusyhtiölle maksutta.

Sairaanhoitokorvauksista ei tehdä rikoksen perusteella regressiä.

Regressiperintäasia ratkaistaan YHTE-perintäjärjestelmässä

Ratkaise regressiperintäasia ennen asiakirjojen lähettämistä vakuutusyhtiölle.

Rekisteröi regressiperinnän tiedot YHTE-perintäjärjestelmään.

Merkitse regressiasian liikamaksun:

- syykoodiksi 9,
- kuultu -tiedoksi E j
- perintätavaksi regressiperintä.

Kirjaa tieto regressin maksavasta laitoksesta kohtaan maksava laitos.

Liikamaksuregressistä ei lähetetä kuulemiskirjettä eikä siitä anneta päätöstä.

Lähetä vakuutusyhtiölle perimisilmoitus SHG76 Perintäkirje-toiminnolla. Jos regressin maksaja on ulkomaan laitos, kirjaa laitoksen tiedot. Postinumero-kenttään kirjoitetaan toimiston tai asiakkaan postinumero.

Regressiasiat käsitellään korvauksen maksaneessa toimistossa.

Lue lisää: Regressin käsittelyprosessi.

1.15. Muutoksenhaku

Sairaanhoidonkorvauksissa noudatetaan kaikille yhteisiä [Muutoksenhaku-ohjeita](#).

Poikkeuksena yleisiin menettelyohjeisiin on tilanne, jossa asiakkaalla on vireillä oleva valitus ja samaan asiakokonaisuuteen liittyen saapuu uusi sairaanhoitokorvaushakemus.

Koska väli aikaista päätöstä ei ensimmäisenä ratkaisuna teknisistä syistä johtuen voida antaa, tulee käsittelijän lisätä asiakkaan päätökseen tieto siitä, että asiakkaalla on samaan asiakokonaisuuteen liittyen valitus vireillä (fraasi UYW14). Asiakkaan ei tarvitse laatia uutta valitusta samaan asiakokonaisuuteen liittyvistä sairaanhoidonkorvauksista.

Jos kyseessä on valitus, johon oletettavasti tulee uusia samaan asiakokonaisuuteen liittyviä hakemuksia valituksen vireilläolon aikana (katso alla oleva esimerkki), on tieto muutoksenhausta hyvä kirjata YALR-näytölle seuraavaa käsittelijää varten.

Jos samaan asiakokonaisuuteen liittyen saapuu uusi hakemus, kirjataan uuden hakemuksen tiedot alkuperäisen muutoksenhakutyön kommenttikenttään (OIWA).

Jos asiakas valittaa uudesta päätöksestä, tulee käsittelijän liittää valituskirjelmä aiempaan muutoksenhakutyöhön. Tämän jälkeen valituskirjelmä pitää toimittaa Kelan lausunnon kera muutoksenhakuelimelle alkuperäisen valitusasian lisäselvityksenä. Uuden valituksen johdosta pitää aina tutkia, onko asiakkaan päätöksiä mahdollista oikaista.

Muutoksenhakuelimen päätöksen saavuttua tarkistetaan kaikki valituksen aikana saapuneet samaan asiakokonaisuuteen liittyvät päätökset, jos valitusasia ratkeaa asiakkaan eduksi.

Esimerkki: Asiakas on siirtänyt julkisen terveydenhuollon valinnanvapauden perusteella perusterveydenhuollon hoitopaikkansa kauemmaksi yhden vuoden ajaksi. Matkat korvataan enintään kuten lähimpään pääterveyskeskukseen. Asiakas valittaa tästä päätöksestä ja haluaa matkat korvattavan valittuun hoitopaikkaan saakka. Päätöstä ei voida itseoikaista ja se lähetetään sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakuntaan. Valituksen aikana saapuu uusi matkakorvaushakemus, jossa asiakas on taas tehnyt perusterveydenhuollon matkan valitsemaansa hoitopaikkaan. Kyseessä katsotaan olevan sama asiakokonaisuus ja toimitaan edellä kerrotusti.